

Seera Ba'uu

Israa'eloonni Cunqurfaman

¹ Maqaan ilmaan Israa'el kanneen maatii isaanii qabataniis Yaaqoob wajjin Gibxi dhaqanii kanaa dha:

² Ruubeen, Simi'oon, Lewwii fi Yihuudaa;

³ Yisaakor, Zebuuloonii fi Beniyaam;

⁴ Daanii fi Niftaalem;

Gaadii fi Aasheer.

⁵ Namoonni sanyii Yaaqoob irraa dhalatan walumaa galatti torbaatama turan; Yoosef durumaanuu Gibxi ture.

⁶ Yoosefii fi obboloota isaa hundi, dhaloonni sun hundinuus, ni du'an.

⁷ Israa'eloonni garuu horanii akka malee baay'atan; baay'ataniis akka malee jabaatan; biyyattii keessas ni guutan.

⁸ Ergasii mootiin waa'ee Yoosef hin beekin haaraan tokko bulchaa Gibxi ta'e.

⁹ Innis saba isaatiin akkana jedhe; "Kunoo, Israa'eloonni nu caalaa baay'ataniiru; nu caalaas jabaataniiru.

¹⁰ Kottaa akka isaan kana caalaa hin baay'anneef, yoo waraanni ka'es diinota keenya gargaaranii akka nu hin waraanee

fi akka biyyattii keessaa baqatanii hin baaneef haxxummaadhaan isaan qabna.”

¹¹ Kanaafuu itti gaafatamtoota isaan cunqursanii hojii humnaa hojjechiisan isaanitti muudan; Israa’eloonnis Fiitoomii fi Raamsee magaalawwan waa itti kuusan godhanii Fara’ooniif ijaaran.

¹² Isaan garuu hamma cunqursaan isaanitti jabaachaa deeme sana baay’atanii lafa guutan; kana irratti warri Gibxi saba Israa’el sodaatan.

¹³ Warri Gibxis Israa’elootatti gara jabinaan isaan hojjechiifatan.

¹⁴ Isaanis suphee fi xuubii hojjechiisuudhaan, lafa qotiisaa keessas hojii garaa garaa hunda hojjechiisuudhaan hojii itti cimsanii jireenya isaanitti hadheessan; warri Gibxi hojii jabaa jara hojjechiisan hunda keessatti garaa isaaniif hin laafan ture.

¹⁵ Mootiin Gibxi deessistoota Ibrootaa kanneen Siipaaraa fi Fuuhaa jedhamaniin akkana jedhe;

¹⁶ “Isin yommuu dubartoota Ibrootaa da’umsa irratti gargaartanii fi barcuma da’umsaa irratti isaan argitan, yoo dhiira ta’e ajjeesaa; yoo durba taate immoo haa jiraattuu dhiisaa.”

¹⁷ Deessistoonni sun garuu waan Waaqa soodaataniif, waan mootiin Gibxi isaanitti hime sana hin goone; ijoollee dhiiraas akka isaan jiraataniif dhiisan.

¹⁸ Mootiin Gibxis deessistoota sana ofitti waamee, “Isin maaliif waan kana gootan? Maaliifis ijoollee dhiiraa akka isaan jiraataniif dhiifatan?” jedhee isaan gaafate.

¹⁹ Deessistoonni sunis, “Dubartoonni Ibrootaa akka dubartoota warra Gibxi miti; isaan waan jajjaboo ta’aniif utuu deessistoonni isaan bira hin ga’in da’anii nama eegu” jedhanii Fara’ooniif deebisan.

²⁰ Waaqnis deessistoota sanaaf waan gaarii godhe; Israa’eloonnis baay’atanii akka malee jabaatan.

²¹ Sababii isaan Waaqa sodaataniif Waaqni deessistoota sanaaf maatii ofii isaanii kenneef.

²² Kana irratti Fara’oon, “Ilma dhalatu hunda laga Abbayyaa keessa buusaa; durbi hundi garuu haa jiraattuu dhiisaa” jedhee saba isaa hunda ajaje.

2

Dhalachuu Musee

¹ Sanyii Lewwii keessaa namichi tokko intala Lewwii tokko fuudhe;

² isheenis ulfoofttee ilma deesse. Yommuu akka inni bareedaa ta’e argitetti ji’a sadii isa dhoksite.

³ Kana caalaa isa dhoksuu akka hin dandeenye yeroo beektetti garuu guuboo dhallaadduu irraa hojjetame tokko fuutee haphee fi leelee itti dhoobde; mucaa sana guuboo keessa ciibsiitee qarqara laga Abbayyaa shambaqqoo keessa keesse.

⁴ Obboleettiin isaa immoo waan mucicha irra ga’u ilaaluuf jettee fagoo dhaabachaa turte.

⁵ Yeroo sana intalli Fara’oon dhagna dhiqachuuf gara laga Abbayyaatti gad buute; dubartoonni ishee tajaajilanis qarqara laga sanaa irra asii fi achi dedeemaa turan. Isheenis

guuboo sana shambaqqoo keessatti argitee akka dhaqxee fidduuf garbittii ishee ergite.

⁶ Isheenis guuboo bantee mucaa sana argite; kunoo mucichis boo'aa ture. Isheenis garaa laaf-teefii, "Kun daa'imman Ibrootaa keessaa tokkoo dha" jette.

⁷ Obboleettiin mucichaas intala Fara'ooniin, "Akka isheen hoosiftee siif guddiftuuf dhaqee dubartoota Ibrootaa keessaa guddiftuu tokko siif waamuu?" jette.

⁸ Isheenis, "Eeyyee, dhaqi" jetteen. Intalli sunis dhaqxee haadha mucaa sanaa waamte.

⁹ Intalli Fara'oonis dubartittiidhaan, "Mucaa kana fuudhii naa hoosisi; ani mindaa kee siifin kennaa" jette. Dubartiin sunis daa'ima sana fuutee hoosifte.

¹⁰ Mucaan sun guddannaan isheen intala Fara'oonitti fidde. Innis ilma ishee ta'e. Isheenis, "Ani bishaan keessaa isa nan baase" jechuudhaan maqaa isaa Musee jettee moggaafte.

Museen Gara Midiyaanitti baqate

¹¹ Museen erga guddatee booddee gaafa tokko lafa sabni isaa ture dhaqee utuu isaan hojii dadhabsiisaa hojjetanuu arge; utuu namni Gibxi tokkos Ibroota saba isaa keessaa nama tokko rukutuu arge.

¹² Innis asii fi achi ilaalee akka namni tokko iyyuu hin jirre mirkaneeffate; namicha Gibxi sana ajjeesee cirracha keessa dhokse.

¹³ Guyyaa itti aanutti immoo gad ba'ee utuu Ibroonni lama wal lolanuu arge. Ibricha balleessaa qabuunis, "Ati maaliif Ibricha akka keetii rukutta?" jedhee gaafate.

14 Namichi sunis, “Eenyutu nurratti bulchaa fi abbaa murtii si godhe? Akkuma namicha Gibxi ajjeefte sana ana illee ajjeesuu barbaaddaa?” jedheen. Kana irratti Museen, “Dhugumaan wanni ani hojjedhe sun beekameera jechuu dha” jedhee sodaate.

15 Fara’oon yommuu waan kana dhaga’etti Musee ajjeesuu yaale; Museen garuu Fara’oon jalaa gara Midiyaanitti baqate; yommuu achi ga’ettis boolla tokko bira taa’e.

16 Lubni Midiyaan tokko intallan torba qaba ture; isaanis dhufanii bushaayee abbaa isaanii obaasuuf bishaan budduuqsanii bidiruutti guutaa turan.

17 Tiksoonnis dhufanii isaan ari’an; Museen garuu ka’ee isaan gargaaree bushaayee isaanii obaaseef.

18 Yeroo dubarri sun gara abbaa isaanii Re’uu’eelitti deebi’anitti, inni, “Isin har’a akkamiin daftanii deebitan?” jedhee isaan gaafate.

19 Isaanis, “Namicha Gibxi tokkotu tiksoota jalaa nu baase; inni bishaan iyyuu nuu budduuqsee bushaayee nuuf obaase” jedhanii deebisan.

20 Inni immoo intallan isaatiin, “Inni eessa jira? Isin maaliif isa dhiiftanii dhuftan? Akka inni waa nyaatuufis dhaqaatii waamaa” jedhe.

21 Museenis namicha bira jiraachuu jaallate; namichis intala isaa Ziphooaraa Museetti heerumsiise.

22 Siipaaraan ilma deesse; Museenis, “Ani alagaa ta’ee biyya ormaa jiraadheera” jechuudhaan maqaa isaa Geershoom jedhee moggaase.

²³ Bara dheeraa sana keessa mootiin Gibxi ni du'e. Namoonni Israa'elis sababii garbummaa keessa turaniif ni aadan; ni iyyanis; iyyi isaan sababii garbummaa jala turaniif gargaarsa argachuuf iyyanis Waaqa bira ga'e.

²⁴ Waaqnis aaduu isaanii dhaga'ee kakuu isaa kan Abrahaam, Yisihaaqii fi Yaaqoob wajjin gale sana yaadate.

²⁵ Waaqnis saba Israa'el ilaale; Waaqni akka isaan itti jiran beeke.

3

Musee fi Daggala Boba'u

¹ Museen bushaayee abbaa niitii isaa Yetroo lubicha Midiyaan sanaa tiksaa ture; innis gaaf tokko hamma dhi'a lafa gammoojjiitti bushaayee sana oofee gara tulluu Waaqaa gara Kooreeb dhufe.

² Achittis Ergamaan WAAQAYYOO daggala boba'u keessaa arraba ibiddaa keessaan isatti mul'ate. Museenis daggalli sun boba'u illee akka hin gubatin arge.

³ Museenis, "Daggalli kun maaliif hin gubatu laata? Ani itti goree waan dinqisiisaa kana ilaaluu qaba" jedhe.

⁴ WAAQAYYOS yommuu akka Museen ilaaluu achi gore argetti, Waaqni daggala sana keessaa, "Musee! Musee!" jedhee isa waame.

Museenis, "Kunoo ani asan jira" jedhee deebise.

⁵ Waaqni immoo, "As hin dhi'aatin; Sababii iddoon ati dhaabatu kun qulqulluu ta'eef kophee kee baafadhu" jedheen.

⁶ Itti fufees, “Ani Waaqa abbaa keetii, Waaqa Abrahaam, Waaqa Yisihaaqii fi Waaqa Yaaqoob” jedhe. Kana irratti Museen Waaqa ilaalu waan sodaateef fuula isaa dhokfate.

⁷ WAAQAYYO akkana jedhe; “Ani dhugumaan dhiphina saba koo warra Gibxi keessa jiraatan irra ga’u argeera. Iyya isaan warra humnaan isaan hojjechiisan jalaa ba’uuf iyyanis dhaga’eera; ani rakkina isaaniis nan beeka.

⁸ Kanaafuu ani harka warra Gibxiitii isaan baasee gara biyya gaarii fi bal’aatti, biyya aananii fi dammi keessaa burquutti jechuunis gara biyya Kana’aanotaatti, Heetotaatti, Amoorotaatti, Feerzotaatti, Hiiwotaattii fi Yebuusotaatti ol isaan baasuuf jedhee gad bu’eera.

⁹ Amma kunoo iyyi Israa’elootaa na bira ga’eera. Ani haala itti warri Gibxi isaan cunqursanis argeera.

¹⁰ Kanaafuu ati amma dhaqi. Ani akka ati saba koo Israa’eloota Gibxi keessaa baaftuuf Fara’oonitti sin erga.”

¹¹ Museen garuu Waaqaan, “Fara’oon bira dhagee Gibxii Israa’eloota baasuuf ani eenyu?” jedhe.

¹² Waaqnis akkana jedhe; “Ani si wajjin nan ta’a. Ati saba sana Gibxii yommuu baaftutti isin tulluu kana irratti Waaqa waaqeffattu. Si erguu kootiifis kun mallattoo siif ta’a.”

¹³ Museen immoo Waaqaan, “Kunoo ani gara Israa’elootaa dhagee, ‘Waaqni abbaa keessanii na ergeera’ yommun jedhutti yoo isaan, ‘Maqaan isaa eenyu?’ jedhanii na gaafatan, ani maal jedheen isaanitti hima?” jedhe.

14 Waaqnis Museedhaan, “ANI ANUMA; ati saba Israa’eliin, ‘Inni ANI ANUMA jedhu sun gara keessanitti na ergeera’ jedhi” jedheen.

15 Waaqni ammas Museedhaan akkana jedhe; “Israa’elootaan akkana jedhi; ‘WAAQAYYO Waaqni abbootii keessanii, Waaqni Abrahaam, Waaqni Yisihaaq, Waaqni Yaaqoob isinitti na ergeera.’

“Maqaan kun bara baraan maqaa koo ti;
maqaa ani dhalootaa hamma dhalootaatti
ittiin yaadatamuu dha.

16 “Dhaqqii maanguddoota Israa’el walitti qabiitii akkana jedhiin; ‘WAAQAYYO Waaqni abbootii keessanii, Waaqni Abrahaam, kan Yisihaaqii fi kan Yaaqoob natti mul’atee akkana jedhe: “Ani isin ilaaleera; waan Gibxitti isin irra ga’es argeera.

17 Kanaafuu ani rakkina Gibxi keessaa isin baasee biyya aannanii fi dammi keessaa burqu jechuunis biyya Kana’aanotaa, Heetotaa, Amoorotaa, Feerzotaa, Hiiwotaatii fi biyya Yebuusotaatti isin geessuuf murteesseera.”’

18 “Maanguddoonni Israa’el si dhaga’u. Atii fi maanguddoonni Israa’el mootii Gibxi bira dhaqxanii, ‘WAAQAYYO Waaqni Ibrootaa nutti mul’ateera; egaa amma akka nu WAAQAYYO Waaqa keenyaaf aarsaa dhi’eessinuuf gara gammoojjiitti karaa guyyaa sadii nuu eeyyami’ jettuun.

19 Garuu akka mootiin Gibxi yoo irreen jabaan isa dirqisiise malee deemuuf isinii hin eeyyamne anuu beeka.

²⁰ Ani dinqii isaan gidduutti hojjedhu hundaan irree koo hiixadhee namoota Gibxi nan dha'a. Ergasii inni akka deemtan isiniif eeyyama.

²¹ “Anis akka sabni kun fuula warra Gibxi duratti surraa argatu nan godha; isinis yommuu Gibxii baatanitti harka duwwaa hin baatan.

²² Tokkoon tokkoon dubartii mi'a meetii, mi'a warqheetii fi uffata gaafattee ollaa isheettii fi dubartii mana ishee jiraattu irraa haa fudhattu; kanaanis ilmaanii fi intallan keessanitti uffiftu. Akkasiinis qabeenya warra Gibxi boojitanii baatu.”

4

Mallattoo Museedhaaf Kenname

¹ Museen, “Yoo isaan, ‘WAAQAYYO sitti hin mul’anne’ jedhanii na amanuu yookaan na dhaga’uu didan hoo?” jedhee deebise.

² Kana irratti WAAQAYYO, “Wanti harka kee keessa jiru sun maali?” jedheen.

Museen immoo, “Ulee dha” jedhee deebise.

³ WAAQAYYOS, “Lafa buusi” jedheen.

Museen lafa buufnaan uleen sun bofa ta’e; innis irraa baqate.

⁴ WAAQAYYO garuu Museedhaan, “Harka kee hiixadhuutii eegee isaa qabi” jedhe. Museenis hiixatee bofa sana qabe; bofti sunis harka isaa keessatti deebi’ee ulee ta’e.

⁵ WAAQAYYOS, “kun akka isaan WAAQAYYO Waaqni abbootii isaanii, Waaqni Abrahaam, Waaqni Yisihaaq, Waaqni Yaaqoob sitti mul’ate akka amananiif” jedhe.

⁶ WAAQAYYOS Museedhaan, “Harka kee bobaa kee keessa kaa’adhu” jedhe. Museenis harka isaa bobaa isaa keessa kaa’ate; yommuu inni baafatettis, kunoo harki isaa lamxii akka cabbii ta’e.

⁷ Innis Museedhaan, “Harka kee deebisii bobaa kee keessa kaa’adhu” jedhe; Museenis deebisee harka isaa bobaa isaa keessa kaa’ate; yommuu inni baafatettis, kunoo harki isaa deebi’ee akkuma dhagna isaa isa kaanii ta’e.

⁸ WAAQAYYOS akkana jedhe; “Isaan yoo si amanuu baatanii mallattoo isa jalqabaa fudhachuu didan mallattoo lammaffaa ni amanu ta’a.

⁹ Yoo isaan mallattoo kana lamaan amanuu baatanii si dhaga’uu didan bishaan laga Abbayyaa budduuqsitii lafa gogaa irratti dhangalaasi. Bishaan ati lagicha irraa budduuqsite sunis lafa gogaa irratti dhiiga ta’a.”

¹⁰ Museenis WAAQAYYON, “Yaa Gooftaa, ani duris ta’u yookaan erga ati garbicha keetti dubbachuu jalqabdee as nama arraba qajeelu miti. Ani nama afaan isaa hidhamee arrabni isaas itti ulfaatuu dha” jedhe.

¹¹ WAAQAYYOS akkana isaan jedhe; “Kan afaan namaa uume eenyu? Kan akka namni arrabiddaa ta’u yookaan duudu godhu eenyu? Kan agartuu ijaa namaaf kennu yookaan jaamsu eenyu? Anuma WAAQAYYOO mitii?

¹² Amma dhaqi; ani afaan kee wajjin nan ta’a; waan ati jettus sin barsiisa.”

¹³ Museen garuu, “Yaa Gooftaa, maaloo nama biraa ergi” jedhe.

14 Dheekkamsi WAAQAYYOOS Musee irratti boba'e; innis akkana jedhe; "Obboleessi kee Aroon Lewwichi jira mitii? Ani akka inni akka gaariitti dubbatu nan beeka. Kunoo, inni gara kee dhufuutti jira. Inni yommuu si argutti ni gammada.

15 Ati isatti dubbatee afaan isaa keessa dubbii ni keessa; anis afaan keetii fi afaan isaa wajjin nan ta'a; waan isin hojjetanis isin nan barsiisa.

16 Inni uummatatti siif dubbata; inni afaan siif ta'a; ati immoo isaaf akka Waaqaa ni taata.

17 Ati ulee ittiin mallattoo argisiiftu kana harkatti qabadhu."

Museen Gibxitti Deebi'e

18 Museen gara abbaa niitii isaa gara Yetrootti deebi'ee, "Akka ani gara saba koo warra Gibxi jiraatanitti deebi'ee hamma ammaatti lubbuun jiraachuu isaanii arguuf maaloo naa eeyyami" jedheen.

Yootooris, "Nagaan dhaqi" jedheen.

19 WAAQAYYO Midiyaanitti Museedhaan, "Namoonni si ajjeesuu barbaadan hundi du'aniiruutii Gibxitti deebi'i" jedhee ture.

20 Kanaafuu Museen niitii isaatii fi ilmaan isaa fuudhatee harree irra kaa'ee Gibxitti deebi'e. Innis ulee Waaqaa harkatti qabatee ture.

21 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; "Ati yeroo Gibxitti deebitutti dinqiiwwan ani akka ati hojjetuuf humna siif kenne sana hunda fuula Fara'oon duratti hojjedhu. Ani garuu akka inni saba sana gad hin lakkifne mata jabeessa isa nan godha.

22 Ati Fara'ooniin akkana jedhi; 'WAAQAYYO akkana jedha: Israa'el ilma koo hangafa;

23 anis, "Akka ilmi koo na tajaajiluuf gad lakkisi" jedhee sitti himeera. Ati garuu isa gad lakkisuu didde; kanaafuu, kunoo ani ilma kee hangafa nan ajjeesa.' "

24 WAAQAYYO karaa irratti iddoo bultiitti Museetti dhufee isa ajjeesuu barbaade.

25 Ziphooraa garuu dhagaa qara qabu fudhattee qola dhagna ilma ishee kuttee ittiin miilla Musee tuqxe. Isheenis, "Ati dhugumaan anaaf misirricha dhiigaati" jette.

26 WAAQAYYOS isa dhiise. Yeroo sana isheen waa'ee dhagna qabaatiif, "Misirricha dhiigaa ti" jette.

27 WAAQAYYOS Arooniin, "Ati Musee simachuuf gara gammoojjii dhaqi!" jedhe. Innis dhaqee Tulluu Waaqaa irratti Musee argatee isa dhungate.

28 Yeroo sana Museen dubbii WAAQAYYO akka inni dubbatuuf isa erge hundaa fi mallattoowwan akka inni hojjetuuf isa ajaje hunda Aroonitti hime.

29 Musee fi Aroon maanguddoota Israa'el hunda walitti qaban;

30 Aroonis waan WAAQAYYO Museetti hime hunda jaratti hime. Mallattoowwanis fuula namootaa duratti hojjete;

31 isaanis ni amanan. Jarris yommuu akka WAAQAYYO saba Israa'el ilaalee fi akka inni rakkina isaaniis arge dhaga'anitti gad jedhanii sagadan.

5

Xuubii Cidii Hin qabne

¹ Ergasii Musee fi Aroon Fara'oon bira dhaqanii, "WAAQAYYO Waaqni Israa'el akkana jedha; 'Akka inni gammoojjiitti ayyaana naa ayyaanessuuf saba koo gad dhiisi.'"

² Fara'oon immoo, "Akka ani isaaf ajajamee Israa'elin gad dhiisuuf WAAQAYYO kun eenyu? Ani WAAQAYYO sana hin beeku; Israa'elinis gad hin dhiisu" jedhe.

³ Isaanis akkana jedhan; "Waaqni Ibrootaa nutti dhufeera. Akka nu WAAQAYYO Waaqa keenyaaf aarsaa dhi'eessinuuf gara gammoojjiitti karaa guyyaa sadii nuu eeyyami; akkas ta'uu baannaan inni dha'ichaan yookaan goraadeedhaan nu dha'a."

⁴ Mootiin Gibxi garuu, "Yaa Musee fi Aroon, isin maaliif saba kana hojii dhowwitu? Hojii keessanitti deebi'aa!" isaaniin jedhe.

⁵ Fara'oonis ittuma fufee, "Kunoo sabni biyyattii amma baay'ateera; isin immoo hojii isaan dhowwaa jirtu" jedhe.

⁶ Guyyuma sana Fara'oon akkana jedhee itti gaafatamtoota hojiitii fi qondaaltota sabaa ajaje;

⁷ "Si'achi xuubii hojjechuudhaaf saba kanaaf cidii hin kenninaa; isaan ofuma isaaniitii dhaqanii cidii haa barbaaddatan.

⁸ Garuu akka isaan lakkoobsa xuubii kan duraan hojjechaa turan sana hojjetan godhaa; hamma isaanitti ramadame hin hir'isinaa. Isaan dhibaa'oo dha; kanaafuu, 'Nu dhaqnee Waaqa keenyaaf aarsaa dhi'eessina' jedhanii iyyaa jiru.

9 Akka isaan hojiidhaan qabamanii dubbii sobaatiif xiyyeeffannoo hin kennineef hojii isaanitti cimsaa.”

10 Itti gaafatamtoonni hojiitii fi qondaaltonni sabaan gad yaa’anii saba sanaan akkana jedhan; “Fara’oon akkana jedha: ‘Ani si’achi cidii isinii hin kennu.

11 Lafa itti argachuu dandeessan dhaqaatii ofii keessanii cidii barbaaddadhaa; hojiin keessan garuu gonkumaa hin hir’atu.’”

12 Sabni sun gooda cidii, haafa walitti qabachuuf jedhee biyya Gibxii guutuu keessa faffaca’e.

13 Itti gaafatamtoonni sunis, “Isin hojii keessan kan guyyaa guyyaa akkuma yeroo cidiin ture sanaatti hojjedhaa raawwadhaa” jedhanii isaan jarjarsaa turan.

14 Israa’eloonni qondaaltota hojii ta’an kanneen itti gaafatamtoota garboota Fara’ooniin muudamanis reebamanii, “Isin kaleessaa fi har’a maaliif gooda xuubii kan akka hojjettaniif isinii ramadame sana akkuma duriitti hin guuttanne?” jedhamanii gaafatamaa turan.

15 Israa’eloonni to’attoota hojii ta’anis dhaqanii akkana jedhanii Fara’oonitti iyyatan; “Ati maaliif tajaajiltoota kee akkas goota?”

16 Cidiin tajaajiltoota keetiif hin kennamu; ta’us, ‘Xuubii hojjedhaa!’ nuun jedhan. Kunoo tajaajiltoonni kee reebamaa jiru; balleessaan garuu kanuma saba keetii ti.”

17 Fara’oonis akkana jedhe; “Isin dhibaa’oo dha; isin dhibaa’oo dha! Kanaafuu isin, ‘Nu dhaqnee WAAQAYYOOFA aarsaa dhi’eessina’ jettan.

18 Amma dhaqaatii hojjedhaa; cidiin isiniif hin kennamu; garuu xuubii isinitti ramadame hojjetanii guutuu qabdu.”

19 Israa'eloonni to'attoota hojii ta'an yommuu, “Isin lakkoobsa xuubii kan guyyaa guyyaatti akka hojjetaniif isin irraa eegamu sana hir'isuu hin qabdan” jedhamee isaanitti himametti akka rakkina keessa seenan hubatan.

20 Yeroo Fara'oon biraa gad ba'anitti utuu Musee fi Aroon isaan eegannu argatan;

21 isaanis, “Waan isin akka Fara'oonii fi qondaaltonni isaa nu xireeffatan gootanii akka isaan nu ajjeesaniif goraadee harka isaanii keessa keessaniif WAAQAYYO isinitti haa ilaalu; isinitti haa murus!” jedhan.

Waaqni Furama Abdachiise

22 Museen gara WAAQAYYOOTTI deebi'ee akkana jedhe; “Yaa Gooftaa, ati maaliif saba kanatti rakkina fidde? Ati kanaaf na ergitee?”

23 Gaafa ani maqaa keetiin dubbachuuf Fara'oon bira dhagee jalqabee inni saba keetti rakkinuma fidaa jira; ati garuu gonkumaa saba kee hin furre.”

6

1 WAAQAYYOS Museedhaan, “Amma waan ani Fara'oon irratti hojjedhu ati ni argita: sababii irree koo jabaa sanaatiif mootichi gad isaan dhiisa; sababii irree koo jabaa sanaatiifis mootichi biyya isaa keessaa isaan ari'a” jedhe.

2 Waaqni ammas Museedhaan akkana jedhe; “Ani WAAQAYYO.

³ Ani akka Waaqa Waan Hunda Danda'uuttan Abrahaamitti, Yisihaaqittii fi Yaaqoobitti mul'adhe; garuu maqaa koo WAAQAYYON isaanitti of hin beeksifne.

⁴ Akkasumas ani biyya Kana'aan lafa isaan akka alagaatti keessa jiraattan sana isaanii kennuuf jedhee isaan wajjin kakuu galeera.

⁵ Kana irrattis, ani aaduu saba Israa'el kanneen warra Gibxiin garboomfaman sanaa dhaga'ee kakuu koo yaadadheera.

⁶ "Kanaafuu saba Israa'eliin akkana jedhi: 'Ani WAAQAYYO; waanjoo warra Gibxi jalaa isin nan baasa; ani garbummaa isaanii jalaa isin nan baasa; irree diriiraa fi murtii jabaadhaanis isin nan fura.

⁷ Ani akka saba ofii kootti isin fudhadha; Waaqa keessan nan ta'a. Yeroo sana isin akka ani WAAQAYYO Waaqa keessan kan waanjoo warra Gibxi jalaa isin baase ta'e ni beektu.

⁸ Ani biyya isan Abrahaamiif, Yisihaaqii fi Yaaqoobiif kennuuf harka koo ol qabadhee kakadhe sanatti isin nan galcha. Dhaala godhees isiniif kenna. Ani WAAQAYYO.'"

⁹ Museenis waan kana saba Israa'elitti hime; isaan garuu waan abdiin kutatanii fi garbummaa hamaa keessa turaniif isa hin dhageenye.

¹⁰ WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe;

¹¹ "Dhaqiitii akka inni biyya isaa keessaa Israa'eloota gad lakkisuuf Fara'oon mooticha Gibxitti himi."

¹² Museen garuu WAAQAYYON, "Kunoo Israa'eloonni na hin dhageenye; yoos Fara'oon

akkamitti na dhaga'a ree? Afaan koo qajeelchee hin dubbatatuutii" jedhe.

Hidda Dhaloota Musee fi Aroon

¹³ WAAQAYYO garuu waa'ee Israa'elootaatii fi waa'ee Fara'oon mooticha Gibxi Musee fi Aroonitti dubbatee akka isaan saba Israa'el Gibxii baasan isaan ajaje.

¹⁴ Hangafoonni balbalawwan isaanii kanneenii dha:

Ilmaan Ruubeen ilma Israa'el hangaftichaa:
Henook, Faluus, Hezroonii fi Karmii.
Warri kunneen gosoota Ruubeen.

¹⁵ Ilmaan Simi'oon:
Yemuu'eel, Yaamiin, Oohad, Yaakiin, Zoohar,
Shaawul ilma dubartittii Kana'aan.
Isaan kunneen maatiiwwan Simi'oon.

¹⁶ Maqaan ilmaan Lewwiis akkuma dhaloota isaaniitti kanaa dha:
Geershoon, Qohaatii fi Meraarii.
Lewwiin waggaa 137 jiraate.

¹⁷ Ilmaan Geershoon akkuma maatii isaaniitti:
Loobeenii fi Shime'ii.

¹⁸ Ilmaan Qohaati:
Amraam, Yizihaar, Kebroonii fi Uzii'eel.
Qohaati waggaa 133 jiraate.

¹⁹ Ilmaan Meraarii:
Mahilii fi Muusii.
Isaan kunneenis akkuma dhaloota isaaniitti maatiiwwan Lewwii ti.

- 20 Amraam obboleettii abbaa isaa Yookebeedin fuudhe; isheenis Aroonii fi Musee deesseef.
(Amraam waggaa 137 jiraate.)
- 21 Ilmaan Yizihaar:
Qoorraahi, Naafegii fi Zikrii.
- 22 Ilmaan Uzii'eel:
Miishaa'eel, Elzaafaanii fi Sitrii.
- 23 Aroon intala Amiinaadaab obboleettii Nahishoon Eliishebaa fuudhe; isheenis Naadaab, Abiihuu, Ele'aazaarii fi Iitaamaarin deesseef.
- 24 Ilmaan Qoorraahi:
Asiir, Elqaanaa fi Abii'aasaaf.
Isaan kunneenis maatiiwwan Qoorraahii ti.
- 25 Ele'aazaar ilmi Aroon intallan Fuut'eel keessaa tokko fuudhe; isheenis Fiinehaasin deesseef.

Isaan kunneenis akkuma maatiiwwan isaaniitti hangafoota balbala Lewwii ti.

26 Aroonii fi Museen warri WAAQAYYO, "Isin akkuma kutaa kutaa isaaniitti Gibxi keessaa Israa'eloota baasaa" jedheen sun isaanuma kana.

27 Isaanis warra waa'ee Gibxi keessaa Israa'eloota baasuu Fara'oon mooticha Gibxitti dubbatan sanaa dha. Musee fi Aroon isaanuma kana.

Aroon Qooda Musee Dubbachuu Isaa

28 WAAQAYYO yeroo Gibxi keessatti Museetti dubbate sana

²⁹ akkana jedheen; “Ani WAAQAYYOO dha. Waan ani sitti himu hunda Fara’oon mooticha Gibxitti himi.”

³⁰ Museen garuu WAAQAYYON, “Kunoo, ani waan afaan koo qajeelchee dubbachuu hin dandeenyeef Fara’oon akkamiin na dhaga’a?” jedhe.

7

¹ WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; “Ilaa, ani Fara’ooniif waaqa si godheera; obboleessi kee Aroon immoo raajii siif ta’a.

² Ati waan ani si ajaju hunda ni dubbata; obboleessi kee Aroon immoo akka inni Israa’eloota biyya isaa keessaa gad dhiisu Fara’oonitti ni hima.

³ Ani garuu Fara’oonin mata jabeessa nan godha; yoo ani biyya Gibxi keessatti mallattoowwanii fi dinqiiwwan koo baay’ise iyyuu,

⁴ inni isin hin dhaggeeffatu. Ani harka koo Gibxi irratti ol nan kaasa; murtii jabaadhaanis raayyaa koo, saba Israa’el biyya Gibxi keessaa nan baasa.

⁵ Warri Gibxi yommuu ani harka koo Gibxi irratti ol kaafadhee saba Israa’el achi keessaa baasutti akka ani WAAQAYYO ta’e ni beeku.”

⁶ Musee fi Aroonis akkuma WAAQAYYO isaan ajaje godhan.

⁷ Yeroo Fara’oonitti dubbatanitti Museen nama waggaa saddeettama ture; Aroon immoo nama waggaa saddeettamii sadii ture.

Uleen Aroon bofa ta’e

⁸ WAAQAYYOS Musee fi Arooniin akkana jedhe;

⁹ “Yommuu Fara’oon, ‘Dinqii hojjedhaa’ isiniin jedhutti, ati immoo Arooniin, ‘Ulee kee fuudhiitii fuula Fara’oon duratti lafa buusi’ jetta; uleen sunis bofa ta’a.”

¹⁰ Musee fi Aroon Fara’oon bira dhaqanii akkuma WAAQAYYO isaan ajaje sana godhan. Aroon fuula Fara’oonii fi qondaaltota isaa duratti ulee isaa lafa buuse; uleen sunis bofa taate.

¹¹ Fara’oonis beektotaa fi falfaloota ofitti waame; tolfattooni Gibxi ogummaa isaanii dhokataa sanaan akkasuma godhan.

¹² Tokkoon tokkoon isaanii ulee isaanii lafa buusan; uleen isaanis bofa ta’e. Uleen Aroon garuu ulee isaanii liqimsite.

¹³ Ta’us Fara’oon akkuma WAAQAYYO dubbate sana mata jabeessa ta’ee isaan dhaggeeffachuu dide.

Dha’icha Dhiigaa

¹⁴ Kana irratti WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; “Fara’oon mata jabeessa ta’eera; saba sanas gad dhiisuu dide.

¹⁵ Ganamaan gara Fara’oon dhaqi; kunoo inni bishaanitti gad ba’a. Ulee bofatti geed-daramte sana harkatti qabadhuutii qarqara laga Abbayyaatti isa eegi.

¹⁶ Akkanas jedhiin; ‘WAAQAYYO Waaqni Ib-rootaa akkana jedhee sitti na ergeera: Akka sabni koo dhaqee gammoojjii keessatti naaf sagaduuf gad lakkisi. Ati garuu hamma ammaatti ajajamuu diddeerta.

¹⁷ WAAQAYYO akkana jedha: Akka ani WAAQAYYO ta’e ati kanaan beekta: Kunoo ani ulee harka koo keessa jiru kanaan bishaan

Abbayyaa nan dha'a; bishaan sunis dhiigatti geeddarama.

¹⁸ Qurxummiwwan laga Abbayyaa keessaa ni du'u; lagni sunis ni ajaa'a; warri Gibxis bishaan laga sanaa dhuguu hin danda'an.' "

¹⁹ WAAQAYYO immoo Museedhaan akkana jedhe; "Arooniin akkana jedhi; 'Ulee kee qabadhuutii bishaanota Gibxi irratti, lageen isaanii irratti, doloooloo isaanii irratti, haroo isaaniitii fi kuusaa bishaanii hunda irratti harka kee diriirsi.' Isaanis dhiigatti geeddaramu. Gibxi guutuun dhiigaan guutama; qodaan mukaatii fi okkoteen dhagaa dhiigaan guutaman."

²⁰ Musee fi Aroon akkuma WAAQAYYO isaan ajaje sana godhan. Aroon ulee isaa ol fuudhee fuula Fara'ooniitii fi qondaaltota isaa duratti bishaan Abbayyaa dha'e; bishaan sun hundis dhiigatti geeddarama.

²¹ Qurxummiwwan Abbayyaa duunaan lagichi ajaa'e; warri Gibxis bishaan isaa dhuguu hin dandeenye. Gibxi guutuunis dhiigaan guutame.

²² Garuu tolfattoonni Gibxi tolcha isaaniitiin akkasuma hojjetan; Fara'oonis mata jabeessa ta'e. Innis akkuma WAAQAYYO jedhe sana Musee fi Aroon dhaga'uu dide.

²³ Fara'oonis deebi'ee masaraa isaa seene; innis waan kana yaadatti illee hin qabanne.

²⁴ Warri Gibxi hundi waan bishaan laga sanaa dhuguu hin danda'iniif bishaan dhugaatii baafachuuf jedhanii qarqara Abbayyaa qotatan.

Dha'icha Fattee

25 Erga WAAQAYYO Abbayyaan dha'ee guyyaan torba darbe.

8

* 1 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; "Fara'oon bira dhaqii akkana jedhiin; 'WAAQAYYO akkana jedha: Akka sabni koo na tajaajiluuf gad dhiisi.

2 Yoo ati gad isa dhiisuu didde immoo kunoo ani biyya kee guutuutti dha'icha fattee nan erga.

3 Lagni Abbayyaa fatteedhaan guutama; isaanis ol ba'anii mana keetti, dinqa keetti, siree keetti, mana hojjettoota keetiitti, saba keetti, iddoo ibiddaa keetti, qodaa bukoo keetiittis nam'u.

4 Fatteewwan kunneen si'ii fi saba kee, qondaaltota kee hundas ni yaabbatu.' "

5 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; "Arooniin akkana jedhi; 'Ulee kee qabadhuutii harka kee burqaawwan irratti, lageenii fi kuusaa bishaanii irratti ol kaafadhuutii akka fatteewwan biyya Gibxitti dhufan godhi.' "

6 Aroon harka isaa bishaanota Gibxitti ol kaafate; fatteewwanis ol ba'anii biyya sana guutan.

7 Tolfattoonnis falfala isaaniitiin akkasuma godhan; biyya Gibxittis fatteewwan fidan.

8 Fara'oonis Musee fi Aroonin ofitti waamee, "Akka inni anaa fi saba koo irraa fatteewwan fageessuuf WAAQAYYO kadhadhaa; anis akka sabni keessan dhaqee WAAQAYYOOF aarsaa dhi'eessuuf gadin dhiisa" jedhe.

---

* 8: Kutaan 8:1-4 kitaaba Afaan Ibraayisxii keessatti 7:26-29 jedhamee, kutaan 8:5-32 immoo 8:1-28 jedhama.

⁹ Museenis Fara'ooniin, "Akka fatteewwan si'ii fi manneen kee irraa badanii laga Abbayyaa qofa keessatti hafaniif yeroo ani itti siif, qondaaltota keetii fi saba keetiif illee Waaqa kadhathu ati na beeksisi" jedhe.

¹⁰ Fara'oon immoo, "Bor" jedheen.

Museenis akkana jedhee deebise; "WAAQAYYO Waaqa keenyaa fakkaatu kan tokko iyyuu akka hin jirre akka beektuuf akkuma ati jettu ta'a.

¹¹ Fatteewwan sun si'ii fi manneen kee irraa, qondaaltota keetii fi saba kee irraa ni badu; laga Abbayyaa qofa keessattis ni hafu."

¹² Musee fi Aroon erga Fara'oon biraa gad ba'anii booddee Museen waa'ee fatteewwan Waaqni Fara'oonitti erge sanaa WAAQAYYOTTI iyye.

¹³ WAAQAYYOS akkuma Museen kadhate godhe. Fatteewwan sunis mana keessatti, oobdii irratti, dirree irrattis dhuman.

¹⁴ Fatteewwan sunis walitti qabamanii tuulaman; biyyattiinis ni ajoofte.

¹⁵ Fara'oon garuu yommuu akka dha'ichi sun qabbanaa'e argetti akkuma WAAQAYYO dubbatee ture sana mata jabeessa ta'ee Musee fi Aroonin dhaga'uu dide.

Dha'icha Injiraanii

¹⁶ Ergasiis WAAQAYYO Museedhaan, "Aroonin, 'Ulee kee ol kaasiitii awwaara lafaa dha'i' jedhi; awwaarri sunis biyya Gibxi guutuu keessatti injiraan ta'a" jedhe.

¹⁷ Isaanis akkasuma godhan. Yommuu Aroon harka isaa isa ulee qabate ol kaafatee awwaara

lafaa dha'etti injiraan namaa fi horiitti duudde. Awwaarri guutuu biyya Gibxi keessa jiru hundi injiraan ta'e.

¹⁸ Tolfattoonni garuu falfala isaaniitiin injiraan gad yaasuu yaalanii dadhaban.

Injiraanis namaa fi horii irra ture.

¹⁹ Tolfattoonnis Fara'ooniin, "Kun quba Waaqaa ti" jedhan. Fara'oon garuu akkuma WAAQAYYO dubbate sana mata jabeessa ta'ee dhaga'uu dide.

Dha'icha Tisiisaa

²⁰ WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; "Ganama barrii ka'iitii fuula Fara'oon duratti dhi'aadhu; kunoo inni gara bishaanitti gad ba'a; akkanas jedhiin; 'WAAQAYYO akkana jedha: Akka inni na tajaajiluuf saba koo gad dhiisi.

²¹ Yoo ati saba koo gad dhiisuu didde immoo kunoo, ani tuuta tisiisaa sitti, qondaaltota keetti, saba keetti, manneen keetti nan erga. Manneen warra Gibxi, lafti isaan jiraatanis tisiisaan guutamu.

²² " 'Ani garuu guyyaa sana iddoo sabni koo jiraatu Gooshenin haala addaatiin nan ilaala; akka ati akka ani WAAQAYYO biyya kana keessa jiru beektuuf tisiisni tokko iyyuu achi hin jiraatu.

²³ Ani saba kootii fi saba kee gidduutti garaa garummaa nan uuma. Mallattoon kunis bori ta'a.' "

²⁴ WAAQAYYOS akkasuma godhe. Tisiisni baay'een mana Fara'oonii fi manneen qondaaltota isaatti duude; biyyi Gibxi guutuunis tisiisaan balleeffame.

25 Fara'oonis Musee fi Aroonin ofitti waamee, “Dhaqaatii biyyuma kana keessatti Waaqa keessaniif aarsaa dhi'eessaa” jedheen.

26 Museen immoo deebisee akkana jedhe; “Akkas gochuun qajeelaa hin ta'u; aarsaan nu WAAQAYYO Waaqa keenyaaf dhi'eessinu warra Gibxi biratti jibbamaa dha. Kunoo, yoo nu aarsaa fuula isaanii duratti jibbamu dhi'eessine isaan dhagaadhaan nu hin tumanii ree?

27 Akkuma inni nu ajajetti nu WAAQAYYO Waaqa keenyaaf aarsaa dhi'eessuuf gara gammoojjii karaa guyyaa sadii deemuu qabna.”

28 Fara'oonis, “Ani akka isin gammoojjii keessatti WAAQAYYO Waaqa keessaniif aarsaa dhi'eessitaniif gadin isin dhiisa; garuu baay'ee fagaattani hin deeminaa. Isinis Waaqa naa kadhadaa” jedhe.

29 Museenis akkana jedhee deebise; “Kunoo, ani akkuman si biraa deemeen akka bor tisiisni Fara'oon irraa, qondaaltota isaatii fi saba isaa irraa ka'u WAAQAYYO nan kadhada. Yaa Fara'oon ati garuu, akka sabni kun WAAQAYYOF aarsaa dhi'eessuuf gad dhiisuu diddee ammas nu hin gowwoomsin.”

30 Museenis ergasii Fara'oon biraa ba'ee WAAQAYYO kadhate;

31 WAAQAYYOS akkuma Museen isa kadhate sana godhe; tisiisni sunis Fara'oonin, qondaaltota isaatii fi saba isaa gad dhiisee deeme; tisiisni tokko iyyuu hin hafne.

32 Fara'oon garuu ammas mata jabeessa ta'e; saba sanas gad dhiisuu dide.

9

Dha'icha Horiitti Dhufe

¹ WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; “Fara’oon bira dhaqiitii akkana jedhiin; ‘WAAQAYYO Waaqni Ibrootaa akkana jedha; “Akka sabni koo na tajaajiluuf gad dhiisi.”

² Yoo ati gad dhiisuu diddee isaan danqite,

³ kunoo harki WAAQAYYOO horii kee kanneen dirree irra oolan fardeen, harrootaa fi gaalawwan keetti, loon, hoolotaa fi re’oota keetti dha’icha hamaa ni fida.

⁴ WAAQAYYO garuu akka horiin saba Israa’el tokko iyyuu hin duuneef horii Israa’elii fi horii warra Gibxi gidduutti garaa garummaa ni uuma.’”

⁵ WAAQAYYO yeroo murteesse, “WAAQAYYO borwaan kana biyyattii keessatti ni hojjeta” jedhe.

⁶ WAAQAYYOS guyyaa itti aanutti waan kana hojjete: Horiin warra Gibxi hundi ni dhume; horii warra Israa’el keessaa garuu tokko iyyuu hin duune.

⁷ Fara’oonis namoota qoratan ergee, kunoo akka horii saba Israa’el keessaa tokko illee hin du’in beeke. Ta’us Fara’oon mata jabeessa ta’ee saba sana gad dhiisuu dide.

Dha'icha Dhullaa

⁸ WAAQAYYO immoo Musee fi Arooniin akkana jedhe; “Daaraa harka guutuu iddoo ibid-daatii hammaaraa; Museenis daaraa sana fuula Fara’oon duratti samiitti ol haa facaasu.

⁹ Innis biyya Gibxi guutuu keessatti awwaara ta’a; dhullaan malaa yaasu namaa fi horii guutuu biyyattii keessa jiranitti yaa’a.”

¹⁰ Isaan boolla ibiddaa irraa daaraa hammaaratanii fuula Fara'oon dura dhaabatan. Museenis daaraa sana samiitti ol facaase; dhullaan malaa yaasus namaa fi horiitti yaa'e.

¹¹ Tolfattoonnis sababii dhullaatiif Musee dura dhaabachuu hin dandeenye; dhullaan tolfattootaa fi warra Gibxi hundatti yaa'ee tureetii.

¹² Garuu WAAQAYYO akkuma Museetti hime sana WAAQAYYO Fara'oonin mata jabeessa godhe; innis Musee fi Aroonin dhaga'uu dide.

Dha'icha Cabbii

¹³ WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; "Ganama barii ka'iitii fuula Fara'oon dura dhaabadhu; akkanas jedhiin; 'WAAQAYYO Waaqni Ibrootaa akkana jedha; akka sabni koo na tajaajiluuf gad dhiisi;

¹⁴ yoo kanaa achii ani amma dha'icha koo hunda sitti, qondaaltota keetii fi saba keetti nan erga; kunis akka ati akka Waaqni akka koo lafa hunda irra hin jirre beektuuf.

¹⁵ Silaa amma ani harka koo ol fudhadhee si'ii fi saba kee dhukkuba hamaan dha'uu nan danda'a ture; atis lafa irraa badda turte.

¹⁶ Ani garuu humna koo sirratti argisiisuu fi akka maqaan koo lafa hunda irratti labsamuuf jedheen kaayyoo kanaaf si jiraachise.

¹⁷ Ati amma iyyuu saba koo irratti ol ol of qabda; jaras gad hin dhiiftu.

¹⁸ Kunoo ani bori yeroo akkanaatti cabbii hamaa erga Gibxi hundeffamtee jalqabee hamma ammaatti takkumaa Gibxitti hin bu'in tokko nan buusa.

¹⁹ Egaa amma nama ergiitii horii keetii fi waan alaa qabdu hunda manatti galchisiisi;

cabbiin sunis namaa fi horii manatti hin galin kanneen alatti hafan hundatti ni bu'a; isaanis ni dhumu.' ”

²⁰ Qondaaltota Fara'oon keessaa warri dubbii WAAQAYYOO sodaatan garboota isaaniitii fi horii isaanii manatti galfachuuf ariifatanii sokkan.

²¹ Warri dubbii WAAQAYYOOTIIF xiyyeeffannoo hin kennin immoo garboota isaaniitii fi horii isaanii alatti dhiisan.

²² WAAQAYYO Museedhaan, “Akka cabbiin biyya Gibxi hundatti namatti, horii fi biqiltuu lafa qotiisaa Gibxi hunda irratti bu'uuf harka kee gara samiitti diriirsi” jedhe.

²³ Yommuu Museen ulee isaa gara samiitti diriirsettis WAAQAYYO kakawwee fi cabbii erge; ibiddis gara lafaatti gad bu'e. WAAQAYYOS biyya Gibxitti cabbii roobse;

²⁴ cabbiin ni bu'e; ibiddis cabbii wajjin wal make. Cabbiin hamaan akkanaa erga Gibxi saba taatee beekamtee as takkumaa guutuu biyyattiitti hin buune.

²⁵ Cabbiin sunis biyya Gibxi keessatti waan ala jiru hunda namas horiis ni dha'e; biqiltuu lafa qotiisaa hundas ni balleesse; muka hundas ni barbadeesse.

²⁶ Lafti cabbiin itti hin bu'in biyya Gooshen iddoo Israa'eloonni jiraatan qofa ture.

²⁷ Fara'oonis Musee fi Aroonin ofitti waamee akkana jedheen; “Ani amma cubbuu hojjeheera; WAAQAYYO qajeelaa dha; anii fi sabni koo garuu balleessaa hojjenneerra.

²⁸ Sababii bakakkaa fi cabbiin nutti baay'ateef isin WAAQAYYOON nuuf kadhadaa. Anis gad isin

nan dhiisa; isin hammana caalaa as turuu hin qabdan.”

²⁹ Museenis akkana jedhee deebise; “Ani yommuu magaalaa kana keessaa ba’utti harka koo bal’isee WAAQAYYO nan kadhada. Bakakkaan ni dhowwama; cabbiinis si’achi hin jiraatu; kanaanis ati akka lafti kan WAAQAYYOO taate ni beekta.

³⁰ Ani garuu akka atii fi qondaaltonni kee amma iyyuu WAAQAYYO Waaqa hin sodaanne nan beeka.”

³¹ Waan talbaan daraaree, garbuun immoo bilchaatee tureef talbaa fi garbuun ni badan.

³² Qamadii fi honboriin garuu waan turanii bilchaataniif hin badne.

³³ Museenis Fara’oon biraa deemee magaalaa keessaa gad ba’e; innis harka isaa gara WAAQAYY-OOTTI bal’ise; bakakkaa fi cabbiin ni dhowwaman. Bokkaanis deebi’ee biyyattiitti hin roobne.

³⁴ Fara’oonis yommuu akka bokkaan, cabbii fi bakakkaan dhowwaman argetti ammas cubbuu hojjete; innii fi qondaaltonni isaa mata jabeeyyii ta’an.

³⁵ Akkuma WAAQAYYO karaa Museetiin dubbate sana, Fara’oon mata jabeessa ta’e; saba Israa’elis gad dhiisuu dide.

10

Dha’icha Hawwaannisaa

¹ WAAQAYYOS Museedhaan akkana jedhe; “Fara’oonitti ol seeni; ani akka mallattoowwan koo kanneen isaan gidduutti hojjedhuuf jedhee

Fara'oonii fi qondaaltota isaa mata jabeeyyii godheera;

² kunis akka ati waan ani warra Gibxi godhe, mallattoo ani isaan gidduutti argisiises ijoollee keetii fi ijoollee ijoollee keetiitti himtee akka ani WAAQAYYO ta'e akka beektaniif ta'e."

³ Musee fi Aroonis Fara'oon bira dhaqanii akkana jedhaniin; "WAAQAYYO Waaqni Ibrootaa akkana jedha: 'Ati hamma yoomiitti fuula koo duratti gad of qabuu didda? Akka isaan na tajaajilaniif saba koo gad dhiisi.

⁴ Yoo ati gad isaan dhiisuu didde, kunoo ani bori biyya keetti hawwaannisa nan fida.

⁵ Hawwaannisni kunis hamma namni tokko iyyuu arguu dadhabutti lafa haguuga. Innis waanuma cabbii irraa isinii hafe illee ni fixa; mukkeen alatti isinii guddachaa jiranis nyaatee fixa.

⁶ Inni mana kee, mana qondaaltota keetii hundaa fi mana warra Gibxi hundumaa guuta; kunis waan abbootiin keetii fi abbootiin abbootii keetii gaafa biyya kana qubatanii jalqabani hamma har'aatti hin arginii dha.'" Kana booddee Museen garagalee Fara'oon biraa ba'e.

⁷ Qondaaltonni Fara'oonis, "Namichi kun hamma yoomiitti kiyyoo nutti ta'a? Namoonni kun akka WAAQAYYO Waaqa isaanii tajaajilaniif gad dhiisi. Akka Gibxi badde ati amma illee hin hubannee?" jedhaniin.

⁸ Musee fi Aroonin deebisanii Fara'oonitti geessan; Fara'oonis, "Dhaqaatii WAAQAYYO Waaqa keessan waaqeffadhaa! Garuu eenyutu deema?" jedheen.

⁹ Museenis, “Nu sababii ayyaana WAAQAYYOO ayyaaneffannuuf dargaggoota keenyaa fi maanguddoota keenya, ilmaanii fi intallan keenya, bushaayee fi loon keenya qabannee deemna” jedhee deebise.

¹⁰ Fara'oonis akkana jedhe; “Yoo ani dubar-toota keessanii fi ijoollee keessan isin wajjin gad dhiise, mee WAAQAYYO isin wajjin haa ta'u! Kunoo waan hamaatu isin dura jira.

¹¹ Kun hin ta'u! Akka warri dhiiraa qofti dhaqanii WAAQAYYO waaqeffatan godhaa; isin kanuma barbaaddaniitii.” Isaanis fuula Fara'oon duraa gad baafaman.

¹² WAAQAYYOS Museedhaan, “Akka hawwaan-nisni biyya Gibxitti bu'ee biqiltuu lafa qotiisaa hunda, waan cabbii irraa hafe hundas nyaatuuf harka kee Gibxi irratti diriirsi” jedhe.

¹³ Museenis ulee isaa Gibxi irratti diriirsi-naan WAAQAYYO guyyaa sana guutuu fi halkan sana guutuu akka bubbleen ba'a biiftuu biyyat-tii keessatti bubbisu godhe; ganama itti aanus bubbleen sun hawwaannisa fidee dhufe;

¹⁴ hawwaannisni sunis Gibxi guutuu weer-are; biyya hunda keessas baay'inaan qubate. Dha'ichi hawwaannisaa kan akkasii duraan takkumaa bu'ee hin beeku; ergasiis takkumaa deebi'ee hin buune.

¹⁵ Hawwaannisni sunis hamma lafti gur-raacha'utti lafa hunda haguuge; innis waan cab-bii irraa hafe hunda, waan alatti biqile hunda, ija mukaa illee ni nyaate. Biyya Gibxi hunda keessatti wanni lalisaan tokko iyyuu muka irratti yookaan biqiltuu irratti hin hafne.

16 Fara'oonis dafee Musee fi Aroonin waamee akkana jedheen; “Ani WAAQAYYO Waaqa keessanii fi isinitti cubbuu hojjedheera.

17 Egaa mee cubbuu koo naa dhiisaa; akka inni dha'icha nama ajjeesu kana narraa fuudhuufis WAAQAYYO Waaqa keessan naa kadhadaa.”

18 Museenis Fara'oon biraa gad ba'ee WAAQAYYO kadhate.

19 WAAQAYYOS bubbee sana gara bubbee lixa biiftuu jabaatti geeddare; bubbeen sunis hawwaannisa sana fuudhee Galaana Diimaatti naqe. Gibxi keessatti hawwaannisni tokko iyyuu hin hafne.

20 WAAQAYYO garuu Fara'oonin mata jabeessa godhe; Fara'oonis Israa'eloota gad hin dhiifne.

Dha'icha Dukkanaa

21 WAAQAYYO immoo Museedhaan, “Akka dukkanni Gibxi irra bu'uuf harka kee gara samiitti diriirsi” jedhe.

22 Museen harka isaa gara samiitti diriirse; dukkanni limixiin isaa guyyaa sadii Gibxi guutuu haguuge.

23 Guyyaa sadan sana namni wal hin argu ture; lafa jiruus hin socho'u ture. Israa'eloonni hundi garuu iddoo jiraatanitti ifa qabu turan.

24 Fara'oonis Musee ofitti waamee, “Dhaqaatii WAAQAYYO waaqeffadhaa. Dubartoonnii fi ijoolleen keessanis isin wajjin haa deemani; bushaayee fi loon keessan qofa dhiisaa deemaa” jedheen.

25 Museen garuu akkana jedhe; “Ati akka nu WAAQAYYO Waaqa keenyaaf aarsaa fi qalma gubamu dhi'eessinuuf nuu eeyyamu qabda.

²⁶ Horiin keenyas nu wajjin dhaquu qaba; kotteen tokko iyyuu hin hafu. WAAQAYYO Waaqa keenya waaqeffachuuf isaan keessaa tokko tokkotti fayyadamna; hamma achi geenyutti WAAQAYYO waaqeffachuuf maalitti akka fayyadamnu hin beeknu.”

²⁷ WAAQAYYO garuu Fara’oonin mata jabeessa godhe; innis gad isaan dhiisuu dide.

²⁸ Fara’oonis Museedhaan, “Fuula koo duraa badi! Lammata fuula koo akka hin argine beekkadhu; ati gaafa fuula koo argite ni duuta!” jedhe.

²⁹ Museenis deebisee, “Akkuma ati jette, ani lammata fuula keetti hin mul’adhu” jedhe.

11

Dha’icha Hangafa Irra Ga’e

¹ WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; “Ani amma illee dha’icha tokko Fara’oonii fi Gibxitti nan fida. Ergasii inni asii isin baasa; yeroo asii isin baasutti immoo inni guutumaan guutuutti isin ari’a.

² Akka tokkoon tokkoon dhiiraatii fi tokkoon tokkoon dubartii ollaa isaanii irraa mi’a meetiitii fi mi’a warqee ergifatan saba kanatti himi.”

³ WAAQAYYO akka sabni Israa’el fuula warra Gibxi duratti surraa argatan godhe; kana malees Museen biyya Gibxi keessatti, fuula qondaaltota Fara’ooniitii fi fuula saba Gibxi duratti akka malee ulfina qabeessa ture.

⁴ Museen akkana jedhe; “WAAQAYYO akkana jedha; ‘Ani gara halkan walakkaatti Gibxi hunda keessa nan darba.

⁵ Ilma Fara'oon namicha teessoo irra taa'u sanaa hangafaa jalqabee hamma ilma xomboree ishee midhaan daaktu sanaa hangafaatti ilmi hangafni biyya Gibxi keessaa hundi ni du'a; akkasumas hangafni horii hundi ni du'a.

⁶ Biyya Gibxi guutuu keessattis wawwaachuu guddaan takkumaa dhaga'amee hin beekin yookaan deebi'ees hin dhaga'amne tokko ni dhufa.

⁷ Garuu saba Israa'el keessaa nama tokkotti iyyuu yookaan horii tokkotti iyyuu sareen tokko iyyuu hin duttu.' Isinis waan kanaan akka WAAQAYYO Gibxii fi Israa'el gidduutti garaa garummaa fidu ni beektu.

⁸ Qondaaltonni kee kunneen hundinuu gara koo dhufanii naa sagadan; 'Atis, namoonni si duukaa bu'an hundinuus deemaa!' jedhu; anis ergasii nan deema." Museenis akka malee aaree Fara'oon biraa ba'e.

⁹ WAAQAYYO Museedhaan, "Akka dinqiin koo biyya Gibxitti baay'atuuf Fara'oon isin dhaga'uu dida" jedhe.

¹⁰ Musee fi Aroonis dinqiiwwan kanneen hunda fuula Fara'oon duratti hojjetan; WAAQAYYO garuu Fara'oonin mata jabeessa godhe; innis akka Israa'eloonni biyya isaa keessaa hin baane dhowwe.

12

Faasiikaa

12:14-20 kwf - Lew 23:4-8; Lak 28:16-25; KeD 16:1-8

¹ WAAQAYYOS biyya Gibxi keessatti Musee fi Arooniin akkana jedhe;

² “Ji’i kun ji’a jalqabaa isinii haa ta’u; innis waggaa keessaa ji’a jalqabaa isinii haa ta’u.

³ Ji’a kana keessa bultii kurnaffaatti tokkoon tokkoon namaa xobbaallaa hoolaa tokko akkuma manneen abbootii isaaniitti tokkoo tokkoo manaatii fi xobbaallaa hoolaa tokko akka fudhatu guutummaa hawaasa Israa’elitti himaa.

⁴ Yoo warri mana tokko jiraatan muraasa ta’anii hoolaa tokko guutummaatti fixuu baatan, isaan akkuma baay’ina namoota achi jiraataniitti ollaa isaanitti aanu wajjin haa goodatan. Isinis akkuma waan tokkoon tokkoon namaa nyaachuu danda’uutti xobbaallaa hoolaa hamma akka barbaachisu murteessuu qabdu.

⁵ Xobbaallaan keessan ilmoo hoolaa waggaa tokkoo kan mudaa hin qabne ta’uu qaba; xobbaallaa sanas hoolota keessaa yookaan re’oota keessaa fudhachuu dandeessu.

⁶ Xobbaallaa sanas hamma bultii kudha afuraf-faa ji’a kanaatti eegaa; yaa’iin waldaa Israa’el guutuunis galgala sana xobbaallaa sana haa qalatu.

⁷ Ergasii immoo dhiiga sana irraa xinnoo fudhanii michichila balbalaa lamaanii fi buusaa balbalaa isa ol aanu kan mana itti xobbaallaa sana nyaatanii haa diban.

⁸ Isaanis halkanuma sana foon sana ibiddaan waaddatanii biqiltuu hadhooftuu fi maxinoon haa nyaatan.

⁹ Ibiddaan waaddadhaatii nyaadhaa malee foon dheedhii yookaan kan bishaaniin affeelame hin nyaatinaa; mataa isaa, lukaa fi mi’a garaa

wajjin waaddadhaatii nyaadhaa.

¹⁰ Hamma lafti bariitutti homaa hin hambisi-naa; waan hamma ganamaatti irraa hafu garuu gubaa.

¹¹ Haalli isin itti nyaattanis kunoo ti; mud-hii keessan hidhadhaa; kophee keessan mi-illatti kaa'adhaa; ulee keessan illee harkatti qabadhaatii jarjarsuun nyaadhaa; inni Faasiikaa WAAQAYYOO ti.

¹² “Anis halkanuma sana Gibxi keessa nan darba; hangafa Gibxis namaa fi horii nan dha'a; waaqota Gibxi hundattis nan mura; ani WAAQAYYO.

¹³ Dhiigni sunis manneen isin keessa jiraattan irratti mallattoo isinii ta'a; ani yommuun dhiiga sana argutti isin irra nan darba. Yeroo ani biyya Gibxi dha'uttis dha'ichi badiisaa tokko iyyuu isin hin tuqu.

¹⁴ “Guyyaan kun guyyaa yaadannoo isiniif haa ta'u; akka ayyaanaatti WAAQAYYOOF ni ayyaan-effattu; dhaloota keessan hunda keessattis sirna bara baraa godhattanii ni eegdu.

¹⁵ Isin bultii torba maxinoo nyaachuu qabdu; guyyaa jalqabaatti mana keessanii raacitii baasaa gataa; namni kam iyyuu guyyaa jalqabaatii kaasee hamma guyyaa torbaffaatti yoo buddeena bukaa'e nyaate saba Israa'el keessaa haa balleeffamu.

¹⁶ Guyyaa jalqabaatti wal ga'ii qulqulluu qabaadhaa; wal ga'ii qulqulluu biraa immoo guyyaa torbaffaatti qabaadhaa. Waan namni hundi nyaatu qopheessuu malee guyyoota kanneen hojii tokko iyyuu hin hojjetinaa; wanni isin

hojjechuu dandeessan kanuma.

¹⁷ “Sababii guyyaan ani itti raayyaa keessan Gibxi keessaa baase guyyuma kana ta’eef Ayyaana Maxinoo kana ayyaaneffadhaa; guyyaa kanas sirna bara baraa godhadhaatii dhaloota keessan hunda keessatti ayyaaneffadhaa.

¹⁸ Isin ji’a jalqabaa keessa galgala bultii kudha afuraffaadhaa hamma galgala guyyaa digdamii tokkoffaatti maxinoo nyaattu.

¹⁹ Bultii torbaaf raacitiin tokko illee mana keessanitti hin argamin; alagaas ta’u dhalataan biyyaa, namni waan raacitii qabu nyaatu kam iyyuu waldaa Israa’el keessaa haa balleffamu.

²⁰ Waan raacitii qabu tokko illee hin nyaatinaa; lafa jiraattan hundatti Maxinoo nyaadhaa.”

²¹ Museen maanguddoota Israa’el hunda ofitti waamee akkana jedheen; “Dhaqaatii maatii keessaniif xobbaallaa filadhaatii Faasiikaa qalaa.

²² Hiisophii qabaa tokkoo fuudhaa; dhiiga waciitii keessa jiru sana keessa cuuphaatii michichila balbalaa lamaanii fi buusaa balbalaa isa ol aanu dibaa. Isin keessaa namni tokko iyyuu hamma lafti bariitutti balbala mana ofii isaatii gad hin ba’in.

²³ WAAQAYYO yeroo warra Gibxi dha’uuf biyyattii keessa darbutti michichila balbalaa lamaan irrattii fi buusaa balbalaa isa ol aanu irratti dhiiga sana argee balbala sana bira darba; akka inni waa balleessu sun mana keessan seenee isin ajjeesus hin eeyyamuuf.

²⁴ “Isinis qajeelfama kana akka seera bara baraa kan isinii fi sanyii keessaniif kennameetti kabajaa.

25 Isinis yeroo biyya WAAQAYYO akkuma waadaa gale sanatti isinii kennu seentanitti sirna kana eegaa.

26 Yommuu ijoolleen keessan, 'Sirni kun isiniif hiikkaa maalii qaba?' jedhanii isin gaafatanitti,

27 akkana jedhaa isaanitti himaa; 'Kun qalma Faasiikaa WAAQAYYOO ti; inni yeroo warra Gibxi dha'etti manneen Israa'eloota Gibxi keessa turan sanaa irra darbee manneen keenya nuuf oolcheeraatii.' " Kana irratti namoonni gad jedhanii waaqeffatan.

28 Israa'eloonnis akkuma WAAQAYYO Musee fi Aroonin ajaje sana godhan.

29 Halkan walakkaatti WAAQAYYO ilma Fara'oon namicha teessoo irra taa'u hangafaa jalqabee hamma ilma namicha boolla mana hidhaa keessa jiru hangafaatti hangafoota Gibxi hunda dha'e; hangafoota horiis akkasuma dha'e.

30 Fara'oonii fi qondaaltonni isaa hundi, warri Gibxi hundis halkaniin ka'an; sababii manni namni keessaa hin du'in tokko iyyuu hin turiniif boo'icha guddaatu Gibxi keessa ture.

Gibxii Ba'uu

31 Fara'oonis halkan sanaan Musee fi Aroonin ofitti waamee akkana jedhe; "Ka'aa! Isinii fi Israa'eloonni saba koo keessaa ba'aa! Akkuma gaafattan sana dhaqaatii WAAQAYYON waaqeffadhaa.

32 Akkuma jettan sana bushaayee fi loon keessan fudhadhaatii deemaa; anas eebbisaa."

33 Warri Gibxis akka sabni sun dafee biyya sanaa ba'u jarjarsan; isaanis, "Yoo kanaa achii nu hundi ni dhumnaa" jedhan.

³⁴ Kanaafuu sabni sun bukoo isaanii utuu hin bukaa'in fudhatanii, qodaa bukoo isaaniis wayyaa isaaniitiin maranii gatiittiitti baadhatan.

³⁵ Israa'eloonnis akkuma Museen isaanitti hime sana godhan; isaanis mi'a meetiitii fi warqee, wayyaas warra Gibxi gaafatan.

³⁶ Sababii WAAQAYYO fuula warra Gibxi duratti Israa'elootaaf surraa kenneef, warri Gibxi waan isaan gaafatan hunda kennaniif; isaanis akkasiin qabeenya warra Gibxi booji'anii ba'an.

³⁷ Israa'eloonnis Raamseedhaa ka'anii Sukootitti qajeelan. Isaanis nadheenii fi ijoollee malee namoota lafoo gara kuma dhibba ja'a turan.

³⁸ Ummanni walitti makame hedduun, akkasumas horiin jechuunis bushaayee fi loon baay'een isaan wajjin ba'an.

³⁹ Isaanis bukoo Gibxi fudhatanii dhufan sana irraa Maxinoo tolfatan. Sababii isaan jarjarsuudhaan Gibxi keessaa baafamanii yeroo itti nyaata qopheeffatan illee dhabaniif bukoon sun raacitii hin qabu ture.

⁴⁰ Barri Israa'eloonni Gibxi keessa jiraatan waggaa 430 ture.

⁴¹ Dhuma waggaa 430 sanaatti guyyuma sana raayyaan WAAQAYYOO hundi biyya Gibxiitii ba'e.

⁴² WAAQAYYO Gibxi keessaa isaan baasuudhaaf dammaqee halkan sana waan isaan eegeef, halkan kun Israa'eloota hundumaaf halkan itti WAAQAYYOOF ulfina kennuudhaaf dammaqanii eeganii dha.

Seera Faasiikaa

⁴³ WAAQAYYOS Musee fi Arooniin akkana jedhe; "Seerri Faasiikaa kanaa dha:

“Ormi tokko iyyuu isa irraa hin nyaatin.

⁴⁴ Garbichi bitame kam iyyuu erga dhagna qabdaniid booddee haa nyaatu;

⁴⁵ keessummaan yookaan namni hojjetaan qacarame garuu hin nyaatin.

⁴⁶ “Hoolaan sun manuma tokko keessatti haa nyaatamu; foon isaa tokko iyyuu manaa gad hin baasinaa. Lafee isaa keessaas tokko iyyuu hin cabsinaa.

⁴⁷ Waldaan Israa’el hundis ayyaana kana haa ayyaaneffatu.

⁴⁸ “Ormi isin wajjin jiraatu yoo Faasiikaa WAAQAYYOO ayyaanessuu barbaade inni dhiirota mana isaa jiraatan hunda dhagna haa qabu; ergasiis akkuma dhalataa biyyaatti ayyaanicha haa ayyaanessu. Dhiirri dhagna hin qabatin tokko iyyuu garuu hoolaa sana hin nyaatin.

⁴⁹ Dhalataa biyyaatiifis ta’u orma isin gidduu jiraatuuf seerri tokkuma.”

⁵⁰ Israa’eloonni hundis akkuma WAAQAYYO Musee fi Aroonin ajaje sana godhan.

⁵¹ WAAQAYYOS gaafuma sana kutaa kutaa isaaniitiin Israa’eloota biyya Gibxi keessaa baase.

13

Hangafni Waaqaaf Addaan Baafamuu Isaa

¹ WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe;

² “Dhiira hangafa hunda addaan naa baasi; Israa’eloota keessaa namas ta’u horiin hangafni gadameessa banu kam iyyuu kan koo ti.”

³ Yommus Museen uummataan akkana jedhe; “Sababii WAAQAYYO irree jabaadhaan achii isin

baaseef guyyaa itti mana garbummaatii Gibxi keessaa baatan kana yaadadhaa. Waan raacitii qabu tokko illee hin nyaatinaa.

⁴ Isin ji'a Abiibii keessa guyyaa har'aa baatan.

⁵ Yeroo WAAQAYYO gara biyya Kana'aanotaa, Heetotaa, Amoorotaa, biyya Hiiwotaa fi Yebuuso-taatti jechuunis biyya aannanii fi damma baasu kan inni akka siif kennu abbootii keetiif kakate sanatti si galchutti ati ji'a kana keessa ayyaana kana ayyaaneffatta;

⁶ ati bultii torba Maxinoo nyaatta; guyyaa torbaffaatti immoo ayyaana WAAQAYYOO ta'a.

⁷ Guyyaa torban sana Maxinoo nyaadhu; wanni raacitii qabu tokko iyyuu si biratti hin argamin; daangaa kee hunda keessattis raacitiin hin argamin.

⁸ Gaafas, 'Ani waan WAAQAYYO yeroo ani Gibxi keessaa ba'etti naa godhe sanaaf jedhee waan kana godha' jedhiitii ilma keetti himi.

⁹ Sirni kunis akka seerri WAAQAYYOO arraba kee irra jiraatuuf harka kee irratti akka mallattoo, adda kee irratti immoo akka yaadannoo siif ta'a. WAAQAYYO harka isaa jabaa sanaan Gibxii si baaseetii.

¹⁰ Atis sirna kana wagguma waggaan yeroo isaatti eeguu qabda.

¹¹ "Yommuu WAAQAYYO akkuma si'ii fi abbootii keetiif kakuudhaan waadaa gale sanatti biyya Kana'aanotaatti si galchee biyyattii siif kennutti,

¹² ati hangafa gadameessa banu hunda WAAQAYYOOOF kennita. Kormi horii keetii hangafni hundinuus kan WAAQAYYOO ti.

¹³ Harree hangafa kam iyyuu ilmoo hoolaatiin

furi; yoo furuu baatte garuu morma isaa cabsi. Ilmaan kee keessaas hangafa kam iyyuu furi.

¹⁴ “Bara dhufuuf jiru keessa yoo ilmi kee, ‘Kun maal jechuu dha?’ jedhee si gaafate ati akkana jedhiin; ‘WAAQAYYO harka jabaadhaan Gibxii, mana garbummaa keessaa nu baase.

¹⁵ Yommuu Fara’oon mataa jabaatee gad nu dhiisuu didetti, WAAQAYYO hangafa Gibxi hunda namaa fi horii ajjeese. Sababiin ani korma hangafa gadameessa banu hunda WAAQAYYOOF aarsaa dhi’eessuu fi sababiin ani ilmaan koo keessaa hangafa hunda furuuf kanuma.’

¹⁶ WAAQAYYO irree jabaadhaan Gibxii nu baasuu isaatiif wanni kun harka kee irratti mallattoo, adda kee irrattis mallattoo ta’a.”

Galaana Ce’uu

¹⁷ Yeroo Fara’oon saba sana gad dhiisetti karichi gabaabaa ta’u iyyuu Waaqni karaa biyya Filisxeem irra isaan hin qajeelchine; sababiin isaas Waaqni, “Isaan yoo waraanni isaan mudate yaada geeddarratanii Gibxitti deebi’uu danda’an” jedhee ti.

¹⁸ Kanaafuu Waaqni karaa naannoo gammoojjiiitiin gara Galaana Diimaatti saba sana qajeelche. Israa’eloonnis waraanaaf qophaa’anii biyya Gibxiitii ba’an.

¹⁹ Sababii Yoosef, “Waaqni dhugumaan isin gargaara; isinis gaafas lafee koo asii fuudhaa ba’aa” jedhee Israa’eloonni kakachiisee tureef Museen lafee Yoosef fuudhee ba’e.

²⁰ Isaanis Sukootii ka’anii Eetaam keessa qarqara gammoojjii qubatan.

²¹ WAAQAYYO akka isaan halkanii guyyaa deemuu danda'aniif guyyaa utubaa duumesaatiin isaan dura deemee karaa isaan argisiise; halkan immoo isaaniif ibsuuf jedhee utubaa ibiddaatiin isaan dura deemaa ture.

²² Utubaan duumessaa guyyaa guyyaa, utubaan ibiddaa immoo halkan halkan uummata duraa hin dhabamne ture.

14

¹ Ergasii WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe;

² “Akka isaan of irra garagalanii Phii Hahiroti bira, Migdoolii fi galaana gidduu qubatan Israa'elootatti himi. Isaan fuullee Ba'aal Zefoon, galaana cina qubachuu qabu.

³ Fara'oonis, 'Israa'eloonni burjaaja'anii biyya keessa jooraa jiru; gammoojjiin isaan marseera' jedhee yaade.

⁴ Anis garaa Fara'oon nan jabeessa; inni faana dha'ee isaan duukaa bu'a. Anis karaa Fara'ooniitii fi karaa loltoota isaa hundaatiin ofii kootiif ulfina nan argadha; warri Gibxi akka ani WAAQAYYO ta'e ni beeku.” Israa'eloonnis akkasuma godhan.

⁵ Mootiin Gibxi akka sabni sun baqatee ba'e yommuu itti himametti Fara'oonii fi qondaaltonni isaa yaada waa'ee saba sanaa qaban geeddarratanii, “Akka sabni Israa'el nu tajaajiluu dhiisee deemuuf gad dhiisuun keenya maal gochuu keenya?” jedhan.

⁶ Innis gaarii isaa qopheeffatee, loltoota isaas fudhatee ka'e.

7 Gaariiwwan filatamoo dhibba ja'a, gaariiwwan Gibxi biraa hunda kanneen ajajjuuwwan isaan hunda irra jiran fudhatee ka'e.

8 WAAQAYYOS Fara'oon mooticha Gibxi mata jabeessa godhe; Fara'oonis Israa'eloota warra sodaa malee ba'aa turan sana duukaa bu'ee ari'e.

9 Warri Gibxis fardeenii fi gaariiwwan Fara'oon hundi, abbootiin fardaatii fi loltoonni lafoon Israa'eloota duukaa bu'anii isaanii Phii Hahiroti bira fuullee Ba'aal Zefoon qarqara galaanaa qubatani jiran qaqqaban.

10 Yeroo Fara'oon itti dhi'aatettis Israa'eloonni ol ilaalanii kunoo warri Gibxi dugda duubaan isaan faana dhufan argan. Isaanis sodaatanii WAAQAYYOTTI iyyatan.

11 Isaanis Museedhaan akkana jedhan; "Ati waan iddoon awwaalaa Gibxi hin jirreef akka nu gammoojjii keessatti dhumnuuf as nu fiddee? Ati Gibxi nu baasuun kee maal nu gochuu kee ti?"

12 Nu Gibxi keessatti, 'Akka warra Gibxi tajaajilluuf nu dhiisi' siin hin jennee? Gammoojjii keessatti dhumuu irra warra Gibxi tajaajiluu nuu wayya ture!"

13 Museen akkana jedhee saba sanaaf deebise; "Hin sodaatinaa; jabaadhaa dhaabadhaa! Fayyisuu WAAQAYYOO kan inni har'a isinii godhu ilaalaa! Warra Gibxi kan har'a argitan kana lammata deebitanii hin argitan.

14 WAAQAYYO isiniif lola; isin gab jedhaa."

15 WAAQAYYOS Museedhaan akkana jedhe; "Ati maaliif natti iyyita? Akka isaan adeemsa isaanii itti fufaniif Israa'elootatti himi.

16 Ulee kee ol fuudhiitii harka kee galaana irra diriirfadhu; akka Israa'eloonni lafa gogaa irra galaana gidduu darbaniif bishaan gargari qoodi.

17 Ani immoo akka isaan dugda isaanii duubaan seenaniif garaa warra Gibxi nan jabeessa. Anis Fara'oonii fi loltoota isaa hunda irratti, gaariwwan isaatii fi abbootii fardaa isaa irratti ulfina nan argadha.

18 Yeroo ani Fara'oon irratti, gaariwwan isaatii fi abbootii fardaa isaa irratti ulfina argadhutti warri Gibxi akka ani WAAQAYYO ta'e ni beeku."

19 Yommu ergamaan Waaqayyoo kan saba Israa'el dura deemaa ture sun ka'ee gara dugda isaanii duubaatti darbe. Utubaan duumessaa sunis fuula isaanii duraa ka'ee isaan duuba dhaabate;

20 utubaan sunis loltoota Gibxii fi loltoota Israa'el gidduu seene. Duumessi sun halkan sana gama tokkotti dukkana, gama kaanitti immoo ifa fide; kanaafuu halkan sana guutuu garee lamaan keessaa tokko illee garee kaanitti hin dhi'anne.

21 Museenis harka isaa galaana irra diriirfate; WAAQAYYOS halkan sana guutuu bubbee ba'a biiftuu jabaadhaan galaanicha gara duubaatti deebisee galaanicha lafa gogaa godhe. Bishaan sunis gargari qoodame;

22 Israa'eloonnis galaanicha gidduu lafa gogaa irra darban; bishaanichis karaa mirgaa isaaniitii fi karaa bitaa isaanii keenyan ta'eef.

23 Warri Gibxi isaan duukaa bu'anii fardeen Fara'oon, gaariwwan isaatii fi abbootiin fardaa isaa galaana seenan.

24 Yommuu lafti bari'etti WAAQAYYO utubaa ibiddaati fi duumessaa keessaa loltoota Gibxi sana gad ilaalee gara itti goran isaan wal-laalchise.

25 Akka isaan rakinaan oofaniifis gommaa gaariwwan isaanii irraa baase. Warri Gibxis, "Waan WAAQAYYO gama Israa'elootaa dhaabatee warra Gibxi lolaa jiruuf kottaa isaan duraa baqannaa" jedhan.

26 WAAQAYYOS Museedhaan, "Akka bishaanonni warra Gibxi irra, gaariwwanii fi abbootii fardaa isaanii irra garagalaniif harka kee galaana irratti diriirsi" jedhe.

27 Museenis harka isaa galaanicha irratti diriirse; yeroo lafti bari'ettis galaanni sun iddoo isaatti deebi'e. Warri Gibxis bishaan sana jalaa baqatan; WAAQAYYOS haxaa'ee galaanatti isaan naqe.

28 Bishaan sun iddoo isaatti deebi'ee gaariwwanii fi abbootii fardaa jechuunis loltoota Fara'oon kanneen Israa'eloota duukaa bu'anii galaana seenan sana hunda liqimse. Isaan keessaas namni tokko iyyuu hin hafne.

29 Israa'eloonni garuu bishaanichi karaa mirga isaaniitii fi karaa bitaa isaaniitiin keenyan ta'eefii galaanicha keessa lafa gogaa irra darban.

30 Gaafas WAAQAYYO harka warra Gibxi jalaa Israa'eloota baase; warri Israa'elis reeffa warra Gibxi qarqara galaanaatti argan.

31 Israa'eloonnis yommuu humna guddaa kan WAAQAYYO warra Gibxi irratti mul'ise sana arganitti, WAAQAYYON sodaatan; isaanis WAAQAYYOO fi tajaajilaa isaa Musee amanan.

15

Faarfannaa Museetii fi Maariyaam

¹ Yommus Musee fi Israa'eloonni Faarfannaa kana WAAQAYYOOF faarfatan:

“Ani WAAQAYYOOF nan faarfadha;
inni ol ol jedheeraatii.

Inni fardaa fi namicha farda yaabbate
galaanatti gad darbateera.

² “WAAQAYYO jabina kootii fi faarfannaa koo ti;
inni fayyina koo ta'eera.

Inni Waaqa koo ti; anis isa nan jajadha;
inni Waaqa abbaa kootii ti; anis isa ol ol nan
qaba.

³ WAAQAYYO goota waraanaa ti;
maqaan isaa WAAQAYYO.

⁴ Inni gaariiwwan Fara'oonii fi loltoota isaa
galaanatti gad darbateera.

Qondaaltota Fara'oon keessaa filatamtoonni,
Galaana Diimaa keessa dhidhimaniiru.

⁵ Tuujubni isaan irra gara gale;
isaanis akkuma dhagaa tuujubatti gad dhid-
himan.

⁶ Yaa WAAQAYYO,
harki kee mirgaa humnaan ulfina qabeessa.

Yaa WAAQAYYO,
harki kee mirgaa diina ni hurreessa.

⁷ “Ati guddina ulfina keetiitiin
warra siin morman gad darbatte.

Aarii kee boba'aa ni ergite;
innis akkuma habaqqiitti gubee isaan fixe.

⁸ Hafuura funyaan keetiitiin

bishaanonni tuulaman.
 Bishaan yaa'u akkuma keenyaniitti ol dhaabate;
 tuujuboonnis walakkaa galaanaatti ititan.

⁹ Diinni, 'Ani faana bu'ee isaan qaqqaba.

Boojuu nan goodadha;
 ani isaan irratti fedhii koo nan guutadha.

Goraadee koo nan luqqifadha;
 harki koo isaan barbadeessa' jedhee nan
 dhaadate.

¹⁰ Ati garuu bubbee kee itti bubbifte;
 galaanni immoo isaan irra gara gale.

Isaanis akkuma sibiilaa
 bishaanota jajjaboodhaan liqimfaman.

¹¹ Yaa WAAQAYYO,
 waaqota keessaa eenyutu si fakkaata?

Qulqullinaan simboo qabeessi,
 ulfinaan sodaachisaan,
 hojii dinqii hojjechuuttis
 kan akka keetii eenyu?

¹² "Ati harka kee mirgaa diriirfannaan,
 lafti isaan liqimsite.

¹³ Ati saba furte sana,
 jaalala kee hin geeddaramneen geggeessita.

Jabina keetiinis
 gara iddoo jireenya keetii qulqulluutti isaan
 qajeelchita.

¹⁴ Saboonni dhaga'anii hollatu;
 muddamsuunis saba Filisxeem qabate.

¹⁵ Hangafoonni Edoom ni rifatu;
 bulchitoota Mo'aabis naasuutu qabata;
 warri Kana'aanis bishaanuma ta'u;

¹⁶ sodaa fi abdiin kutachuun isaan irra bu'a.

Yaa WAAQAYYO, hamma sabni kee darbutti,
 hamma sabni ati bitatte sun darbutti
 jabina harka keetiitiin
 isaan akkuma dhagaa cal'isu.

17 Yaa WAAQAYYO, ati gara tulluu dhaala keetiitti,
 gara lafa iddoo jireenya keetii godhachuuf
 tolfatteetti,
 yaa Gooftaa ati gara iddoo qulqulluu harki kee
 hundesseetti
 ol galchitee isaan dhaabda.

18 “WAAQAYYO,
 bara baraa hamma bara baraatti mo’a.”

19 Yommuu fardeen, gaariiwwanii fi ab-
 bootiin fardaa kan Fara’oon galaana seenanitti
 WAAQAYYO bishaanota isaan irra garagalche;
 Israa’eloonni garuu lafa gogaa irra deemanii
 galaana keessa darban.

20 Miiriyaam obboleettiin Aroon raajittiin sun
 dibbee harkatti qabattee kaate; dubartoonni
 hundinuus dibbee isaanii fudhatanii sirbaa ishee
 faana bu’an.

21 Miiriyaamis akkana jettee isaaniif faarfatte:
 “WAAQAYYO faarfadhaa;
 inni ulfinaan mo’ateeraatii.
 Inni fardaa fi namicha farda yaabbate
 galaanatti gad darbateera.”

Bishaan Maaraatii fi Bishaan Eelim

22 Museenis saba Israa’el Galaana Diimaa biraa
 fuudhee qajeelche; isaanis Gammoojjii Shuuri
 seenan. Israa’eloonnis utuu bishaan hin argatin
 guyyaa sadii gammoojjii keessa deeman.

²³ Isaanis yommuu Maaraa ga'anitti bishaan isaa dhuguu hin dandeenye; bishaan sun had-haa'aa tureetii. Wannii iddoon sun Maaraa jedhameefis kanuma.

²⁴ Jarri sunis, "Nu maal haa dhugnuu?" jedhanii Museetti guunguman.

²⁵ Yommuu Museen WAAQAYYOTTI iyyinaan, WAAQAYYO muka tokko isa argisiise. Innis muka sana bishaanitti gad darbate; bishaan sunis ni mi'aawe.

WAAQAYYOS iddoo sanatti sirnaa fi seera isaaniif baase; achittis isaan qore.

²⁶ Innis akkana jedhe; "Ati yoo sagalee WAAQAYYO Waaqa keetii garaa tokkoon dhageesse, yoo waan fuula isaa duratti qajeelaa ta'e hojjette, yoo ajaja isaa qalbeeffatee fi yoo seera isaa hunda eegde, ani dhukkuba warra Gibxitti fide sana keessaa tokko iyyuu sitti hin fidu; ani WAAQAYYO si fayyisuudhaatii."

²⁷ Isaanis gara Eelim iddoo burqaan kudha lamaa fi mukkeen meexxii torbaatamni turan dhufanii achi bishaan bira qubatan.

16

Mannaa fi Dimbiriqqee

¹ Waldaan Israa'el hundi biyya Gibxiitii ba'anii ji'a lammafaatti, ji'a sana keessaas guyyaa kudha shanaffaatti Eeliimii ka'anii gara gammoojjii Siin isa Eeliimii fi Siinaa gidduu jiru sanaa dhaqan.

² Gammoojjii keessattis hawaasni sun guutuun Musee fi Aroonitti guunguman.

³ Israa'eloonnis akkana isaaniin jedhan; "Nu biyya Gibxitti yeroo okkotee foonii bira teenyee

hamma quufnutti buddeena nyaachaa turre sana harka WAAQAYYOOTTI utuu duuneerra ta'ee! Isin garuu akka waldaan kun guutuun beela'ee dhumu gochuuf achii nu baaftanii gammoojjii kanatti nu fiddaniirtu.”

⁴ WAAQAYYO immoo Museedhaan akkana jedhe; “Kunoo, ani samii irraa buddeena gad isinii nan roobsa. Sabni sunis guyyuma guyyaan gad ba'ee waan guyyaa tokkoof isa ga'u walitti haa qabatu. Anis karaa kanaan isaan qoree seera koo eeguu fi eeguu baachuu isaanii nan ilaala.

⁵ Isaanis guyyaa ja'affaatti waan walitti qabatan sana haa qopheeffatan; wanni kunis waan isaan guyyaa biraa walitti qabatanitti harka lama haa ta'u.”

⁶ Musee fi Aroon Israa'eloota hundaan akkana jedhan; “Kan biyya Gibxiitii isin baase WAAQAYYO akka ta'e galgala kana ni beektu.

⁷ Ganama immoo ulfina WAAQAYYOO argitu; inni akka isin isatti guungumtan dhaga'eeraatii. Nu eenyu taanaan isin nutti guungumtu?”

⁸ Museenis akkana jedhe; “Yeroo inni akka isin nyaattaniif galgala foon, ganama immoo buddeena isin barbaaddan hunda isinii kennutti isin akka inni WAAQAYYO ta'e ni beektu; inni guungummii isin isatti guungumtan dhaga'eeraatii. Nu eenyuu dha? Isin WAAQAYYOTTI guungummaa jirtu malee nutti hin guungumne.”

⁹ Yommus Museen, “Waldaa Israa'el hundaan, 'Sababii inni akka isin guungumtan dhaga'eef isin fuula WAAQAYYOO duratti dhi'aadhaa' jedhi” jedhee Aroonitti hime.

¹⁰ Yeroo Aroon guutummaa waldaa saba Israa'elitti dubbachaa turetti isaan gara gammoojjii ilaalaa turan; kunoo, ulfinni WAAQAYYOO duumessa keessaan mul'ate.

¹¹ WAAQAYYOS Museedhaan akkana jedhe;

¹² “Ani guungummii saba Israa'el dhaga'eera. Ati immoo, 'Isin yeroo lafti dimimmisooftutti foon nyaattu; ganama immoo buddeena nyaatanii quuftu. Isinis yeroo sana akka ani WAAQAYYO Waaqa keessan ta'e ni beektu' jedhii isaanitti himi.”

¹³ Galgaluma sana dimbiriqqeen dhuftee iddoo qubannaa sana guutte; guyyaa itti aanu ganama immoo fixeensi naannoo qubannaa sanaa ture.

¹⁴ Yommuu fixeensi bu'ettis, kunoo wantoonni haphiin akka qorraa lafa irraa addaatan dirree gammoojjii irra bubbu'an.

¹⁵ Israa'eloonnis yommuu waan kana arganitti, “Wanni kun maali?” waliin jedhan. Isaan wanni sun maal akka ta'e hin beekne turetii.

Museenis akkana isaaniin jedhe; “Wanni kun buddeena akka isin nyaattaniif WAAQAYYO isiniif kennee dha.

¹⁶ WAAQAYYO akkana jedhee ajajeera: ‘Tokkoon tokkoon namaa hamma barbaadu walitti haa qabatu. Akkuma baay'ina nama dunkaana keessan keessaatti tokkoo tokkoo namaatiif gomoorii tokko fudhadhaa.’”

¹⁷ Israa'eloonni akkuma isaanitti himame godhan; garri tokko baay'ee, warri kaan immoo xinnoo walitti qabatan.

¹⁸ Yommuu isaan gomooriidhaan safaranitti isa baay'ee walitti qabate irraa hin hafne; isa

xinnoo walitti qabatettis hin hir'anne. Tokkoon tokkoon namaa hammuma barbaadu walitti qabate.

¹⁹ Museenis, “Namni tokko iyyuu waan walitti qabate keessaa tokko illee ganamaaf hin bulfatin” jedheen.

²⁰ Ta'us isaan keessaa namoonni tokko tokko Musee hin dhageenye; waan walitti qabatan keessaas gartokko ganamaaf bulfatan; innis raamma'ee ajaa'e. Kanaafuu Museen isaanitti aare.

²¹ Tokkoon tokkoon namaa ganama ganama hammuma barbaadu walitti qabate; innis yommuu aduun ho'itetti baqee bade.

²² Guyyaa ja'affaatti jarri harka lama jechuunis mata mataatti gomoorii lama walitti qabatan; hooggantoonni waldichaa hundis dhaqanii Museetti himan.

²³ Innis akkana jedheen; “WAAQAYYO akkana jedhee ajaje: ‘Bor guyyaa sanbata boqonnaa ta'a; innis sanbata WAAQAYYOOF qulqullaa'ee dha. Waan tolfachuu barbaaddan tolfadhaa; waan affeelachuu barbaaddanis affeeladhaa. Waan irraa hafu hunda immoo hamma ganamaatti turfadhaa.’ ”

²⁴ Jarris akkuma Museen isaan ajajetti hamma ganamaatti turfatan; nyaanni sunis hin ajoofne yookaan hin raammofne.

²⁵ Museenis akkana jedhe; “Waan guyyaan har'aa sanbata WAAQAYYOO ta'eef nyaata kana har'a nyaadhaa; isin har'a dirree irratti isa hin argattan.

26 Isinis nyaata sana guyyaa ja'a walitti qabadhaa; guyyaa torbaffaatti jechuunis guyyaa Sanbataatiin garuu tokko iyyuu hin argamu."

27 Jara sana keessaa namoonni tokko tokko immoo guyyaa torbaffaatti walitti qabachuuf gad ba'an; garuu homaa hin arganne.

28 Kana irratti WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; "Isin hamma yoomiitti ajaja koo fi qa-jeelfama koo eeguu diddu?"

29 WAAQAYYO Sanbata akka isinii kenne hubadhaa. Sababiin inni guyyaa ja'affaatti buddeena guyyaa lamaaf ta'u isinii kennuufis kanuma. Namni hundinuu guyyaa torbaffaatti idduma jiru haa turu. Namni tokko iyyuu gad hin ba'in."

30 Sabni sunis guyyaa torbaffaatti ni boqote.

31 Sabni Israa'el buddeena sana "manna" jedhee moggaase. Mannaan kunis sanyii dinbilaalaa fakkaata; adiidhas; mi'aan isaas akka bixxillee dammaan tolfamee ti.

32 Museen akkana jedhe; "WAAQAYYO akkana jedhee ajaje: 'Akka inni dhaloota dhufuuf turfamuuf Manna gomoorii tokko fuudhaa; kunis akka isaan buddeena ani yeroo biyya Gibxi keessaa isin baasetti akka isin gammoojjii keessatti nyaattaniif isinii kenne sana arganiif.'"

33 Museen Arooniin, "Okkotee tokko fuudhiitii manna gomoorii tokko itti naqi; akka mannaan kun dhaloota dhufuuf turfamuuf fuula WAAQAYYOO dura kaa'i" jedhe.

34 Aroonis akkuma WAAQAYYO Musee ajaje sanatti akka mannaan sun turfamuuf fuula Dhugaa Ba'uu dura kaa'e.

³⁵ Sabni Israa'el hamma biyya keessa qubatamu sana ga'anitti waggaa afurtama mannaa nyaatan; isaanis hamma daarii biyya Kana'aan ga'anitti mannaa nyaatan.

³⁶ Gomooriin tokko harka kurnaffaa iifi tokkoo ti.

17

Bishaan Kattaa Keessaa Burqe

¹ Waldaan ijoollee Israa'el hundi akkuma WAAQAYYO ajajetti Gammoojjii Siiniitii ka'anii iddoo tokko irraa gara iddoo biraatti darbaa dhaqanii Refidiim qubatan. Garuu sabni sun bishaan dhugaatii hin arganne.

² Kanaafuu isaan, "Bishaan dhugnu nuu kenni" jedhanii Musee lolan.

Museen immoo deebisee, "Isin maaliif na loltu? WAAQAYYOS maaliif qortu?" jedheen.

³ Jarris bishaan dheebotanii Museetti guunguman; akkanas jedhan; "Ati maaliif akka nu, ijoolleen keenyaa fi horiin keenya dheebuun dhumnuuf biyya Gibxiitii nu baafte?"

⁴ Kana irratti Museen gara WAAQAYYOOTTI iyyee, "Ani saba kana maal godha? Isaan dhagaan na tumuuf xinumatu hafe" jedhe.

⁵ WAAQAYYO immoo akkana jedhee Museef deebii kenne; "Saba kana dura darbii deemi. Maanguddoota Israa'el keessaa tokko tokko of faana fudhadhuutii ulee ittiin laga Abbayyaa dhoofta sana harkatti qabadhuu deemi.

⁶ Kunoo ani kattaa Kooreeb sana bira fuula kee dura achi nan dhaabadha; akka namoonni

bishaan dhuganiif ati kattaa sana dha'i; bishaanis isa keessaa ni ba'a." Kanaafuu Museen fuula maanguddoota Israa'el duratti akkasuma godhe.

⁷ Sababii Israa'eloonni lola kaasaniif fi sababii isaan, "WAAQAYYO nu wajjin jira moo hin jiru?" jechuudhaan WAAQAYYON qoraniif Museen iddoo sana Maasaahii fi Mariibaa jedhee moggaase.

Amaaleqoonni Mo'ataman

⁸ Amaaleqoonni dhufanii Refidiimitti Israa'eloota lolan.

⁹ Museenis Iyyaasuudhaan, "Namoota keenya keessaa muraasa filadhuutii dhaqii Amaaleqoota loli. Ani bor ulee Waqaa harka kootti qabadhee fiixee gaara irra nan dhaabadha" jedhe.

¹⁰ Yeroo Museen, Aroonii fi Huuri fiixee gaaratti ol ba'anitti, Iyyaasuun akkuma Museen ajajetti Amaaleqoota lola ture.

¹¹ Yeroo Museen harka isaa ol qabatutti Israa'eloonni ni mo'atu turan; yeroo inni harka isaa gad buufatu immoo Amaaleqoonni ni mo'atu turan.

¹² Isaanis yeroo harki Musee dadhabaa deemetti dhagaa tokko fuudhanii isa jala kaa'an; innis irra taa'e. Aroonii fi Huuri inni tokko garanaan inni kaan immoo garasiin goranii akka harki isaa hamma aduun dhiitutti gad hin deebineef ol qabaniif.

¹³ Akkasiin Iyyaasuun loltoota Amaaleqootaa goraadeedhaan mo'ate.

¹⁴ Ergasii WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; "Akka wannu kun yaadatamuuf kitaabatti barreessi; Iyyaasuun waan kana dhaga'uu isaa

mirkaneessi; ani guutumaan guutuutti yaadanoo Amaaleqootaa samii jalaa nan balleessaatii.”

¹⁵ Museenis iddoo aarsaa ijaaree, “WAAQAYYO Faajjii koo ti” jedhee moggaase.

¹⁶ Innis, “Harki gara teessoo WAAQAYYOOTTI ol kaafameera. WAAQAYYOS dhaloota tokkoo gara dhaloota kaaniitti Amaaleqoota ni lola” jedhe.

18

Yotoor Gara Musee Dhufe

¹ Yetroo lubichi Midiyaaniitii fi abbaan niitii Musee sun waan Waaqni Musee fi saba isaa Israa’eliif godhe hunda, akkasumas akka WAAQAYYO itti Israa’elin Gibxii baase dhaga’e.

² Erga Museen niitii isaa Ziphooraa ergee booddee Yetroo abbaan niitii Musee, ishee fi

³ ilmaan ishee lamaan simate. Maqaan ilma isaa tokkoo Geershoom jedhame; Museen, “Ani biyya ormaa keessatti alagaa ta’eera” jedheeraatii.

⁴ Kaan immoo, “Waaqni abbaa kootii gargaaraa kooti; inni goraadee Fara’oon jalaa na baaseera” jechuudhaan Elii’ezer jedhee moggaase.

⁵ Yetroon abbaan niitii Musees niitii Museetii fi ilmaan Musee wajjin gammoojjii keessatti gara tulluu Waaqaa iddoo Museen qubatee jirutti isa bira dhufe.

⁶ Yetroonis, “Ani abbaan niitii keetii Yotoor niitii keetii fi ilmaan ishee lamaan wajjin gara kee dhufaa jira” jedhee dhaamsa itti ergee ture.

⁷ Museenis abbaa niitii isaa simachuuf gad ba'e; gad jedhees harka fuudhee isa dhungate. Isaanis nagaa wal gaafatanii dunkaana seenan.

⁸ Museen waan WAAQAYYO sababii saba Israa'eliif jedhee Fara'oonii fi warra Gibxi irratti hojjete, rakkina karaa irratti isaan mudate hunda fi akka itti WAAQAYYO isaan oolche abbaa niitii isaatti hime.

⁹ Yetroonis waan gaarii WAAQAYYO harka warra Gibxi keessaa isaan baasuudhaan saba Israa'eliif godhe hundaaf ni gammade.

¹⁰ Innis akkana jedhe; "WAAQAYYO harka warra Gibxii fi harka Fara'oon keessaa isin baasee fi inni saba sana harka warra Gibxiitii baase sun haa eebbifamu.

¹¹ Ani amma akka WAAQAYYO waaqota kaan hunda caalaa guddaa ta'e nan beeka; inni warra of tuulummaadhaan Israa'elin rakkisan irratti waan kana raawwateeraatii."

¹² Yommu Yetroon abbaan niitii Musee sun aarsaa gubamuu fi aarsaa biraa Waaqaaf fide; Aroonis fuula Waaqaa duratti Musee fi abbaa niitii Musee wajjin buddeena nyaachuuf maanguddoota Israa'el hunda wajjin dhufe.

¹³ Guyyaa itti aanutti Museen sabaaf murtii kennuuf taa'e; sabni sunis ganamaa hamma galgalaatti naannoo isaa dhaabate.

¹⁴ Abbaan niitii isaas yommuu waan Museen sabaaf hojjetu hunda argetti, "Wanni ati sabaaf hojjetu kun maali? Ati maaliif kophaa kee teessee sabni kun immoo ganamaa hamma galgalaatti naannoo kee dhadhaabata?" jedhe.

¹⁵ Museen immoo akkana jedhee deebiseef; "Sabni kun fedhii Waaqaa barbaacha gara koo

dhufaatii.

¹⁶ Isaan yommuu falmii qabaatanitti dhimma isaanii natti dhi'eeffatu; anis abbootii dhimmaa gidduutti murtii nan kenna; sirnaa fi seera Waaqaas isaanitti nan hima.”

¹⁷ Abbaan niitii Musee akkana jedhee deebise; “Wanni ati gootu kun gaarii miti.

¹⁸ Aatii fi sabni si bira dhufu kun akkasumaan of dadhabsiiftu. Hojiin kunis akka malee sitti ulfaata; ati kophaa kee hojjechuu hin dandeessu.

¹⁹ Ani gorsa siif kennaatii amma na dhaga'i; Waaqni si wajjin haa ta'u. Ati fuula Waaqaa duratti iddoo bu'aa saba taatee dhimma isaanii Waaqatti fiduu qabda.

²⁰ Sirnaa fi seera isaan barsiisi; akka isaan itti jiraachuu qabanii fi waan isaan hojjechuu qaban isaanitti argisiisi.

²¹ Kana malees ati saba hunda keessaa namoota dandeetii qaban jechuunis, namoota Waaqa sodaatan, namoota amanamoo kanneen matta'aa jibban filadhuutii ajajjuuwwan kumaa, ajajjuuwwan dhibbaa, ajajjuuwwan shantamaatii fi ajajjuuwwan kudhanii godhii muudadhu.

²² Isaan yeroo hunda sabaaf murtii haa kennan; dubbii cimaa hunda garuu sitti haa fidan; dubbii laayyoo immoo ofumaan haa murteessan. Kun ba'aa kee siif salphisa; isaan si wajjin ba'aa ni baatuutii.

²³ Yoo ati waan kana goote, yoo Waaqnis waanuma kana si ajaje ati jabaatee dhaabachuu dandeessa; sabni kun hundis nagaadhaan mana ofii isaatti gala.”

²⁴ Museenis abbaa niitii isaa dhaga'ee waan inni jedhe hunda godhe.

²⁵ Innis Israa'el hunda keessaa namoota dandeettii qaban filatee hooggantoota saba, ajajjuuwwan kumaa, ajajjuuwwan dhibbaa, ajajjuuwwan shantamaatii fi ajajjuuwwan kudhanii isaan godhate.

²⁶ Isaanis abbootii murtii ta'anii yeroo hunda saba sana tajaajilan; dubbii jabaa Museetti fidan; dubbii laayyoo ta'e hunda immoo ofumaan murteessan.

²⁷ Ergasiis Museen abbaa niitii isaa geggeesse; Yootooris deebi'ee biyya isaatti gale.

19

Gaara Siinaa Biratti

¹ Israa'eloonni erga Gibxii ba'anii as ji'a sadaffaa keessa guyyuma itti Gibxii ba'an sana Gammoojjii Siinaa ga'an.

² Isaanis erga Refidiimii ka'anii booddee Gammoojjii Siinaa seenan; sabni Israa'elis Gammoojjii sana keessa fuullee tulluu sanaa qubatan.

³ Museenis gara Waaqaatti ol ba'e; WAAQAYYOS tulluu irraa isa waamee akkana jedheen; "Ati mana Yaaqoobiin akkana jetta; saba Israa'elittis waan kana himi:

⁴ 'Waan ani warra Gibxi godhee fi akka ani itti qoochoo risaa irratti isin baadhee gara kootti isin fide isin mataan keessan iyyuu argitaniirtu.

⁵ Ammas isin yoo naaf ajajamtan, yoo kakuu koo eegdan isin saboota hunda keessaa qabeenya addaa naaf taatu. Yoo lafti hundinuu kan koo ta'e illee,

⁶ isin mootummaa lubootaatii fi saba qulqulluu naaf taatu.' Dubbiin ati saba Israa'elitti himuu qabdu kanuma."

⁷ Museen deebi'ee maanguddoota saba walitti waamee, dubbii akka inni dubbatuuf WAAQAYYO isa ajaje sana hunda fuula isaanii duratti dhi'eesse.

⁸ Jarri hundinuus afaan tokkoon, "Nu waan WAAQAYYO jedhe hundumaa ni goona" jedhanii deebisan; Museen immoo waan jarri jedhan deebisee WAAQAYYOTTI fide.

⁹ WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; "Akka sabni kun anaa si wajjin dubbatu dhaga'ee yeroo hunda si amanatuuf kunoo ani duumessa yabbuu keessaan gara kee nan dhufa." Ergasiis Museen waan sabni sun jedhe WAAQAYYOTTI hime.

¹⁰ WAAQAYYOS Museedhaan akkana jedhe; "Gara saba dhaqiitii har'aa fi bori isaan qulqulleessi. Akka isaan wayyaa isaanii miicatanii

¹¹ guyyaa sadaffaaf qophaa'an godhi; gaafa sana utuma sabni hundi ilaaluu WAAQAYYO Tulluu Siinaa irratti gad ni bu'aatii.

¹² Naannoo tullichaatti saba sanaaf daangaa tolchiitii akkana jedhiin; 'Isin akka tulluu sanatti ol hin baane yookaan akka qarqara isaa illee hin tuqne of eeggadhaa. Namni tulluu sana tuqu kam iyyuu haa ajjeefamu.

¹³ Inni dhagaadhaan haa tumamu yookaan xiyyaan haa waraanamu; harki tokko iyyuu isa hin tuqin; horiis ta'u namni akka jiraatu hin eeyyamamuuf.' Isaan yeroo malakanni utuu

gargar hin citin afuufamu qofa tulluutti ol ba'uu danda'u.”

¹⁴ Museen tulluu irraa gara sabaatti gad bu'ee saba sana qulqulleesse; isaanis uffata isaanii miiccatan.

¹⁵ Innis saba sanaan, “Guyyaa sadaffaaf of qopheessaa; dubartii biras hin ga'inaa” jedhe.

¹⁶ Ganama guyyaa sadaffaa sana tulluu sana irra bakakkaa, balaqqeessaa fi duumessa yabbuu, akkasumas sagalee malakataa guddaatu dhaga'ame. Warri iddoo qubataa sana keessa jiraatan hundis ni hollatan.

¹⁷ Museenis saba sana iddoo qubannaatii baasee gara Waaqaatti fide; jarris miilla tulluu sanaa jala dhadhaabatan.

¹⁸ Tulluun Siinaa hundis sababii WAAQAYYO ibiddaan irratti gad bu'eef aaraan haguugame. Aarri sunis akkuma aara boolla ibiddaati ba'uutti ol ba'e; tulluun sunis guutumaan guutuutti akka malee raafame;

¹⁹ sagaleen malakataa ittuma guddachaa deeme. Museenis ni dubbate; sagaleen Waaqaas deebii kenneef.

²⁰ WAAQAYYO fixee Tulluu Siinaa irratti gad bu'ee Musee gara fixee tulluu sanaatti ol waame. Museenis ol ba'e;

²¹ WAAQAYYO immoo akkana isaan jedhe; “Akka isaan WAAQAYYO ilaaluuf jedhanii daarii hin dabarree fi akka isaan keessaas namni baay'een hin duuneef gad bu'iitii isaan akeekkachiisi.

²² Akka WAAQAYYO isaan hin balleessineef luboonni WAAQAYYOTTI dhi'aatan iyyuu of haa qulqulleessan.”

²³ Museen immoo WAAQAYYON, “Sababii ati mataan kee, ‘Naannoo Tullichaatti daangaa dhaabiitii isa qulqulleessiitii addaan baasi’ jettee akeekkachiisa nuu kenniteef sabni kun Tulluu Siinaatti ol ba’uu hin danda’u” jedhe.

²⁴ WAAQAYYOS, “Gadi bu’iitii Aroonin fidii kottu. Garuu luboonnii fi uummanni gara WAAQAYYOOTTI ol dhufuuf jedhanii daangaa hin darbin; yoo kanaa achii inni isaan balleessa” jedhee deebise.

²⁵ Museenis gad bu’ee waan kana uummatatti hime.

20

Ajajawwan Kurnan

20:1-17 kwf – KeD 5:6-21

¹ Waaqni akkana jedhee dubbii kana hunda dubbate:

² “Ani WAAQAYYO Waaqa kee kan Gibxii, biyya garbummaatii si baasee dha.

³ “Ati ana malee waaqota biraa tokko illee hin qabaatin.

⁴ Ati bifa waan ol samii gubbaa yookaan gad lafa irra yookaan bishaan lafa jalaa keessa jiru kamiitiin iyyuu Waaqa tolfamaa ofii keetiif hin tolfatin.

⁵ Isaaniif hin sagadin yookaan isaan hin waaq-effatin; ani WAAQAYYO Waaqni kee Waaqa hi-naafu kan sababii cubbuu abbootiitiif jedhee ijoollee warra na jibbanii hamma dhaloota sadii fi afuriitti adabee

6 warra na jaallatanii ajajawwan koo eegan immoo hamma dhaloota kumaatti jaallatuu dha.

7 Maqaa WAAQAYYO Waaqa keetii akkasumaan hin dha'in; WAAQAYYO warra akkuma argan maqaa isaa dha'an utuu hin adabin hin dhiisuutii.

8 Guyyaa Sanbataa qulqulleessuudhaan yaadadhu.

9 Guyyoota ja'a hojjedhu; hojii kee hundas hojjetadhu;

10 guyyaan torbaffaan garuu sanbata WAAQAYYO Waaqa keetii ti. Gaafas hojii tokko illee hin hojjetin; ati yookaan ilmi kee yookaan intalli kee yookaan hojjetaan kee yookaan xomboreen kee yookaan horiin kee yookaan alagaan magaalaa kee keessa jiraatu tokko iyyuu homaa hin hojjetin.

11 WAAQAYYO guyyaa ja'a keessatti samii fi lafa, galaanaa fi waan isaan keessa jiru hunda uumee guyyaa torbaffaatti boqoteetii. Kanaafuu WAAQAYYO Sanbata eebbisee qulqulleesse.

12 Akka biyya WAAQAYYO Waaqni kee siif kennu keessa bara dheeraa jiraattuuf abbaa keetii fi haadha keetiif ulfina kenni.

13 Hin ajjeesin.

14 Hin ejjin.

15 Hin hatin.

16 Ollaa keetti sobaan dhugaa hin ba'in.

17 Mana namaa hin hawwin. Niitii namaa yookaan hojjetaa isaa yookaan xomboree isaa yookaan qotiyyoo isaa yookaan harree isaa yookaan waan namaa kam iyyuu hin hawwin."

18 Jarri hundinuus yommuu bakakkaa fi bal-aqqeessa, sagalee malakataatii fi tulluu aaru hubatanitti sodaadhaan hollatan. Isaan fagoo dhaabatanii

19 Museedhaan, “Ati mataan kee nutti dubbadhu; nu ni dhaggeeffannaa. Garuu Waaqni nutti hin dubbatin. Yoo kanaa achii nu ni dhumnaa” jedhan.

20 Museen immoo saba sanaan, “Hin sodaatinaa. Akka Waaqa sodaachuun isin wajjin jiraatee cubbuu hojjechuu irraa isin eeguuf jedhee Waaqni isin qoruuf dhufeera” jedhe.

21 Yeroo Museen dukkana limixii iddoo Waaqni turetti dhi'aatetti, namoonni fagoo dhaabatan.

Waaqota Tolfamoo fi Iddoowwan Aarsaa

22 Ergasii WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; “Saba Israa’elitti waan kana himi: ‘Akka ani samii irraa isinitti dubbadhe isin mataan keessan argitaniirtu;

23 ana biratti waaqota kam iyyuu hin tolfatinaa. Waaqota meetii yookaan waaqota warqee hin tolfatinaa.

24 “ ‘Biyyoo lafaa irraa iddoo aarsaa naa tolchitii isa irratti qalma gubamu, aarsaa naggaa, hoolota kee, re’oota keetii fi loon kee aarsaa dhi’eessi. Ani iddoo akka maqaan koo itti yaadatamu godhu hundatti gara kee dhufee sin eebbisa.

25 Yoo dhaggaa irraa iddoo aarsaa naa ijaarte immoo dhaggaa soofame irraa hin ijaarin; yoo meeshaadhaan isa tuqxe ni xureessitaatii.

26 Akka qullaan kee isa irratti hin mul’anneef gulantaadhaan iddoo aarsaa kootti ol hin ba’in.’

21

¹ “Seerawwan ati isaan dura keessu kanneenii dha:

Seera Waa'ee Garbootaa

21:2-6 kwf - KeD 15:12-18

21:2-11 kwi - Lew 25:39-55

² “Ati yoo Ibroota keessaa garbicha bitatte inni waggaa ja'a siif haa hojjetu. Waggaa torbaffaatti garuu inni kaffaltii malee bilisa haa ba'u.

³ Inni yoo kophaa isaa dhufee jiraate kophaa isaa bilisoomee haa deemu; yeroo dhufutti inni yoo niitii qabaate isheenis isa wajjin haa deemu.

⁴ Yoo gooftaan isaa niitii isa fuusisee isheenis ilmaan yookaan intallan deesseefii jiraatte, ishee fi ijoolleen ishee kan gooftaa ishee ta'u; namichi gofti bilisa ta'ee haa deemu.

⁵ “Garuu garbichi sun, 'Ani gooftaa koo fi niitii koo, ijoollee koos nan jaalladha; ani bilisa ba'ee deemuu hin barbaadu' yoo jedhe,

⁶ gooftaan isaa fuula abbootii murtii duratti isa haa dhi'eessu; gara balbalaatti yookaan gara michichila balbalaatti geessees mutaadhaan gurra isaa haa uru. Ergasii inni bara jireenya isaa guutuu isa tajaajila.

⁷ “Namni yoo intala isaa akka garbittiitti gururate, isheen akka garbichi tokko itti bilisa ba'utti bilisa hin ba'in.

⁸ Yoo isheen goofticha ofii isaatiif ishee filate sanatti toluu baatte inni akka isheen furamtuu haa godhu. Inni waan isheef amanamuu dhabeef dabarsee ormatti ishee gurguruuf mirga hin qabu.

9 Yoo ilma isaatiif ishee filate immoo mirga intala ofi isaatiif kennu isheefis haa kennu.

10 Yoo niitii biraa fuudhe immoo niitii isaa kan jalqabaa sana nyaata, uffataa fi mirga niitiif malu itti hin hir'isin.

11 Yoo inni wantoota sadan kanneen isheef gochuu dide garuu isheen kaffaltii maallaqaa tokko malee bilisa ba'uu qabdi.

Miidhaa Nama Irraan Ga'uu

12 “Namni nama rukutee ajjeesu innis haa ajjeefamu.

13 Inni riphee utuu hin eeggatin Waaqatu harka isaa buuse yoo ta'e garuu iddoo ani ramadutti haa baqatu.

14 Garuu yoo namni tokko ittuma yaadee dabaan nama ajjeese iddoo aarsaa koo biraa fuudhaatii ajjeesaa.

15 “Namni abbaa isaa yookaan haadha isaa rukutu haa ajjeefamu.

16 “Namni nama hatee yoo gurgurate yookaan namichi hatame sun harka isaatti yoo argame hattichi haa ajjeefamu.

17 “Namni abbaa isaa yookaan haadha isaa arrabsu haa ajjeefamu.

18 “Yoo namoonni wal lolanii inni tokko isa kaan dhagaadhaan yookaan abootteedhaan rukutee namichi rukutame sun du'uu baatee garuu siree irratti hafe,

19 ergasii immoo yoo inni ka'ee ulee isaa dhadhaabachaa asii fi achi ala keessa deddeeme namichi isa dha'e sun itti hin gaafatamu; sababii yeroo namicha miidhame sanaa jalaa balleesseef

garuu gatii haa baasu; hamma inni guutumaan guutuutti fayyuttis isa haa wal'aanu.

²⁰ “Yoo namni tokko uleedhaan garbicha isaa yookaan garbittii isaa dha'ee garbichi sunis harka isaatti du'e namichi haa adabamu;

²¹ garuu sababii garbichi sun qabeenya isaa ta'eef yoo garbichi sun bultii tokko yookaan bultii lama booddee ka'e, namichi hin adabamu.

²² “Yoo namoonni wal lolaa jiran dubartii ulfoofte tokkotti bu'anii ulfii garaadhaa ba'ee garuu miidhamni hamaan ishee hin qaqqabin, namichi ishee miidhe sun waan dhirsi dubartittii isa gaafatee fi waan abbootiin murtii murteessan baasuu qaba.

²³ Yoo miidhamni hamaan jiraate garuu, qooda lubbuu, lubbuu;

²⁴ qooda ijaa, ija; qooda ilkaanii, ilkaan; qooda harkaa, harka; qooda miillaa, miilla;

²⁵ qooda gubuu, gubuu; qooda madaa, madaa; qooda buruqsuu, buruqsuu baafta.

²⁶ “Namni tokko yoo ija garbicha isaa yookaan ija garbittii isaa rukutee jaamse, inni qooda ija sanaa garba sana bilisa haa baasu.

²⁷ Inni yoo ilkaan garbicha isaa yookaan ilkaan garbittii isaa rukutee cabse, qooda ilkaan sanaa garba sana bilisa haa baasu.

²⁸ “Qotiyyoon tokko yoo dhiira yookaan dubartii waraanee ajjeese qotiyyoon sun dhagaadhaan tumamee haa ajjeefamu; foon isaas hin nyaatamin. Garuu abbaan qotiyyoo sanaa itti hin gaafatamu.

²⁹ Yoo qotiyyoon sun durumaanuu amala nama waraanuu qabaachuun isaa beekamee

abbaan isaas akka isa eeggatu gorfamee garuu waan inni isa eeggachuu dideef qotiyyoon sun dhiira yookaan dubartii ajjeese, qotiyyoon sun dhagaadhaan rukutamee haa ajjeefamu; abbaan qotiyyoo sanaas haa ajjeefamu.

³⁰ Ta'us inni yoo gumaa gaafatame waan gaafatame hunda kaffalee lubbuu isaa haa oolfatu.

³¹ Yoo qotiyyoon sun ilma yookaan intala tokko waraane illee seeruma kanatu hojjeta.

³² Yoo qotiyyoon sun garbicha yookaan garbittii waraane abbaan qotiyyoo sanaa gooftaa garba sanaatiif meetii saqilii* soddoma haa kaffalu; qotiyyoon sunis dhagaan rukutamee haa ajjeefamu.

³³ "Namni tokko yoo boolla afaan banaa dhiise yookaan yoo boolla qotee utuu hin duuchin dhiisee sangaan yookaan harreen boolla sana keessa bu'e,

³⁴ abbaan boolla sanaa abbaa horii sanaatiif maallaqa haa baasu; horiin du'e sun immoo kan isaa haa ta'u.

³⁵ "Yoo qotiyyoon nama tokkoo qotiyyoo nama biraa miidhee du'aan ga'e jarri qotiyyoo fayyaa sana haa gurgurani; gatii qotiyyoo sanaatii fi qotiyyoo du'e sana qixxeetti haa qooddatani.

³⁶ Yoo qotiyyoon sun durumaanuu amala horii waraanuu qabaachuun isaa beekamee garuu waan abbaan isaa isa eeggachuu dideef abbaan qotiyyoo sanaa qooda qotiyyoo, qotiyyoo haa baasu; qotiyyoon du'e sun immoo kan isaa haa ta'u.

---

* **21:32** Saqiliin tokko giraamii 345.

22

Eegumsa Qabeenyaaf Godhamu

¹ “Namni tokko yoo sangaa yookaan hoolaa hatee qalate yookaan gurgurate, qooda qotiyyoo tokkoo sangaa shan, qooda hoolaa tokkoo immoo hoolaa afur haa baasu.

² “Hattuun tokko utuu cabsee seenuu yoo qabamee tumamee kanumaan du’e, namichi isa ajjeese sun dhiiga isaatti yakkaan hin gaafatamu;

³ garuu yoo wanni kun erga aduun baatee ta’e, namichi dhiiga sanatti yakkaan ni gaafatama.

“Hattuun waan hate haa deebisu; homaa hin qabu yoo ta’e garuu hanna isaatiif gatii baasu-udhaaf haa gurguramu.

⁴ Horiin hatame sun sangaa yookaan harree yookaan hoolaa taanaan yoo utuu lubbuun jiruu harka isaatti argame hatuun sun dachaa baasuu qaba.

⁵ “Namni tokko yoo utuu lafa qotiisaa yookaan dhaabaa wayinii keessa horii tikfatuu horii isaa gad lakkisee horiin sun dhaqee kaloo nama biraa dheede, inni lafa qotiisaa ofii isaa irraa yookaan dhaabaa wayinii ofii isaa irraa kan waan hunda caalu iddoo haa buusuuf.

⁶ “Yoo ibiddi ka’ee daggala seenee akkasiin midhaan tuulame yookaan midhaan dhaabatu yookaan lafa qotiisaa gube, namichi ibidda qabsiise sun gatii baasuu qaba.

⁷ “Namni tokko yoo maallaqa yookaan mi’a imaanaa namatti kennatee, wanni sun mana namichaatii hatamee hatuun sun qabame, hat-tichi dachaa kaffaluu qaba.

⁸ Yoo hattuun sun hin argamin garuu abbaan mana sanaa akka mi'a nama kaanii tuqee fi akka hin tuqin mirkaneessuuf fuula abbootii murtii duratti haa dhi'eeffamu.

⁹ Namni tokko yoo qotiyyoo, harree, hoolaa, uffata yookaan mi'a bade tokko miliqsee namni tokko dhufee, 'Kun kan koo ti' jedhe, falmiin isaanii fuula abbootii murtii duratti haa dhi'eeffamu. Namichi abbootiin murtii itti muran sunis ollaa isaatiif harka lama haa baasu.

¹⁰ "Yoo namni tokko ollaa isaatiif harree, qotiyyoo, hoolaa yookaan horii biraa imaanaa kennatee horiin suni utuu namni hin argin du'e yookaan miidhame yookaan hatame,

¹¹ namichi sun akka qabeenya ollaa isaa hin tuqin mirkaneessuuf fuula WAAQAYYOO duratti haa kakatu; abbaan qabeenyaa sunis kakuu kana fudhachuu qaba; gatiis hin gaafatu.

¹² Yoo horiin sun isa jalaa hatamee jiraate garuu namichi abbaa horii sanaatiif baasuu qaba.

¹³ Yoo horii sana bineensatu nyaate ta'e immoo akka ragaa ta'uuf waan bineensa irraa hafe haa dhi'eessu malee horii nyaatame sanaaf gatii hin baasin.

¹⁴ "Namni tokko yoo ollaa isaa irraa horii ergifatee horiin sun iddoo abbaan horii hin jirretti miidhame yookaan du'e, namichi ergifate sun gatii haa baasu.

¹⁵ Yoo abbaan horii sanaa achi jiraate garuu namichi ergifate sun gatii baasuu hin qabu. Yoo horiin sun kireeffamee jiraate immoo maallaqni baafame sun kiraa horii du'e sanaa haa ta'u.

Itti Gaafatama Hawaasummaa

16 “Namni tokko yoo durba hin kaadhi-matamin gowwoomsee ishee wajjin ciise, inni gabbara misirrittiif malu baaseefi ishee haa fuudhu.

17 Yoo abbaan ishee intalattii namichaaf kennuu dide immoo namichi sun gabbara durbaaf malu baasuu qaba.

18 “Ati akka dubartiin falfaltuun lubbuun jiraattu hin eeyyamin.

19 “Namni horii wajjin ciisu kam iyyuu ajjeefamuu qaba.

20 “Namni WAAQAYYO tokkichaaf malee Waaqa biraatiif aarsaa dhi'eessu galaafatamuu qaba.

21 “Isinis waan biyya Gibxii keessatti alagoota turtaniif alagaatti daba hin hojjetinaa; hin cunqursinaas.

22 “Haadha hiyyeessaatii fi ijoollee abbaan irraa du'e hin hakuucinaa.

23 Yoo isin isaan miitanii isaan immoo natti boo'an ani dhugumaan boo'icha isaanii nan dhaga'a.

24 Aariin koo ni boba'a; anis goraadeedhaanan isin fixa; niitonni keessan haadhota hiyyeessaa ta'u; ijoolleen keessanis kanneen abbaa hin qabne ta'u.

25 “Ati yoo saba koo keessaa hiyyeessa si bira jiraatu tokkoof maallaqa liqeessite, akka nama hiiqii argachuuf kennuu hin ta'in; dhalas hin gaafatin.

26 Ati yoo wayyaa nama biraa qabdii qabatte, utuu aduun hin dhi'in deebisiif;

27 wanni inni dhagna isaatti uffatu wayuma sanaatii. Wanni inni uffatee rafu biraa maali? Ani waanan gara laafessa ta'eef, yoo inni natti ol iyyate nan dhaga'a.

28 "Waaqa hin arrabsin; bulchaa saba keetiis hin abaarin.

29 "Mataa midhaan keetiitii fi dhangala'aa wayinii keetii irraa aarsaa dhi'eessuu hin tursin.

"Ilmaan kee keessaas hangafa naa kennuu qabda.

30 Loon keetii fi hoolota kee akkanuma godhi. Isaanis bultii torba haadha isaanii bira haa turan; guyyaa saddeettaffaatti garuu naa kenni.

31 "Isin saba koo qulqulluu ni taatu. Kanaafuu foon horii bineensi alatti cabsee kam iyyuu hin nyaatinaa; foon akkanaa saree dura buusaa.

23

Seera Murtii Qajeelaa fi Araaraa

1 "Oduu sobaa hin odeessin; dhuga ba'uu jal'aa kennuudhaan nama balleessaa hojjete hin gargaarin.

2 "Waan hamaa hojjechuuf jettee nama baay'ee faana hin bu'in. Fuula seeraa duratti yommuu dhugaa baatu, gara nama baay'ee gortee murtii hin jal'isin;

3 murtii irratti hiyyeessaaf hin loogin.

4 "Yoo sangaa yookaan harree diina keetii kan baduutti jiru argite deebisii geessiif.

5 Yoo harree nama si jibbu tokkoo utuu isheen ba'aa baattee kuftee jirtuu argite achitti hin dhiisin; isa gargaarii ol kaasi.

6 “Murtii irratti hiyyeessa saba keetii jalaa murtii hin dabsin.

7 Himata sobaa keessatti hin hirmaatin; waan ani nama balleessaa hojjete hin qulqulleessineef nama yakka hin qabne yookaan nama qajeelaa hin ajjeesin.

8 “Ati matta’aa hin fudhatin; matta’aan ogeeyyii ni jaamsaatii; dubbii qajeeltotaas jal’isa.

9 “Alagaa hin cunqursin; isin waan biyya Gibxiitti alagaa turtaniif alagaa ta’uun maal akka ta’e isin mataan keessan ni beektuutii.

Seera Sanbataa

10 “Waggaa ja’a lafa qotiisaa kee facaafadhu; midhaanis galfadhu;

11 waggaa torbaffaatti garuu lafa sana boqochi-isi malee hin qotin. Akkasiin hiyyeeyyiin saba keetii laficha irraa nyaata argatu; waan isaan irraa hafe immoo bineensi haa nyaatu. Muka wayinii keetiitii fi muka ejersa keetiis akkasuma godhi.

12 “Guyyaa ja’a hojii kee hojjetadhu; akka sangaan keetii fi harreen kee boqotaniif, akka garbichi mana keetti dhalatee fi alagaan aara galfataniif guyyaa torbafaatti hin hojjetin.

13 “Waan ani isinitti hime hunda eegaa; maqaa waaqota biraa hin waammatinaa; afaan keessanii iyyuu hin ba’in.

Ayyaana Wagga Sadan

14 “Ati waggaatti yeroo sadii ayyaana naa ayyaanefadhu.

15 “Ayyaana Maxinoo Ayyaanefadhu; akkuma ani si ajaje sana bultii torba Maxinoo nyaadhu.

Waan kanas ji'a Abiibii keessa yeroo murtaa'etti godhi; ati ji'a sana keessa Gibxii baateetii.

“Namni tokko iyyuu harka duwwaa fuula koo duratti hin dhi'aatin.

¹⁶ “Mataa midhaan keetii kan lafa gotiisaa keetti facaafatteen Ayyaana Galchaa Midhaanii ayyaaneffadhu.

“Dhuma waggaatti yeroo midhaan kee lafa gotiisaa irraa walitti qabattutti Ayyaana Galchaa Midhaanii ayyaaneffadhu.

¹⁷ “Dhiirri hundi waggaatti yeroo sadii fuula WAAQAYYOO Gooftaa duratti haa dhi'aatu.

¹⁸ “Dhiiga aarsaa waan raacitii qabu wajjin naa hin dhi'eessin.

“Coomni aarsaa ayyaana koos hamma bariitti hin turin.

¹⁹ “Mataa midhaan lafa keetii keessaa filatamaa isaa gara mana WAAQAYYO Waaqa keetii fidi.

“Ilmoo re'ee aannan haadha isheetiin hin affeelin.

Ergamaan Waaqayyoo Karaa Qopheessuu Isaa

²⁰ “Akka inni karaa irratti si eegee iddoo ani qopheessetti si galchuuf kunoo ani fuula kee dura ergamaa koo tokko nan erga.

²¹ Xiyyeeffadhuutii waan inni jedhu dhaggeeffadhu. Isatti hin fincilin; inni waan Maqaa koo of irraa qabuuf fincila kee siif hin dhiisuutii.

²² Yoo ati waan inni jedhu akka gaarii dhaggeeffatee waan ani dubbadhu hunda goote, ani diinota keetti diina nan ta'a; warra siin mormaniinis nan morma.

²³ Ergamaan koos fuula kee dura deemee biyya Amoorotaatti, Heetotaatti, Feerzotaatti,

Kana'aanotaatti, Hiiwotaattii fi Yebuusotaatti si galcha; anis jara nan balleessa.

²⁴ Waaqota isaaniiitiif hin sagadin; hin waaqef-fatinis; hojii isaanii faanas hin bu'in. Ati isaan balleessitee soodduu waaqeffannaa isaanii illee caccabsuu qabda.

²⁵ WAAQAYYO Waaqa kee waaqeffadhu; in-nis midhaan keetii fi bishaan kee ni eebbisa. Dhukkubas isin gidduudhaa nan balleessa;

²⁶ biyya kee keessatti dubartiin ulfi irraa ba'uu yookaan dhabduun tokko iyyuu hin argamtu. Jireenya guutuus siif nan kenna.

²⁷ "Ani sodaachisuu koo si dura ergee saba ati itti dhufu hunda nan burjaajessa. Akka diinonni kee hundinuu dugda sitti galanii baqatanis nan godha.

²⁸ Akka inni Hiiwota, Kana'aanotaa fi Heetota karaa kee irraa ari'uuf ani si duraan sonsa nan erga.

²⁹ Akka lafti onee bineensi wal horee sitti hin baay'anneef ani waggaa tokko keessatti saba kana si duraa ari'ee hin baasu.

³⁰ Hamma ati baay'atee biyyattii dhaaltutti ani xinnoo xinnoon fuula kee duraa isaan nan baasa.

³¹ "Anis daarii kee Galaana Diimaadhaa jalqabee hamma Galaana Filisxeemiitti, lafa alootii jalqabee hamma Laga Efraaxiisiitti siifin dhaaba. Namoota biyya sana jiraatanis dabarsee harka keetti nan kenna; ati immoo of duraa ariitee isaan baafta.

³² Ati isaan wajjin yookaan waaqota isaanii wajjin kakuu tokko illee hin galin.

³³ Akka isaan biyya kee keessa jiraatan hin eeyyamaniif; yoo akkas ta'e isaan akka ati

cubbuu natti hojjetu si godhu; ati waaqota isaanii waageffannaan kun dhugumaan kiyyoo sitti ta'aatii."

24

Kakuun Jabeeffame

¹ WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; "Atii fi Aroon, Naadaabii fi Abiihuu, maanguddoota Israa'el keessaas namoonni torbaatamni gara WAAQAYYOTTI ol ba'aa; alaalatti sagadaa;

² garuu Museen qofti WAAQAYYOTTI haa dhi'aatu; warri kaan immoo hin dhi'aatin. Sabni isa wajjin ol hin ba'in."

³ Museenis dhagee dubbii fi seera WAAQAYYOO hunda saba sanatti hime; sabni sunis, "Nu waan WAAQAYYO jedhe hunda ni goona" jedhee afaan tokkoon deebise.

⁴ Ergasii Museen waan WAAQAYYO dubbatte hunda barreesse.

Guyyaa itti aanu ganamaanis ka'ee miilla tulluu jalatti iddoo aarsaa ijaare; utubaa dhagaa kudha lama kanneen gosoota Israa'el kudha lamaan iddoo bu'anis dhaabe.

⁵ Innis dargaggoota Israa'el erge; isaanis aarsaa gubamuu fi jiboota aarsaa nagaa godhanii WAAQAYYOOF dhi'eessan.

⁶ Museenis walakkaa dhiiga sanaa waciiitiitti nage; walakkaa hafe immoo iddoo aarsaa irratti faffacaase.

⁷ Innis kitaaba kakuu fuudhee saba sanaaf dubbise. Isaanis, "Nu waan WAAQAYYO jedhe hunda ni goona; ni ajajamnas" jedhanii deebisan.

⁸ Yommus Museen dhiiga sana fuudhee sabatti faffacaasee, “Kunoo kun dhiiga kakuu kan WAAQAYYO akkuma dubbii kana hundaatti isinii dhaabee dha” jedhe.

⁹ Musee fi Aroon, Naadaabii fi Abiihuu, maanguddoonni Israa’el torbaatammis ol ba’anii

¹⁰ Waaqa Israa’el argan. Miilla isaa jalattis waan akka afaa dhagaa Sanpeer kan akkuma samiitti qulqullaa’e tokkotu afamee ture.

¹¹ Waaqni garuu qondaaltota saba Israa’el kanneenitti harka isaa ol itti hin kaafne; isaan Waaqa argan; ni nyaatan; ni dhuganis.

¹² WAAQAYYOS Museedhaan, “Gara kootti tulluutti ol ba’i; asis turi; anis gabateewwan dhagaa kanneen ani akka qajeelfama isaanii ta’uuf seeraa fi ajajawwan itti barreesse siif nan kenna” jedhe.

¹³ Ergasii Museen gargaaraa isaa Iyyaasuu wajjin ka’ee deeme; Museenis tulluu Waaqaatti ol ba’e.

¹⁴ Innis maanguddoota sanaan akkana jedhe; “Hamma nu gara keessanitti deebinutti asitti nu eegaa. Kunoo Aroonii fi Huuri isin bira jiran; namni falmii qabu isaan bira dhaquu danda’a.”

¹⁵ Yeroo Museen tulluutti ol ba’etti duumessi tulluu sana haguuge;

¹⁶ ulfinni WAAQAYYOOS Tulluu Siinaa irra bu’e. Duumessi sunis guyyaa ja’a tulluu sana haguuge; guyyaa torbaffaatti immoo WAAQAYYO duumesicha keessaa Musee waame.

¹⁷ Ulfinni WAAQAYYOOS ibidda waa gubu fakkaatee fiixee tulluu irraa saba Israa’elitti mul’achaa ture.

18 Museen tulluutti ol ba'ee duumessa keessa seene. Innis guyyaa afurtamaa fi halkan afurtama tulluu sana irra ture.

25

*Kennaa Dunkaana Qulqulluuf Walitti Qabamu
25:1-7 kwf – Bau 35:4-9*

¹ WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe;

² “Akka isaan kennaa naa fidaniif saba Is-
raa’elitti himi. Nama garaa isaa guutuudhaan
kennuu fedhu hunda harkaa kennaa naa fuud-
haa.

³ “Kennaan isaan harkaa fuutanis:

“Warqee, meetii fi naasii;

⁴ kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi
wayyaa haphii quncee talbaa irraa hojje-
tame;

rifeensa re’ee;

⁵ gogaa korbeessa hoolaa kan halluu diimaa
cuuphame, gogaa duugame,

muka laaftoo,

⁶ ibsaadhaaf, zayitii ejersaa,

urgooftuuwwan immoo zayitii dibatamuu fi
ixaana urgaa’uuf;

⁷ dhagaawwan sardooniksii, dooqa gati
jabeessa, dirataa fi qomee irratti kaa’atamuu
dha.

⁸ “Ergasii akka isaan iddoo qulqulluu naa
qopheessan godhi; anis gidduu isaanii nan ji-
raadha.

⁹ Dunkaana qulqulluu kanaa fi mi'a isaa hunda akkuma bifa ani sitti argisiisuutti hojjedhaa.

Taabota

25:10-20 kwf - Bau 37:1-9

¹⁰ “Isaan muka laaftoo irraa taabota haa tolchan; taabonni sunis dhundhuma lamaa fi walakkaa dheerata; dhundhuma tokkoo fi walakkaa bal'ata; dhundhuma tokkoo fi walakkaa ol dheerata ture.

¹¹ Keessaa fi duuba isaatti warqee qulqulluu uffisi; naannoo isaattis marsaa faaya warqee naannessii tolchi.

¹² Taabota sanaafis qubeelaa warqee afur tolchiitii miilla isaa afranitti jechuunis lama gama tokkoon, lama immoo gama kaaniin itti kaa'i.

¹³ Muka laaftoo irraa danqaraawwan tolchiitii warqee itti uffisi.

¹⁴ Taaboticha ittiin baachuudhaaf danqaraawwan sana qubeelaawwan keessa loosi.

¹⁵ Danqaraawwan kunneen qubeelaawwan taabotichaa keessa haa turan; keessaa baafamuus hin qaban.

¹⁶ Atis dhuga ba'umsa ani sitti kennu Taaboticha keessa kaa'i.

¹⁷ “Warqee qulqulluu irraa teessoo araaraa tolchi; dheerinni isaas dhundhuma lamaa fi walakkaa, bal'inni isaa immoo dhundhuma tokkoo fi walakkaa haa ta'u.

¹⁸ Moggaa lamaan teessoo araaraa irratti warqee tumame irraa Kiirubeelii lama tolchi.

¹⁹ Kiirubii tokko moggaa tokko irratti, kiirubii lammaffaa immoo moggaa kaan irratti tolchi;

kiirubeelii sanas teessoo araaraa wajjin kutaa warqee tokkicha irraa mogгаа lamaan irratti tolchi.

²⁰ Kiirubeeliin sun qoochoo isaanii ol bal'ifatanii teessoo araaraa ittiin haa gaaddiseessan; Kiirubeeliin kunneen fuula isaanii walitti garagalfatanii teessoo araaraa haa ilaalan.

²¹ Teessoo araaraa sana taaboticha irra kaa'i; dhuga ba'uu ani sitti kennu immoo taaboticha keessa kaa'i.

²² Ani achitti si arga; teessoo araaraa irraa, kiirubeelii lamaan taabota kakuu seeraa irra jiran gidduudhaa waa'ee ajajawwan ani saba Israa'eliitiif sitti kennu hundaa sittin hima.

Minjaala

25:23-29 kwf - Bau 37:10-16

²³ “Muka laaftoo irraa minjaala dhundhuma lama dalga dheeratu, kan dhundhuma tokko bal'atee ol dheerinni isaa immoo dhundhuma tokkoo fi walakkaa ta'e tolchi.

²⁴ Warqee qulqulluu itti uffisiitii naannoo isaatti marsaa warqee tolchi.

²⁵ Naannoo isaa irrattis hidhii hamma bal'ina harkaa ga'uu fi faaya warqee tolchi.

²⁶ Minjaala kanaafis qubeelaa warqee afur hojjedhuutii goleewwan afranitti iddoo miilli afran jiranitti kaa'i.

²⁷ Qubeelaawwan kunneenis akka danqaraa ittiin minjaala baatan qabataniif xiyyoo sanatti dhi'aachuu qabu.

²⁸ Muka laaftoo irraa loosawwan tolchi; warqee itti uffisiitii minjaala sana ittiin baadhu.

²⁹ Dhibaayyuu dhi'eessuufis caabiiwwan isaa, waciitiiwwan isaa, okkoteewwan isaatii fi waciitiiwwan isaa warqee qulqulluu irraa tolchi.

³⁰ Buddeena ilaalchaas yeroo hunda fuula koo dura minjaala kana irra kaa'i.

Baattuu Ibsaa

25:31-39 kwf - Bau 37:17-24

³¹ "Baattuu ibsaas warqee qulqulluu irraa tolchi; baattuun ibsaa kunis tumamee haa tolfamu; somaa isaa, damee isaa, waciitii isaa, hudhaa isaatii fi daraaraa isaa warqeedhuma sana irraa tolchi.

³² Bitaa mirga baattuu ibsaa sana keessaas dameewwan ja'a jechuunis sadii gama tokkoon, sadii immoo gama kaaniin haa baafaman.

³³ Xofoowwan lawuzii fakkaatan kanneen tokkoon tokkoon isaanii hudhaa fi daraaraa qaban sadii damee tokko irratti, waciitiiwwan lawuzii fakkaatan kanneen tokkoon tokkoon isaanii hudhaa fi daraaraa qaban sadii immoo damee kaan irratti tolchi; dameewwan ja'aan baattuu ibsaa irraa babba'an hunda irrattis akkasuma tolchi.

³⁴ Xofoowwan hudhaa fi daraaraa qaban kanneen bifa lawuziitiin hojjetaman afur baattuu ibsaa sana irra haa jiraatan.

³⁵ Hudhaan tokko cimdii jalqabaa kan dameewwan baattuu ibsaa irraa babba'an jala, hudhaan lammaffaan cimdii lammaffaa jala, hudhaan sadaffaan immoo cimdii sadaffaa jala ture. Walumaa galatti dameewwan ja'atu ture.

³⁶ Hudhaawwanii fi dameewwan hundinuu baattuu ibsaa sana wajjin warqeedhuma qulqulluu tumame tokko irraa haa tolfaman.

³⁷ “Atis ibsaawwan torba tolchiif; akka lafa fuula isaanii dura jiru ibsaniifis baattuu ibsaa irra isaan dhadhaabi.

³⁸ Wannii ittiin daaraa isaa dhadha’anii fi caabiin daaraa sana baattu warqee qulqulluu irraa haa hojjetaman.

³⁹ Baattuun ibsaatii fi mi’i isaa hundi warqee qulqulluu taalaantii tokkootiin haa hojjetamani.

⁴⁰ Atis akkuma fakkeenya tulluu irratti sitti argisiifame sanaatti hojjechuu kee mirkaneef-fadhu.

26

Dunkaana Qulqulluu

26:1-37 kwf - Bau 36:8-38

¹ “Golgaawwan kudhan kanneen quncee talbaa gaarii fo’amee fi kan kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee fi bildiimaa irraa hojjetamaniin dunkaana qulqulluu hojjedhu; golgaawwan sana irrattis ogeessi harka qajeelu tokko kiirubeelii haa hojjetu.

² Golgaawwan hundinuu wal qixxee haa ta’an; dheerinni tokkoo tokkoo golgaawwanii dhundhuma digdamii saddeeti, bal’inni isaa immoo dhundhuma afur haa ta’u.

³ Golgaawwan shan walitti qabsiisi; golgaawwan hafan shanan kaan illee akkasuma walitti qabsiisi.

⁴ Golgaawwan walitti qabsiifaman kanneen jalqabaa keessaa handaara isa moggaa irratti huccuu bifa cuquliisaa irraa gurroowwan tolchi; golgaawwan walitti qabsiifaman lammaffaa irrattis akkasuma tolchi.

5 Gurroowwan shantama golгаа tokko irratti tolchi; gurroowwan shantama immoo golgaawwan walitti qabsiifaman lammaffaa keessaa mogгаа isa tokkootti tolchi. Gurroowwan sunis gamaa gamanatti haa tolfaman.

6 Akka dunkaanni qulqulluun sun tokko ta'uufis hokkoowwan warqee shantama tolchiitii golgaawwan sana ittiin walitti qabsiisi.

7 "Haguuggii gubbaa dunkaana qulqulluu irra jiru haguuguufis golgaawwan rifeensa re'ootaa kudha tokko hojjedhu.

8 Golgaawwan kudha tokkoon sun hundi wal qixxee haa ta'an; dheerinni isaanii dhundhuma soddoma, bal'inni isaanii immoo dhundhuma afur haa ta'u.

9 Golgaawwan shan iddoo tokkotti walitti qabsiisi; golgaawwan ja'an kaan immoo iddoo tokkotti walitti qabsiisi; golгаа ja'affaa sanas fuula dunkaanichaa duraan iddoo lamatti ol dachaasi.

10 Golgaawwan gama tokkoon walitti qabsiifaman keessaa handaara isa mogгаа irratti gurroowwan shantama tolchi; golgaawwan gama kaan irratti walitti qabsiifaman keessaas handaara isa mogгаа irratti gurroowwan shantama tolchi.

11 Ergasiis qabduuwwan naasii shantama tolchi; qabduuwwan sanas akka inni tokko ta'uuf ittiin walitti qabsiisuuf gurroowwan keessa galchi.

12 Wannii golgaawwan dunkaanichaa irraa hafe, walakkaan golгаа hafe sanaa dugda dunkaana qulqulluu irraan gad haa rarra'u.

13 Akka dunkaana qulqulluu sana haguugu-ufis dheerina golgaawwan dunkaanicha irraa hafe keessaa dhundhumni tokko gama tokkoon, dhundhumni tokko immoo gama kaaniin bitaa fi mirgaan dunkaana qulqulluu irraan gad haa rarra'u.

14 Dunkaana sanaafis irra buusaa kaldhee korbeessa hoolaa kan halluu diimaa cuuphame, isa irraan immoo irra buusaa gogaa duugamee hojjedhu.

15 “Dunkaana qulqulluu sanaafis muka laaftoo irraa tuggeewwan qaqqajeeloo hojjedhu.

16 Dheerinni tokkoo tokkoo tuggeewwan sanaas dhundhuma kudhan, bal'inni isaa immoo dhundhuma tokkoo fi walakkaa haa ta'u;

17 tokkoon tokkoon tuggeewwan sanaas akka wal keessa galuu danda'uuf mucha lama lama haa qabaatu; tuggeewwan dunkaana qulqulluu sanaa hunda akkasitti tolchi.

18 Gama kibba dunkaana qulqulluu sanaatiifis tuggeewwan digdama hojjedhu;

19 tuggeewwan digdamman sana jalatti miilla meetii afurtama jechuunis tuggee tokko jalatti miilla lama gurra isaa lamaaniiif, tuggee kaan jalattis miilla lama gurra isaa lamaaniiif tolchi.

20 Gama dunkaana qulqulluu sanaa kaaniifis karaa kaabaatiin tuggeewwan digdama tolchi;

21 miilla meetiis afurtama jechuunis tuggee tokko jalatti miilla lama, tuggee kaan jalattis miilla lama tolchi.

22 Karaa lixa biiftuutiin, dugda duuba dunkaana qulqulluu sanaatiif tuggee ja'a tolchi;

23 karaa dugda duubaas golee dunkaana

qulqulluu sanaatiif utubaa lama tolchi.

²⁴ Tuggeewwan golee kunneen jalaa hamma gubbaatti walitti fayyifamanii bantii irratti qubeelaa tokkoon walitti haa qabsiifaman; tuggeewwan golee lamaanis akkasuma ta'uu qabu.

²⁵ Kanaafuu tuggeewwan saddeeti kanneen miilla meetii kudha ja'a qabanitu jira; tokkoon tokkoon tuggee sanaas miilla lama lama qaba.

²⁶ “Akkasumas muka laaftoo irraa dagaleewwan tolchi; tuggeewwan dunkaana qulqulluu sana irra gama tokkoon jiraniif dagaleewwan shan,

²⁷ tuggeewwan gama kaaniin jiraniif dagaleewwan shan, shan tuggeewwan dugda duubaan karaa lixa biiftuutiin jiraniif immoo dagaleewwan shan tolchi.

²⁸ Dagalee walakkaa jiru sana akka inni gidduu tuggeewwaniitiin moggaa tokkoo hamma moggaa kaaniitti fulla'u godhi.

²⁹ Tuggeewwan sana irras warqee itti uffisi. Akka dagaleewwan baataniif qubeelaawwan warqee itti tolchi; dagaleewwan sanas akkasuma warqee itti uffisi.

³⁰ “Dunkaana qulqulluu kana akkuma karoora tulluu irratti sitti argisiifame sanaatti dhaabi.

³¹ “Kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa haphii irraa golgaa tulchi; golgaa kana irrattis ogeessi harka qajeelu tokko fakkii kiirubeelii haa tolchu.

³² Golgaa kana hokkoo warqeetiin utubaawwan muka laaftoo kanneen warqeen itti

uffifamee miilla meetii afur irra dhadhaabatan afuritti rarraasi.

³³ Golgaa sana hokkoowwanitti rarraasiitii taabota kakuu seeraa immoo dugda isaa duubaan kaa'i. Golgaan sunis Iddoo qulqulluu, Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta'e sana irraa addaan baasa.

³⁴ Teessoo araaraas Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta'e sana keessa taabota kakuu seeraa irra kaa'i.

³⁵ Minjaala sanas golgaadhaan ala, gama kaaba dunkaana qulqulluutiin dhaabi; baattuu ibsaa immoo fuullee minjaala sanaa gama kibba dunkaanichatiin dhaabi.

³⁶ "Balbala dunkaanichaatiif immoo golgaa kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa kan qal'ifamee fo'amee harkaan irratti hodhame tokko faayessii tolchi.

³⁷ Golgaa kanaafis hokkoo warqetii fi utubaa muka laaftoo kan warqeen itti uffifame shan tolchi. Naasii tumiitii miilla shan tolchiif.

27

Iddoo Aarsaa Kennaa Gubamuu *27:1-8 kwf - Bau 38:1-7*

¹ "Muka laaftoo irraa iddoo aarsaa dhundhuma sadii ol dheeratu ijaari; iddoon aarsaa kunis dheerina dhundhuma shanii fi bal'ina dhundhuma shanii qabaatee gama afraniinuu wal qixxee haa ta'u.

² Tokkoo tokkoo goleewwan afraniitti gaanfa tolchi; gaanfaa fi iddoon aarsaa sun mukuma tokko irraa haa ta'u; iddoo aarsaa sana irrattis naasii uffisi.

³ Mi'a isaa hunda jechuunis waan ittiin daaraa haran, waan ittiin daaraa hammaaran, waciitii, hokkoo fooniitii fi baattuu ibiddaa naasii irraa tolchi.

⁴ Naasii wal keessa xaxameen gingilchaa hojjedhuutii tokkoo tokkoo rogawwan gingilchaa sanaa afraniif qubeelaawwan naasii tolchi.

⁵ Gingilchaa sanas akka inni hamma walakkaa iddoo aarsaatti ol ka'uuf qarqara iddoo aarsaa jalaan kaa'i.

⁶ Iddoo aarsaa sanaafis danqaraawwan muka laaftoo tolchiitii naasii itti uffisi.

⁷ Danqaraawwan sunis akka yeroo iddoon aarsaa baatamutti gama lamaaniin oolaniif qubeelaawwan keessa haa loofaman.

⁸ Akkuma tulluu irratti sitti argisiifame sanatti iddoo aarsaa kan keessi isaa duwwaa ta'e saanqaa irraa hojjedhu.

Oobdii

27:9-19 kwf - Bau 38:9-20

⁹ “Dunkaana qulqulluu sanaaf oobdii hojjedhu. Oobdichis gama kibbaatiin dhundhuma dhibba tokko haa dheeratu; innis golgaa quncee talbaa gaarii fo'ame irraa hojjetamee

¹⁰ utubaawwan digdamaa fi miilla naasii digdama qaban haa qabaatu; hokkoowwanii fi soomaawwan utubaawwan kanneenis meetii irraa haa hojjetaman.

¹¹ Gama kaabaatiinis akkasuma dhundhuma dhibba tokko dheeratee golgaawwan utubaawwan digdamaa fi miilla naasii digdama qaban haa qabaatu; hokkoowwanii

fi somaawwan utubaawwan kanaas meetii irraa haa tolfaman.

¹² “Oobdiin kun gama lixaatiin dhundhuma shantama bal’atee golgaawwan, utubaa kudhanii fi miilla kudhan qaban haa qabaatu.

¹³ Oobdiin kun fiixee ba’aatiin karaa ba’a biiftuutiin akkasuma dhundhuma shantama haa bal’atu.

¹⁴ Golgaawwan dhundhuma kudha shan dheeratanii utubaa sadii fi miilla sadii qabanis karaa balbala tokkoo irra haa jiraatan.

¹⁵ Golgaawwan dhundhuma kudha shan dheeratanii utubaa sadii fi miilla sadii qabanis gama kaaniin haa jiraatan.

¹⁶ “Balbala oobdii sanaatiifis golgaa dhundhuma digdama dheeratee utubaa afurii fi miilla afur qabu kan kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa kan qal’ifamee fo’ameen dha’amee irratti faayeffamee hojjetame tokko tolchi.

¹⁷ Utuboonna naannoo oobdii sanaa hundinuu somaawwanii fi hokkoowwan meetiitii fi miillawwan naasii haa qabaatan.

¹⁸ Oobdiin sun dheerina dhundhuma dhibba tokkoo fi bal’ina dhundhuma shantamaa haa qabaatu; golgaa quncee talbaa gaarii fo’amee dhundhuma shan ol dheeratuu fi miillawwan naasii irraa hojjetame haa qabaatu.

¹⁹ Mi’i tajaajila dunkaana qulqulluu sanaatiif fayyadu biraa hundi, tajaajila kam iyyuu taanaan, qofoo dunkaanichaatii fi qofoo oobdii sanaa hunda dabalatee naasii irraa haa hojjetamu.

Zayitii Baattuu Ibsaa
27:20-21 kwf - Lew 24:1-3

²⁰ “Akka ibsaan ittuma fufee boba'uuf akka isaan zayitii ejersa cuunfame taliila isaa ibsaadhaaf siif fidan saba Israa'el ajaji.

²¹ Aroonii fi ilmaan isaa dunkaana wal ga'ii keessatti golgaa fuula taabota kakuu seeraa dura jiruun alatti akka ibsaan sun galgalaa hamma ganamaatti fuula WAAQAYYOO duratti boba'uu haa godhan. Wannii kunis saba Israa'el keessatti dhaloota dhufuuf seera bara baraa haa ta'u.

28

Uffata Lubummaa

¹ “Akka isaan luboota ta'anii na tajaajilaniif obboleessa kee Aroon, isa wajjinis ilmaan isaa Naadaab, Abiihuu, Ele'aazaarii fi Iitaamaarin saba Israa'el keessaa ofitti dhi'eessi.

² Akka inni ulfinaa fi miidhagina argatuufis obboleessa kee Arooniif uffata qulqulluu hodhi.

³ Akka inni luba ta'ee na tajaajiluuf namoota beekumsa qaban kanneen ani ogummaa akkanaa kenneef hunda akka isaan akka inni addaan baafamuuf jedhanii Arooniif uffata hodhan itti himi.

⁴ Uffanni isaan hojjetanis: kiisii qomaa, dirata, wandaboo, kittaa miidhagfamee dhawame, marata mataatii fi sabbataa dha. Jarris akka isaan luboota ta'anii na tajaajilaniif obboleessa kee Aroonii fi ilmaan isaatiif uffata qulqulluu kana haa hojjetan.

⁵ Ogeeyyiin sunis warqee fi kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ametti haa fayyadaman.

Efuudii

28:6-14 kwf – Bau 39:2-7

⁶ “Ogeessa harka tolu tokko warqee, kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee fi bildiimaa fi quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ameen dirata hojjechiisi.

⁷ Diranni kunis akka walitti guduunfamuu danda'uuf funyoo gatiittii lama kanneen fiixee isaa lamaanitti rarraafaman haa qabaatu.

⁸ Sabbanni isaa kan ogummaadhaan dha'ames akkuma isaa dirata wajjin tokko ta'ee warqeedhaan, kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ameen haa hojjetamu.

⁹ “Dhagaawwan sardooniksii lama fuudhiitii maqaa ilmaan Israa'el isaan irratti soofii barreessi.

¹⁰ Akkuma toora dhaloota isaaniitti, maqaa ja'a dhagaa tokko irratti, maqaa ja'aan hafes dhagaa kaan irratti soofii barreessi.

¹¹ Akkuma ogeessi faayaa tokko chaappaa soofee hojjetu sana atis dhagaa lamaan sana irratti maqaa ilmaan Israa'el soofii barreessi; ergasiis faaya warqee itti naannessiitii

¹² akka inni ilmaan Israa'eliif dhagaa yaadannoo ta'uuf funyoo gatiittii dirata sanatti qabsiisi. Aroonis maqaa sana yaadannoo godhee fuula WAAQAYYOO duratti gatiittii isaa lamaanitti haa baatu.

¹³ Ati immoo faaya warqee itti naannessiitii

14 foncaa warqee qulqulluu kan akka funyootti fo'ame lama tolchi; foncaa fo'ame sana illee faaya sanatti qabsiisi.

Kiisii Qomaa

28:15-28 kwf - Bau 39:8-21

15 “Ogeessa harka tolu tokko kiisii qomaa kan murtii hojjechiisi; isas akkuma dirata sanaatti warqeedhaan, kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa kan qal’ifamee fo’ameen hojjedhu.

16 Kiisiin qomaa kun gama afraniinuu wal qixxee fi dachaa ta’ee dheerina taakkuu tokkoo fi bal’ina taakkuu tokko haa qabaatu.

17 Dhagaawwan gati jabeeyyiis toora afuriin irratti maxxansi. Toora jalqabaa irratti sardiyoan, tophaaziyoonii fi biiralee;

18 toora lammaffaa irratti baluur, sanpeerii fi almaaz;

19 toora sadaffaa irratti yaakinti, kelqedoonii fi yaakinti,

20 toora afuraaffaa irratti biiralee, sardooniksii fi yaasphiidi maxxansi. Dhagaawwan kanneenit-tis marsaa faaya warqee tolchi.

21 Dhagaawwan kudha lama kanneen tokkoo tokkoo isaanii irratti maqaa gosoota kudha lama keessaa maqaan tokko akkuma chaappaatti soofame haa jiraatan; tokkoon tokkoon dhagaawwan sanaas maqaa ilmaan Israa’el tokko tokkoof dhaabata.

22 “Kiisii qomaatiifis foncaa warqee qulqulluu akka funyootti fo’ame tolchi.

²³ Kiisii qomaa sanaafis qubeelaa warqee lama tolchiitii qubeelaa warqee lamaan roga kiisii qomaa lamaanitti qabsiisi.

²⁴ Foncaa warqee sana lamaanis qubee-laawwan rogawwan kiisii qomaa sanatti guduunfi.

²⁵ Mataa lamaan foncaa lamaan sanaa kaan immoo marsaawwan faayaa lamaanitti guduunfiitii karaa fuula duraatiin foncaa dirataa kan gatiittiitti qabsiisi.

²⁶ Qubeelaawwan warqee lama tolchiitii rogawwan kiisii qomaa biraa kanneen karaa mog-gaa keessaatiin diratatti aananii jiran lamaanitti kaa'i.

²⁷ Ammas qubeelaawwan warqee lama biraa tolchiitii sabbata dirataatiin olitti hodhaatti dhi'eessii funyoo gatiittii lamaan fuula dirataa duraan jiru sana jalaan itti hidhi.

²⁸ Akka kiisiin qomaa dirata irraa hin sosochooneef qubeelaawwan kiisii qomaa sun sabbata mudhiitiin walitti qabsiifamanii funyoo bifa cuquliisaatiin qubeelaawwan diratatti haa qabsiifaman.

²⁹ "Aroon yeroo iddoo qulqulluu ol seenu hunda akka fuula WAAQAYYOO duratti yaadannoo bara baraa ta'uuf laphee isaa irratti kiisii qomaa kan murtiitiin maqaa ilmaan Israa'el ni baata.

³⁰ Akka isaan yeroo Aroon fuula WAAQAYYOO dura dhufu hunda laphee isaa irra jiraataniif Uriimii fi Tumiiimii akkasuma kiisii qomaa keessa kaa'i. Akkasiinis Aroon yeroo hunda mi'a ittiin Israa'elootaaf murtii kennu fuula WAAQAYYOO duratti laphee isaa irratti baata.

Uffata Lubummaa Kaan
28:31-43 kwf - Bau 39:22-31

³¹ “Huccuu bifti isaa guutumaan guutuutti cuquliisa ta’e irraa wandaboo dirataa tolchi;

³² walakkaa gubbaa isaattis afaan ittiin mataa seensifatan tolchi. Akka inni hin tarsaaneefis qarqara afaan isaa irra wanni faayeffamee qopheeffame haa jiraatu.

³³ Naannoo xiyyoo wandaboo sanaatti immoo kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee fi bildiimaadhaan roomaanii hojjedhuutii gidduu isaatti immoo bilbila warqee tolchi.

³⁴ Bilbilli warqetii fi roomaaniin sun wal jala dadarbaniin naannoo xiyyoo wandaboo sanaatti haa hojjetaman.

³⁵ Aroon yeroo tajaajilu wandaboo kana haa uffatu; akka inni hin duuneef yommuu inni fuula WAAQAYYOO dura iddoo qulqulluu seenuu fi yommuu inni achii gad ba’utti sagaleen bilbila sanaa ni dhaga’ama.

³⁶ “Warqee qulqulluu irraa faaya tolchii,
 Kan WAAQAYYOOOF Qulqulleeffame,
 jedhiitii akkuma waan chaappaa irratti soofa-
 muutti soofi barreessi.

³⁷ Faaya sana marata mataatiin wal qabsiisuuf funyoo bifa cuquliisaa itti hidhi; innis marata mataa fuula duraan haa ta’u.

³⁸ Faayi kunis adda Aroon irra taa’a; Aroonis yakka kennaawwan qulqulluu ilmaan Israa’el dhi’eessan keessatti argamu hunda ni baata. Kunis akka isaan fuula WAAQAYYOO duratti fudhatama argataniif adda Aroon irra jiraata.

³⁹ “Quncee talbaa kan qal’ifamee fo’ame dhoofsisiitii qomee hojjedhu; marata mataa illee quncee talbaa gaarii irraa tolchi. Sabbannis ogeessa harka qajeeluun haa tolfamu.

⁴⁰ Akka ilmaan Aroonis ulfinaa fi miidhagina argataniif qomee, sabbataa fi marata mataa tolchiif.

⁴¹ Erga uffata kana obboleessa kee Aroonittii fi ilmaan isaatti uffiftee booddee dibii isaan muudi. Akka isaan luboota ta’anii na tajaajilaniifis isaan qulqulleessi.

⁴² “Qumxaa wayyaa jalaa kan mudhiidhaa jalqabee hamma gudeedaatti qullaa namaa dhoksu quncee talbaa irraa hojjedhuuf.

⁴³ Aroonii fi ilmaan isaa akka balleessaa hojjetanii hin duuneef yeroo dunkaana wal ga’ii seenan yookaan Iddoo Qulqulluu sanatti tajaajila kennuuf iddoo aarsaatti dhi’aatan uffata kana uffachuu qabu.

“Kunis Aroonii fi sanyii isaatiif sirna bara baraa haa ta’u.

29

Qulqulleeffamuu Lubootaa

29:1-37 kwf - Lew 8:1-36

¹ “Akka isaan luboota ta’anii na tajaajilaniif wannii ati isaan qulqulleessuuf gootu kanaa dha; dibicha tokkoo fi korbeeyyii hoolaa kanneen mudaa hin qabne lama fuudhi.

² Daakuu qamadii filatamaa irraa Maxinoo, Maxinoo zayitiidhaan sukkuumamee fi bixxillee zayitiin irra dibame tolchi.

³ Isaan kanas gundoo keessa kaa'iitii dibichaa fi korbeeyyii hoolaa wajjin dhi'eessi.

⁴ Ergasii immoo Aroonii fi ilmaan isaa gara balbala dunkaana wal ga'iitti fidiitii bishaaniin isaan dhiqi.

⁵ Uffatas fuudhiitii qomee, wandaboo dirataa, dirataa fi kiisii qomaa Aroonitti uffisi. Dirata sanas sabbata ogummaadhaan dha'ameen hidhi.

⁶ Mataa isaatti marata mari; marata sanatti immoo gonfoo qulqulluu qabsiisi.

⁷ Zayitii ittiin dibdu fuudhiitii mataa isaa irratti dhangalaasuudhaan isa dibi.

⁸ Ilmaan isaa fidii qomee isaanitti uffisi;

⁹ mataa isaaniitti marata mari. Ergasii immoo Aroonii fi ilmaan isaatti sabbata hidhi. Lubummaanis seera bara baraatiin kan isaanii ti.

"Atis akkasiin Aroonii fi ilmaan isaa muudi.

¹⁰ "Dibicha sana gara fuula dunkaana wal ga'iitti fidi; Aroonii fi ilmaan isaa immoo harka isaanii mataa isaa irra haa kaa'an.

¹¹ Atis fuula WAAQAYYOO duratti, balbala dunkaana wal ga'ii irratti isa qali.

¹² Dhiiga dibicha sanaa irraa xinnoo fuudhiitii quba keetiin gaanfa iddoo aarsaa dibi; kan hafe immoo miilla iddoo aarsaa irratti dhangalaasi.

¹³ Moora mi'a garaatti haguugame hunda, haguuggii tiruutii fi moora kalee lamaanitti haguugame fuudhiitii iddoo aarsaa irratti gubi.

¹⁴ Foon dibicha sanaa, gogaa isaatii fi cumaa isaa garuu qubata keessaa gad baasii gubi. Inni aarsaa cubbuu ti.

¹⁵ "Korbeeyyii hoolaa sana keessaa tokko fidi; Aroonii fi ilmaan isaas harka isaanii mataa isaa

irra haa kaa'an.

¹⁶ Korbeessa hoolaa sana qalii dhiiga isaa fuudhiitii gama hundaan iddoo aarsaatti facaasi.

¹⁷ Korbeessa hoolaa sana gargar kukkutii mi'a garaatii fi luka isaa miiciitii mataa fi kutaawwan kaan wajjin kaa'i.

¹⁸ Korbeessa hoolaa sana guutumaan guutuutti iddoo aarsaa irratti gubi. Kunis qalma WAAQAYYOOOF gubamu, aarsaa urgaa'aa ibiddaan WAAQAYYOOOF dhi'eeffamuu dha.

¹⁹ "Korbeessa hoolaa kaan illee fidi; Aroonii fi ilmaan isaa harka isaanii mataa isaa irra haa kaa'an.

²⁰ Korbeessa hoolaa sana qali; dhiiga isaa irraas fuudhiitii fiixee gurra Aroon mirgaatii fi fiixee gurra ilmaan isaa mirgaa dibi; quba abbuudduu harka mirgaa isaaniitii fi quba abbuudduu miilla mirgaa isaanii illee dibi. Dhiiga hafe immoo gama hundaan iddoo aarsaatti facaasi.

²¹ Dhiiga iddoo aarsaa irra jiru irraa, zayitii ittiin diban irraas fuudhiitii Aroonii fi uffata isaatti, ilmaan isaatii fi uffata isaaniitti facaasi. Akkasiin innii fi ilmaan isaa, uffanni isaaniis ni qulqullaa'u.

²² "Korbeessa hoolaa kana irraas cooma, duboo, moora mi'a garaa haguugu, haguuggii tiruu, kalee lamaanii fi moora isaanitti jiru, akkasumas tafa mirgaa fuudhii. Korbeessi hoolaa kunis hoolaa ittiin lubummaa kennanii dha.

²³ Gundoo Maxinoo baatu kan fuula WAAQAYYOOO dura jiru sana irraa maxinoo tokko, maxinoo zayitiidhaan tolfame tokkoo fi bixxillee tokko fuudhi.

24 Wantoota kanneen hunda harka Aroonii fi harka ilmaan isaa keessa kaa'iitii aarsaa sochoofamu godhii fuula WAAQAYYOO duratti sochoosi.

25 Ergasii immoo harka isaaniitii fuudhii akka urgaa WAAQAYYOTTI tolu ta'uuf aarsaa gubamu wajjin iddoo aarsaa irratti gubi; kunis aarsaa ibiddaan WAAQAYYOOF dhi'eeffamuu dha.

26 Erga handaraafa hoolaa Aroon ittiin luba ta'e sana fuutee booddee aarsaa sochoofamu godhiitii fuula WAAQAYYOO duratti sochoosi; kunis gooda kee ti.

27 "Handaraafa aarsaa sochoofamuu, luka korbeessa hoolaa isa kan Aroonii fi ilmaan isaa isa yeroo isaan luba ta'an aarsaa ta'ee dhi'aate sana qulqulleessi.

28 Kunis gooda bara baraa kan sabni Israa'el yeroo hunda Aroonii fi ilmaan isaatiif kennuu dha. Innis gumaacha sabni Israa'el aarsaa nagaa irraa WAAQAYYOOF kennuu dha.

29 "Akka isaan ittiin dibamanii luba ta'aniif uffanni Aroon qulqulluun kan ilmaan isaa haa ta'u.

30 Ilmi iddoo isaa bu'ee luba ta'uudhaan Iddoo Qulqulluu keessa tajaajiluuf gara dunkaana wal ga'ii dhufu bultii torba uffata kana haa uffatu.

31 "Korbeessa hoolaa isa ittiin luba ta'an sana fuudhiitii foon isaa Iddoo Qulqulluutti affeeli.

32 Aroonii fi ilmaan isaa foon hoolaa sanaatii fi buddeena gundoo irraa sana balbala dunkaana wal ga'ii duratti haa nyaatan.

33 Isaanis aarsaa isaan ittiin luba ta'anii fi qulqulleeffamuu isaaniitiif ittiin araarri bu'e haa

nyaatan. Sababii aarsaan sun qulqulluu ta'eef garuu namni kaan hin nyaatin.

³⁴ Yoo foon korbeessa hoolaa ittiin luba ta'an kam iyyuu yookaan buddeenni kam iyyuu hafee bule ibiddaan gubi; sababii qulqulluu ta'eef nyaatamuu hin qabu.

³⁵ "Waan ani si ajaje hunda Aroonii fi ilmaan isaatiif godhi. Bultii torba guutuu seera lubummaa isaaniif raawwadhu.

³⁶ Akka araarri bu'uufis guyyuma guyyaan dibicha qalii aarsaa cubbuu dhi'eessi. Iddoo aarsaa sanaaf aarsaa araaraa dhi'eessuudhaan qulqulleessi; addaan baasuudhaafis isa dibi.

³⁷ Iddoo aarsaa sanaafis bultii torba araara buusiitii isa qulqulleessi. Yoos iddoon aarsaa sun waan hunda caalaa qulqulluu ta'a; wannii isa tuqu hundinuus ni qulqulleeffama.

³⁸ "Wannii ati yeroo hunda iddoo aarsaa irratti guyyaa guyyaan dhi'eessitu kanaa dha: Xobbaallaawwan kanneen umuriin isaanii waggaa tokko tokko ta'e lama;

³⁹ tokko ganama, kaan immoo galgala dhi'eessi.

⁴⁰ Xobbaallaa jalqabaa sana wajjinis daakuu ba'eessa isaa iifii tokko irraa harka kudhan keessaa harki tokko zayitii ejersaa kan cuunfamee iinii tokko harka afur keessaa harka tokkoon sukkuumame dhi'eessi; akkasumas daadhii wayinii iinii harka afur keessaa harka tokko dhibaayyuu godhii dhi'eessi.

⁴¹ Xobbaallaa hoolaa kaan immoo kennaa midhaaniitii fi kan dhibaayyuu wajjin akkuma isa ganamaa sanaatti galgala dhi'eessi; kunis aarsaa

urgaa'aa ibiddaan WAAQAYYOOF dhi'eeffamuu dha.

⁴² “Qalmi gubamu kun dhaloota dhufu keessatis yeroo hunda balbala dunkaana wal ga’ii irratti fuula WAAQAYYOO duratti haa dhi’eeffamu. Anis gara keessan dhufee achitti isinitti nan dubbadha;

⁴³ saba Israa’el wajjinis achumatti wal argina; iddoon sunis ulfina kootiin ni qulqulleeffama.

⁴⁴ “Ani dunkaana wal ga’ii fi iddoo aarsaa sana nan qulqulleessa; Aroonii fi ilmaan isaas akka isaan luboota ta’anii na tajaajilaniif nan qulqulleessa.

⁴⁵ Anis saba Israa’el keessa nan jiraadha; Waaqa isaaniis nan ta’a.

⁴⁶ Isaanis akka ani WAAQAYYO Waaqa isaanii kan gidduu isaanii jiraachuuf jedhee biyya Gibxiitii keessaa isaan baase ta’e ni beeku; ani WAAQAYYO Waaqa isaanii ti.

30

Iddoo Aarsaa Ixaanaa

30:1-5 kwf - Bau 37:25-28

¹ “Iddoo aarsaa kan ixaanni irratti aarfamu muka laaftoo irraa tolchi.

² Iddoon aarsaa kunis dalga dheerina dhundhuma tokko, bal’ina dhundhuma tokkootii fi ol dheerina dhundhuma lamaa qabaatee gama afraniinuu wal qixxee haa ta’u; gaanfawwan isaas iddoo aarsaa sanaan walitti waanuma tokko irraa haa tolfaman.

³ Gubbaa isaa irra, cinaacha isaa hundumaa fi gaanfawwan isaatti warqee qulqulluu uffisi-itii naannoo isaatti marsaa warqee naannessii tolchi.

⁴ Iddoo aarsaa sanaafis marsaawwan warqee isaatii gaditti qubeelaawwan warqee lama tolchi; qubeelaawwan kanas akka isaan danqaraawwan ittiin iddoo aarsaa baatan qabataniif gamaa gamanaan cinaacha lamaanitti tolchi.

⁵ Danqaraawwan muka laaftoo tolchiitii warqee itti uffisi.

⁶ Iddoo aarsaa sanas fuula golgaa taabota kakuu seeraa bira jiru sanaa dura, fuula teessoo araaraa kan kakuu seeraatiin ol jiruu dura iddoo ani itti si argu sana dhaabi.

⁷ “Aroon yommuu ganama ganama ibsaa qo-qopheessutti iddoo aarsaa irratti ixaana urgaa’aa haa aarsu.

⁸ Akka ixaanni sun dhaloota dhufu keessatti illee yeroo hunda fuula WAAQAYYOO duratti aaruuf Aroon yommuu galgala galgala ibsaa qabsiisutti ixaana haa aarsu.

⁹ Iddoo aarsaa kana irratti ixaana gosa biraa yookaan qalma gubamu yookaan kennaa midhaanii hin dhi’eessin; dhibaayyuus irratti hin dhibaafatin.

¹⁰ Aroonis waggaatti yeroo tokko gaanfawwan iddoo aarsaa irratti aarsaa araara buusu haa dhi’eessu; aarsaan waggaatti dhi’eeffamu kun dhiiga aarsaa cubbuu kan araarri ittiin argamu wajjin dhaloota dhufu keessatti haa dhi’eeffamu. Aarsaan kunis WAAQAYYOOF waan hundumaa caalaa qulqulluu dha.”

Maallaqa Ittiin Araarri Bu'u

11 Ergasiis WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe;

12 “Yommuu ati baay’ina saba Israa’el lakkooftutti tokkoon tokkoon namaa yeroo lakkaa’amutti furii lubbuu isaa WAAQAYYOOF haa kennu. Yoos yeroo ati isaan lakkooftutti dha’ichi tokko iyyuu isaan hin argatu.

13 Namni warra lakkaa’amanitti dabalamu kam iyyuu akkuma saqilii iddoo qulqulluu kan geeraa digdamaa ulfaatu sanaatti walakkaa saqilii haa kennu. Walakkaan saqilii kunis kennaa WAAQAYYOOF dhi’eeffamuu dha.

14 Warra lakkaa’aman keessaa kanneen umuriin isaanii waggaa digdama yookaan isaa oli ta’e hundinuu WAAQAYYOOF kennaa haa dhi’eessan.

15 Yommuu isin lubbuu keessan furuuf jettanii WAAQAYYOOF kennaa dhi’eessitanitti sooreyyiin walakkaa saqiliitii oli hin kennin; hiyyeeyyiinis walakkaa saqiliitii gad hin kennin.

16 Maallaqa furii sanas Israa’eloota harkaa fudhiitii tajaajila dunkaana wal ga’ii sanaa irra oolchi; kunis lubbuu keessaniif furii ta’uuf fu-ula WAAQAYYOO duratti yaadannoo saba Israa’el ta’a.”

Caabii Itti Dhiqatan

17 Ergasiis WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe;

18 “Gabatee naasii kan miilla naasii qabu dhiqannaadhaaf tolchi. Isas dunkaana wal ga’iitii fi iddoo aarsaa gidduu kaa’iitii bishaan itti naqi.

¹⁹ Aroonii fi ilmaan isaa bishaani sanaan harka isaaniitii fi miilla isaanii haa dhiqatan.

²⁰ Isaanis akka hin duuneef yeroo dunkaana wal ga'ii seenan bishaaniin dhiqatu; akkasumas yommuu aarsaa ibiddaan WAAQAYY-OOF dhi'effamu gubudhaaf tajaajiluuf iddoo aarsaatti dhi'aatanitti,

²¹ akka hin duuneef harka isaaniitii fi miilla isaanii haa dhiqatan. Kunis dhaloota dhufu keessatti Aroonii fi sanyii isaatiif seera dhaabataa ta'a."

Zayitii Ittiin Dibaman

²² Ergasiis WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe;

²³ "Urgooftuwwan urgooftuu hunda caalan jechuunis qumbii qulqulluu saqilii 500, qarafaa urgaa'aa walakkaa isaa jechuunis saqilii 250, marga citaa urgaa'aa saqilii 250,

²⁴ burgudii saqilii 500 fudhadhu; hundi isaa iyyuu akkuma saqilii iddoo qulqulluutti haa ta'u; akkasumas zayitii ejersaa iinii tokko fudhadhu.

²⁵ Urgooftuwwan kanneeniinis zayitii ittiin diban qulqulluu isaa jechuunis makaa urgaa'aa akkuma ogeessa urgooftuu qopheessu tokkootti tolchi. Kunis zayitii ittiin diban qulqulluu isaa ta'a.

²⁶ Zayitii kanaanis dunkaana wal ga'ii, taabota kakuu seeraa,

²⁷ minjaalaa fi mi'a isaa hunda, baattuu ibsaa fi mi'a isaa, iddoo aarsaa ixaanaa,

²⁸ iddoo aarsaa qalma gubamuutii fi mi'a isaa hunda, gabatee itti dhiqatanii fi miilla isaa dibi.

²⁹ Akka isaan waan hunda caalaa qulqulluu ta'aniif isaan qulqulleessi; wanni isaan tuqu kam iyyuus ni qulqullaa'a.

³⁰ "Akka isaan luboota ta'anii na tajaajilaniif Aroonii fi ilmaan isaa dibi qulqulleessi.

³¹ Israa'elootaan akkana jedhi; 'Kun zayitiin qulqulluu ittiin dhaloota dhufuuf jiru diban naaf haa ta'u.

³² Zayitii kana dhagna nama biraa irratti hin dhangalaasin yookaan zayitii kam iyyuu karaa kanaan hin qopheessin. Zayitiin kun qulqulluu dha; innis isiniif qulqulluu haa ta'u.

³³ Namni shittoo shittoo sana fakkaatu hojjetu kan nama biraattis dibu saba isaa keessaa haa balleeffamu.'"

Ixaana

³⁴ WAAQAYYOS Museedhaan akkana jedhe; "Ur-gooftuu jechuunis hamphee urgaa'u, elellaan urgaa'u, aannan muka urgaa'uu, ixaana makaa hin qabne kan hundi isaa iyyuu baay'ina wal qixxee gabu fudhadhuutii,

³⁵ akkuma namni urgooftuu qopheessu tokko hojjetutti ixaana makamaa urgaa'u tolchi. Ixaana kanattis soogidda naqii qulqulleessi; akka qulqulluu ta'us godhi.

³⁶ Isa keessaas gartokko daakii bulleessiitii dunkaana wal ga'ii keessa fuula taabota kakuu seeraa dura iddoo ani itti si argu sana kaa'i. Innis kan waan hunda caalaa qulqullaa'uu isiniif haa ta'u.

³⁷ Haala kanaan ixaana ofii keessaniif hin qopheeffatinaa; akka inni WAAQAYYOOF qulqulluu ta'es hubadhu.

38 Namni urgaa isaatti gammaduuf jedhee waan isa fakkaatu tokko illee hojjetu saba ofii keessaa haa balleeffamu.”

31

Bezali'eelii fi Oholiyyaab

31:2-6 kwf - Bau 35:30-35

¹ WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe;

² “Ilaa, ani gosa Yihuudaa keessaa Bezali'eel ilma Uuri, ilma Huuri filadheera;

³ ani Hafuura Waaqaatiin, ogummaadhaan, dandeettii fi beekumsa hojii harkaa gosa hundumaan isa guuteera;

⁴ Kunis akka inni warqeedhaan, meetii fi naasiidhaan hojii ogummaa hojjetuuf;

⁵ akka inni dhagaawwan muree qopheessuuf, akka muka soofuu fi akka hojii ogummaa harkaa kan gosa hundaa keessatti hirmaatuuf.

⁶ Akkasumas ani kunoo akka inni isa gargaaruuf Oholiyyaab ilma Ahiisaamaak kan gosa Daan sana muudeera.

“Akka isaan waan ani si ajaje hunda hojjetaniif ogeeyyii hojii harkaa hundaaf ogummaa kenneera.

⁷ “Isaanis dunkaana wal ga'ii, taabota kakuu seeraatii fi teessoo araaraa kan taabota sana irra jiru, mi'a dunkaana sanaa hunda jechuunis

⁸ minjaalaa fi mi'a isaa, baattuu ibsaa kan warqee qulqulluu irraa tolfamee fi mi'a isaa hunda,

- iddoo aarsaa ixaanaa,
⁹ iddoo aarsaa qalma gubamuutii fi mi'a isaa hunda,
 gabatee itti dhiqatanii fi miilla isaa,
¹⁰ wayyaawwan miidhagfamanii dha'aman,
 wayyaawwan Aroon lubichaaf qulqulleffamanii fi
 wayyaawwan ilmaan isaa yeroo lubummaadhaan tajaajilan uffatan,
¹¹ Iddoo Qulqulluu sanaaf immoo zayitii dibataatii fi ixaana urgaa'u haa qopheessan.

“Isaan akkuma ani si ajaje sanatti haa hojjetan.”

Sanbata

- ¹² WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe;
¹³ “Saba Israa’eliin akkana jedhi; ‘Isin Sanbattoota koo eegaa. Ani WAAQAYYO isa isin qulqulleessu akkan ta’e akka beektaniif kun dhaloota dhufu keessatti anaa fi isin gidduutti mallattoo ta’a.
¹⁴ “ ‘Waan Sanbanni isiniif qulqulluu ta’eef isa eegaa. Namni Sanbata xureessu haa ajjeefamu; namni guyyaa sana hojii hojjetu kam iyyuu saba isaa keessaa haa balleeffamu.
¹⁵ Guyyaa ja’a hojiin haa hojjetamu; guyyaan torbaffaan garuu sanbata boqonnaa ti; guyyaan kun WAAQAYYOOF qulqulluu dha. Namni guyyaa Sanbataa hojii hojjetu kam iyyuu haa ajjeefamu.
¹⁶ Israa’eloonni Sanbata kana kakuu bara baraa godhatanii dhaloota dhufu keessa haa eegan.

17 Kunis anaa fi Israa'eloota gidduutti mal-lattoo bara baraa ta'a; WAAQAYYO guyyaa ja'a keessatti samii fi lafa uumee guyyaa torbaffaatti boqotee aara galfateeraatii.' "

18 WAAQAYYO akkuma Gaara Siinaa irratti Museetti dubbatee raawwateen gabatee dhugaa lamaan jechuunis gabateewwan dhuga ba'umsaa kanneen qubni Waaqaa irratti barreesse sana isatti kenne.

32

Jabbii Warqee Irraa Hojjetame

1 Sabni sunis yommuu akka Museen tulluu irra ture argetti Aroonin marsee, "Musee namicha biyya Gibxiitii baasee nu fide sana waan inni ta'e hin beeknuutii ka'ii waaqota nu dura deeman nuu tolchi" jedhe.

2 Aroon immoo, "Warqee gurraa kan niitonni keessan, ilmaan keessanii fi intallan keessan keeyyatan irraa baasaatii natti fidaa" jedhee deebiseef.

3 Namoonni hundinuu warqee gurra isaanii of irraa baasanii Aroonitti fidan.

4 Innis warqee sana isaan harkaa fuudhee mi'a ittiin hojjetaniin baqsee Waaqa tolfamaa bifa jabbiitiin hojjetame tokko tolche; isaanis, "Yaa Israa'el isaan kunneen waaqota kee warra biyya Gibxiitii si baasanii dha" jedhan.

5 Aroonis yommuu waan kana argetti fuula jabbii sanaa duratti iddoo aarsaa ijaaree, "Bori WAAQAYYOOF ayyaanni ni ayyaaneffama" jedhee labse.

6 Isaanis guyyaa itti aanu ganama bariin ka'anii, aarsaa gubamu dhi'eessanii aarsaa nagaas fidan. Kana irratti nyaachuu fi dhuguuf tataa'an; sirbuufis ka'an.

7 WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; "Sabni kee kan ati biyya Gibxiitii baafttee fidde sun xuraa'eeraatii gad bu'i.

8 Isaan dafanii karaa ani isaan ajaje irraa jal'ataniiru; Waaqa tolfamaa bifa jabbiitiin baqfamee qopheeffame illee ofii isaaniitiif tolfatanii aarsaa dhi'eessaniifii, 'Yaa Israa'el isaan kunneen waaqota kee warra biyya Gibxiitii si baasanii dha' jedhanii isa waaqeffataniiru.

9 "WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; 'Kunoo, ani akka sabni kun mata jabeessa ta'e argeera.

10 Kanaafuu akka aariin koo isaanitti boba'uu fi akka ani isaan balleessuuf na dhiisi. Yommus ani saba guddaa si taasisa.'"

11 Museen garuu fuula gargaarsa WAAQAYYO Waaqa isaa barbaaddate; akkanas jedhe; "Yaa WAAQAYYO, dheekkamsi kee maaliif saba kee warra ati humna guddaa fi irree jabaadhaan biyya Gibxiitii baaftte sanatti boba'a?

12 Warri Gibxii maaliif, 'Inni duruma iyyuu yaada hamaadhaan tulluuwwan irratti isaan fixuu fi lafa irraa isaan balleessuuf Gibxii isaan baasee?' jedhu. Aarii kee boba'aa sana irraa deebi'i; obsis; saba keettis badiisa hin fidin.

13 Garboota kee Abrahaam, Yisihaaqii fi Israa'elin warra, 'Ani sanyii kee akka urjiiwwan samii irraa nan baay'isa; lafa ani waadaa isaaniif seene kana hundas sanyii keessaniif nan kenna;

isaanis bara baraan lafa sana ni dhaalu' jettee maqaa keetiin kakatteef sana yaadadhu."

14 Kana irratti WAAQAYYO yaada geeddaratee badiisa saba isaatti fiduuf ture sana dhiise.

15 Museenis gabateewwan kakuu lamaan sana harkatti qabatee deebi'ee tulluu irraa gad bu'e. Gabatee sana irrattis karaa lachuu, duraa duubaan barreeffamee ture.

16 Gabateewwan sanas Waaqatu hojjete; katabbiin sunis katabbii Waaqaa kan gabateewwan sana irratti soofamee barreeffamee dha.

17 Iyyaasuunis yommuu waca namootaa dhaga'etti Museedhaan, "Iddoo buufataa keessa sagalee waraanaatu jira" jedhe.

18 Museen immoo akkana jedhee deebise:

"Sagaleen ani dhaga'u kun
sagalee sirbaati malee sagalee moo'uu,
yookaan sagalee mo'atamuu miti."

19 Museenis akkuma iddoo qubataatti dhi'aatee jabbii fi shuubbisa sana argeen aaree gubate; gabateewwan sana harka isaa irraa darbatee tulluu sana jalatti caccabse.

20 Innis jabbii jarri tolchan sana fuudhee ibiddaan gube; daakee bullessees bishaanitti firfirsee Israa'eloota obaase.

21 Museenis Arooniin, "Sabni kun maal si goonaan ati cubbuu guddaa akkasii keessa isaan buufte?" jedhe.

22 Aroon immoo deebisee akkana jedhe; "Yaa gooftaa ko, aartee hin gubatin; akka sabni kun gara hamminaatti jal'atu atuu beekta.

23 Isaan, 'Musee namicha Gibxii baasee nu fide sana waan inni ta'e hin beeknuutii waaqota nu dura deeman nuu tolchi' naan jedhan.

24 Anis, 'Namni warqee qabu of irraa haa baasu' jedheen; isaanis warqee sana natti kennan; anis ibidda keessa nan buuse; inni immoo jabbii ta'ee ba'e!"

25 Museen akka sabni sun gad dhiisiitti jiraate, Aroonis akka isaan to'annaadhaan ala ta'an akka godhee fi akka isaan diinota isaanii birattis waan kolfaa ta'an arge.

26 Kanaafuu Museen karra qubataa dura dhaabatee, "Mee warri gara WAAQAYYO gortan hundi gara koo kottaa" jedhe. Lewwonnii hundis isa biratti walitti qabaman.

27 Ergasii inni akkana isaaniin jedhe; "WAAQAYYO Waaqni Israa'el akkana jedha; 'Tokkoon tokkoon namaa mudhii isaatti goraadee haa hidhatu; tokkoon tokkoon namaas qubata sana keessa karra tokko irraa gara karra kaaniitti asii fi achi deemee obboloota isaa, michoota isaatii fi ollaa isaa haa ajjeesu.'"

28 Lewwonnis akkuma Museen isaan ajaje godhan; guyyaa sana saba sana keessaa nama gara kuma sadiitu du'e.

29 Museenis, "Isin waan ilmaan keessanii fi obboloota keessanitti kaataniif har'a WAAQAYYOOF addaan baafamtaniirtu; innis guyyaa har'aa isin eebbiseera" jedhe.

30 Museen guyyaa itti aanutti saba sanaan, "Isin cubbuu guddaa hojjetaniirtu. Garuu ani amma gara WAAQAYYOOTTI ol nan ba'a; tarii ani cubbuu keessaniif araara nan buusa ta'a" jedhe.

³¹ Museenis deebi'ee gara WAAQAYYOO dhaqee akkana jedhe; “Wayyoo! Sabni kun cubbuu akkam guddaa hojjete! Isaan ofii isaaniitiif waaqota warqee tolfataniiru.

³² Ta'us maaloo amma cubbuu isaanii dhiisiif; yoo kanaa achi kitaaba barreessite sana keessaa maqaa koo haqi.”

³³ WAAQAYYO immoo Museedhaan akkana jedhe; “Ani nama cubbuu natti hojjete kitaaba koo irraa nan haqa.

³⁴ Amma ka'iitii gara lafa ani sitti hime sanaatti saba kana qajeelchi; kunoo ergamaan koos fuula kee dura ni deema. Garuu gaafa yeroon ani isaan adabu ga'utti ani cubbuu isaaniitiif isaan nan adaba.”

³⁵ Sababii balleessaa isaan jabbii Aroon tolche sanaan hojjetaniitiif WAAQAYYO balaadhaan saba sana dha'e.

33

¹ WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; “Atii fi sabni ati biyya Gibxiitii baaftee fidde kun asii ba'aatii gara biyya ani Abrahaamiif, Yisihaaqii fi Yaaqoobiif, 'Ani sanyii keetiif nan kenna' jedhee kakadhe sanaa dhaqaa.

² Ani ergamaa koo fuula kee duraan ergee Kana'aanota, Amoorota, Heetota, Feerzota, Hiiwotaa fi Yebuusota ari'ee nan baasa.

³ Gara biyya aannanii fi dammi keessaa burquu dhaqi. Garuu waan ati saba mata jabeessa taateef ani akka karaatti si hin balleessi-neef si wajjin hin deemu.”

⁴ Jarri yommuu oduu hamaa kana dhaga'anitti gadduu jalqaban; isaan keessaas namni tokko iyyuu faaya tokko illee hin kaa'anne.

⁵ WAAQAYYO Museedhaan akkana jedheeraatii; "Saba Israa'eliin akkana jedhi; 'Isin saba mata jabeeyyii dha. Ani utuu yeruma muraasa illee isin wajjin deemee silaa isin balleessa ture; isin amma faayawwan keessan of irraa baasaa; anis waanan isin godhu nan murteessaa.'"

⁶ Kanaafuu Israa'eloonni Gaara Kooreeb biratti faayawwan isaanii of irraa baasan.

Dunkaana Wal ga'ii

⁷ Museen dunkaana tokko fuudhee iddoo qubataa sana keessaa baasee achi fageessee dhaaba ture; dunkaana sanas, "dunkaana wal ga'ii" jedhee moggaase. Namni WAAQAYY- OON barbaadatu hundinuu iddoo qubataa sana keessaa ba'ee gara dunkaana wal ga'ii sanaa dhaqa ture.

⁸ Yeroo Museen ba'ee gara dunkaana sanaa dhaqu hunda sabni hundinuu ka'ee balbala dunkaana ofii isaa dura dhaabatee hamma inni dunkaanicha seenutti ilaala ture.

⁹ Yeroo Museen dunkaana sana seenutti utubaan duumessaa gad bu'ee balbala dunkaanichaa dura dhaabata ture; WAAQAYYOS Musee wajjin dubbata ture.

¹⁰ Sabni yeroo utubaa duumessaa kan balbala dunkaanaa dura dhaabatu argutti hundi isaa ol ka'ee tokkoon tokkoon namaa dunkaana ofii isaa duratti sagada ture.

¹¹ WAAQAYYOS akkuma nama michuu isaa wajjin haasa'u tokkootti ifumaan ifatti Museetti

dubbachaa ture. Ergasiis Museen iddoo qubataatti deebi'a ture; gargaaraan isaa, Iyyaasuun ilmi Nuuni dargaggeessi suni garuu dunkaana sana biraa hin deemu ture.

Musee fi Ulfina WAAQAYYOO

¹² Museen WAAQAYYON akkana jedhe; “Ilaa, ati, ‘saba kana dura bu’ii baasi’ naan jetteerta; garuu ana wajjin eenyun akka ergitu na hin beeksifne. Ati, ‘Ani maqaadhaan si beeka; ati na biratti fudhatama argateerta’ jette.

¹³ Ammas ani fuula kee duratti surraa argadhee yoon jiraadhe, akka ani si beekuu fi akka ani fuula kee duratti surraa argadhuuf karaa kee na barsiisi; akka sabni kun saba kee ta’es yaadadhu.”

¹⁴ WAAQAYYOS deebisee, “Ani si wajjin nan deema; boqonnaas siifin kenna” jedhe.

¹⁵ Museen immoo akkana jedheen; “Yoo ati nu wajjin deemuu baate, asii nu hin baasin.

¹⁶ Ati nu wajjin deemuu baannaan namni akkamiin akka ati anaa fi saba keetti gammaddu beeka? Wannii anaa fi saba kee saboota lafa irraa kaan hunda irraa addaan baasu biraa maali ree?”

¹⁷ WAAQAYYO immoo Museedhaan, “Ani waan ati amma kadhatte kana nan godha; ati fuula koo duratti ayyaana argatteertaatii; anis maqaadhaan si beeka” jedhe.

¹⁸ Museenis, “Maaloo ulfina kee na argisiisi” jedhe.

¹⁹ WAAQAYYO immoo akkana jedhe; “Ani gaarummaa koo hundumaa fuula kee dura nan dabarsa; maqaa WAAQAYYOO fuula kee duratti

nan labsa. Ani kanan maaru nan maara; kanan garaa laafuufiis garaa nan laafa.

²⁰ Garuu waan namni fuula koo argee jiraachuu hin dandeenyeef ati fuula koo arguu hin dandeessu.”

²¹ Ergasiis WAAQAYYO akkana jedhe; “Kunoo as na bira iddoon ati kattaa irra dhaabachuu dandeessu jira.

²² Ani yeroo ulfinni koo darbuutti jiru holqa kattaa keessa si kaa’ee hamma ani darbutti harka kootiin si da’eessa.

²³ Ergasiis ani harka koo nan fudhadha; atis dugda koo ni argita; fuulli koo garuu argamuu hin qabu.”

34

Gabateewwan Dhagaa

¹ WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe; “Gabateewwan dhagaa lama akkuma kanneen duraa sanaatti soofi; anis dubbii gabateewwan ati caccabsite sana irra turan isaan irratti nan barreessa.

² Atis ganamaan qophaayiitii Tulluu Siinaatti ol ba’i. Achitti, fiixee tulluu sanaa irratti fuula koo duratti of dhi’eessi.

³ Namni tokko iyyuu si wajjin hin dhufin yookaan tulluu sana irratti eessumattuu hin mul’atin. Bushaayee fi loon iyyuu fuula tulluu sanaa duratti hin bobba’in.”

⁴ Museenis gabateewwan dhagaa lama akkuma kanneen jalqabaatti soofe; innis gabateewwan lamaanis harkatti qabatee akkuma WAAQAYYO isa ajajetti ganama bariin Tulluu Siinaatti ol ba’e.

⁵ WAAQAYYO duumessaan gad bu'ee isa wajjin achi dhaabate; maqaa WAAQAYYOOS ni labse.

⁶ Waaqayyo fuula Musee dura darbee akkana jedhee labse; "WAAQAYYO, WAAQAYYO Waaqa gara laafessaa fi arjaa, kan dafee hin aarre, kan jaalallii fi amanamummaan isaa guddaa,

⁷ kan araara isaa dhaloota kumaatamaaf tursu, kan hammina, fincilaa fi cubbuu namaaf dhiisuu dha. Ta'u illee inni nama yakka hojjetu adabu malee hin dhiisu; inni hamma dhaloota sadaffaa fi afuraffaatti sababii cubbuu abbootii isaaniitiif jedhee ijoollee isaaniitii fi ijoollee ijoollee isaanii ni adaba."

⁸ Museen yommuu suma lafatti gad jedhee sagade.

⁹ Innis, "Yaa Gooftaa, yoo ani fuula kee duratti ayyaana argadhee jiraadhe, Gooftaan nu wajjin haa deemu. Yoo sabni kun saba mata jabeessa ta'e illee hammina keenyaa fi cubbuu keenya nuu dhiisi; dhaala kees nu godhadhu" jedhe.

¹⁰ Kana irratti WAAQAYYO akkana jedhe; "Kunoo ani si wajjin kakuu nan gala. Ani fuula saba kee hundaa duratti dinqiiwwan kanaan dura saba kam iyyuu keessatti, addunyaa hunda keessatti takkumaa hin hojjetamin nan hoj-jedha. Sabni ati keessa jiraattus akka hojiin ani WAAQAYYO siif hojjedhu hammam sodaachisaa ta'e ni arga.

¹¹ Waan ani har'a si ajajuuf ajajami. Anis Amoorota, Kana'aanota, Heetota, Feerzota, Hii-wotaa fi Yebuusota fuula kee duraa ari'ee nan baasa.

¹² Akka warra biyya ati itti galuuf deemtu

sana keessa jiraatan wajjin kakuu hin galleef of eeggadhu; yoo kanaa achii isaan kiyyoo sitti ta'u.

¹³ Iddoowwan aarsaa isaanii diigaa; siidaawwan waaqeffannaa isaanii caccabsaa; utubaawwan Aasheeraa isaaniis jijjigsaa.

¹⁴ Sababii WAAQAYYO maqaan isaa Hinaafaa jedhamu sun Waaqa hinaafu ta'eef ati Waaqa biraa hin waaqeffatin.

¹⁵ "Ati akka warra biyya sana keessa jiraatan wajjin kakuu hin galleef of eeggadhu. Sababiin isaa isaan yommuu waaqota isaanii wajjin sagaagalanii fi yommuu waaqota isaaniitiif aarsaa dhi'eessanitti si waamu; atis aarsaa isaanii ni nyaatta.

¹⁶ Yeroo ati ilmaan kee intallan isaanii fuusiftee, intallan isaanii sun waaqota isaanii wajjin sagaagalanitti isaan akka ilmaan kees akkuma isaanii sagaagalan godhu.

¹⁷ "Waaqota tolfamoo baqfamarii hojjetaman hin tolfatin.

¹⁸ "Ayyaana Maxinoo ayyaaneffadhu. Ati sababii ji'a Abiibii keessa Gibxii baateef akkuma ani si ajaje sanatti ji'a Abiibii keessa yeroo murteeffametti bultii torba Maxinoo nyaadhu.

¹⁹ "Kan jalqabatti gadameessa saaqee ba'u hundi kan koo ti; kormi horii keetii hangafni jechuunis kormi looniitii fi kormi hoolotaa hangafni koo ti.

²⁰ Harree hangafa xobbaallaa hoolaatiin furi; yoo furuu baatte immoo morma isaa cabsi. Ilmaan kee hangafa hundas furi.

"Namni tokko iyyuu harka duwwaa fuula koo duratti hin dhi'atin.

21 “Guyyaa ja’a hojii hojjedhu; guyyaa torbafaatti garuu boqodhu. Yeroo qonnaatii fi yeroo midhaan galfamutti boqodhu.

22 “Mataa qamadii jalqabaa irratti Ayyaana Torbanootaa ayyaanefadhu; dhuma waggaa irratti immoo ayyaana galchaa midhaanii ayyaanefadhu.

23 Dhiirri kee hundi waggaatti yeroo sadii fuula WAAQAYYO Gooftaa, fuula Waaqa Israa’el duratti haa dhi’aatan.

24 Ani Namoota Ormaa si duraa ari’ee nan baasa; daangaa kee nan bal’isa; yoo ati waggaatti yeroo sadii WAAQAYYO Waaqa kee duratti dhi’aachuu dhaqxus namni tokko iyyuu biyya kee fudhachuu hin hawwu.

25 “Dhiiga aarsaa waan raacitii qabu wajjin naa hin dhi’eessin; qalmi Ayyaana Faasiikaa irraa hafus hamma bariitti hin turin.

26 “Mataa midhaan lafa keetii keessaa filatamaa isaa gara mana WAAQAYYO Waaqa keetii fidi.

“Ilmoo re’ee aannan haadha isheetiin hin affeelin.”

27 WAAQAYYOS Museedhaan, “Dubbii kana barreessi; ani akkuma dubbii kanaatti si’ii fi saba Israa’el wajjin kakuu galeeraatii” jedhe.

28 Museenis utuu buddeena hin nyaatin yookaan utuu bishaan hin dhugin guyyaa afurtamaa fi halkan afurtama WAAQAYYO bira achi ture. Innis dubbii kakuu sana jechuunis Ajajawwan Kurnan gabateewwan sana irratti barreesse.

Calaqqisuu Fuula Musee

29 Museen gabateewwan Dhuga ba’umsaa lamaan sana harkatti qabatee Tulluu Siinaa irraa gad bu’e; innis sababii WAAQAYYO wajjin

dubbachaa tureef akka fuulli isaa calaqqisu hin beekne ture.

³⁰ Yommuu Aroonii fi sabni Israa'el hundi Musee arganitti kunoo, fuulli isaa calaqqisaa ture; isaanis isatti dhi'aachuu sodaatan.

³¹ Museen garuu isaan waame; Aroonii fi bulchitoonni hawaasichaa hundinuus gara isaatti deebi'an; innis isaanitti dubbate.

³² Sabni Israa'el hundi isatti dhi'aate; innis waan WAAQAYYO Gaara Siinaa irratti isatti dubbate hunda isaan ajaje.

³³ Museen yommuu isaanitti dubbatee fixatetti fuula isaa haguuggate.

³⁴ Yommuu WAAQAYYO wajjin dubbachuudhaaf fuula isaa duratti ol seenu garuu hamma achii ba'utti haguuggii sana of irraa fuudha ture. Yommuu inni achii ba'ee waan ajajame sana saba Israa'elitti himutti,

³⁵ isaan akka fuulli isaa calaqqisu argan. Ergasii Museen hamma WAAQAYYO wajjin dubbachuuf ol galutti fuula isaa deebisee haguuggata ture.

35

Sirna Sanbataa

¹ Museen waldaa Israa'el guutuu walitti qabee akkana jedheen; “Wanni WAAQAYYO akka isin hojjetan isin ajaje kana:

² Guyyaa ja'a hojiin haa hojjetamu; guyyaan torbaffaan garuu isiniif guyyaa qulqulluu dha; WAAQAYYOOF immoo sanbata boqonnaa ta'a. Namni guyyaa kana hojii hojjetu kam iyyuu haa ajjeefamu.

³ Guyyaa Sanbataatiin lafa jiraattan kamitti iyyuu ibidda hin qabsiisinaa.”

Mi'a Dunkaana Qulqulluu

35:4-9 kwf - Bau 25:1-7

35:10-19 kwf - Bau 39:32-41

⁴ Museenis waldaa Israa'el guutuudhaan akkana jedhe; “Wanni WAAQAYYO ajaje kana:

⁵ Waan qabdan irraa WAAQAYYOOF kennaa dhi'eessaa. Namni fedhii qabu hundinuu:

“kennaa warqee, meetii fi naasii WAAQAYYOOF haa fidu.

⁶ Kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa gaarii, rifeensa re'ee,

⁷ gogaa korbeessa hoolaa kan halluu diimaa cuuphamee fi gogaa duugame, muka laaftoo,

⁸ ibsaadhaaf zayitii ejersaa, zayitii ittiin dibanii fi ixaana urgaa'uuf immoo urgooftuuwwan,

⁹ dhagaawwan sardooniksii, dooqa gati jabeessa, dirataa fi qomee irratti kaa'atamu kan biraa haa fidu.

¹⁰ “Isin keessaa namoonni ogeeyyiin hundi dhufanii waan WAAQAYYO ajaje hunda haa hojjetan:

¹¹ “Kunis dunkaana qulqulluu dunkaana isaatii fi irra buusaa isaa wajjin, hokkoowwan isaa, tuggee isaa, dagalee isaa, utubaa isaa, miilla isaa,

- 12 taabota danqaraa isaa wajjin, teessoo araaraatii fi golgaa isa dhoksus,
 13 minjaala danqaraa isaatii fi mi'a isaa hunda wajjin, buddeena ilaalchaa;
 14 baattuu ibsaa kan ifaaf ta'u mi'a isaa wajjin, ifa sanaafis ibsaa fi zayitii,
 15 iddoo aarsaa ixaanaa danqaraa isaa wajjin, zayitii ittiin dibanii fi ixaana urgaa'u, karra ittiin dukaana qulqulluu seenaniifis golgaa balbalaa,
 16 iddoo aarsaa kan qalma gubamuu gingilchaa isaa kan naasii irraa hojjetame wajjin, danqaraawwan isaatii fi mi'a isaa hunda, caabii naasii miilla isaa wajjin,
 17 golgaawwan oobdii utubaawwanii fi miillawwan isaanii wajjin, golgaa karra oobdii sanaa,
 18 dukaana qulqulluu fi qofoowwan oobdii dukaana qulqulluutii fi funyoowwan isaanii,
 19 wayyaawwan fo'amanii dha'aman kanneen isaan yeroo iddoo qulqulluu keessa tajaajilan uffataman jechuunis wayyaawwan Aroon lubichaaf qulqulleffamanii fi wayyaawwan ilmaan isaa yeroo lubummaadhaan tajaajilanitti uffatan haa hojjetan."

20 Ergasiis hawaasni Israa'el guutuun Musee biraa ba'anii deeman;

21 namni fedhii qabuu fi namni yaadni isaa isa kakaase hundi dhufee hojii dukaana wal

ga'ii sanaatiif, tajaajila isaa hundaa fi hojii wayyaawwan qulqulluu sanaatiif kennaa WAAQAYYOOF fide.

²² Dhiirrii fi dubartiin fedhii qaban hundi mi'a warqee irraa hojjetame kanneen gosa gosaa fidan; bitawoo, lootii, qubeelaa fi faaya fidan. Hundi isaanii iyyuu warqee isaanii aarsaa sochoofamu godhanii WAAQAYYOOF dhi'eessan.

²³ Namni kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee yookaan bildiimaa yookaan quncee talbaa ba'eessa yookaan rifeensa re'ee, kaldhee korbeessa hoolaa kan halluu diimaa cuuphamee fi gogaa duugame qabu hundi ni fide.

²⁴ Warri kennaa meetii yookaan naasii dhi'eessan kennaa WAAQAYYOOF dhi'eeffamu godhanii fidan. Namni muka laaftoo kan qooda hojii sanaa kamiif iyyuu ta'u qabu hundas ni fide.

²⁵ Dubartoonni ogeeyyiin hundis harkaan fo'anii kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa ba'eessa fo'an sana fidan.

²⁶ Dubartoonni fedhii fi ogummaa qaban hundinuus rifeensa re'ee fo'an.

²⁷ Bulchitoonni dhagaawwan sardooniksii fi dhagaawwan gati jabeeyyii biraa dirataa fi kiisii qomaatti akka kaa'atamuuf fidan.

²⁸ Akkasumas urgooftuu fi zayitii ibsaadhaaf, zayitii ittiin dibanii fi ixaana urgaa'us fidan.

²⁹ Dhiironnii fi dubartoonni Israa'el warri fedhii qaban hundi hojii akka isaan hojjetaniif WAAQAYYO karaa Museetiin isaan ajaje sana hundaaf fedhii isaaniitiin WAAQAYYOOF kennaa fidan.

*Bezali'eelii fi Oholiiyaab**35:30-35 kwf - Bau 31:2-6*

³⁰ Yommu Museen saba Israa'eliin akkana jedhe; "Ilaa WAAQAYYO gosa Yihuudaa keessaa Bezali'eel ilma Uuri ilma Huuri filateera;

³¹ Hafuura Waaqaatiin, ogummaadhaan, dandeettii fi beekumsa hojii harkaa gosa hundumaan isa guuteera.

³² Kunis akka inni warqeedhaan, meetii fi naasiidhaan hojii ogummaa hojjetuuf,

³³ akka dhagaawwan muree qopheessuuf, akka muka soofuu fi akka hojii ogummaa harkaa kan gosa hundaa keessatti hirmaatuuf.

³⁴ Waaqnis Bezali'eelii fi Oholiiyaab ilma Ahiisaamaak kan gosa Daan sanaaf dandeettii isaan ittiin warra kaan barsiisan kenne.

³⁵ Akka isaan ogeeyyii hojii harkaa, bifa baastotaa fi warra kirrii bifa cuquliisaatiin, dhiilgeen, bildiimaa fi quncee talbaa ba'eesaan miidhagsanii fi wayyaa dhooftota hundi isaanii ogeeyyii hojii harkaatii fi bifa baastota ta'aniif ogummaa hojii gosa hundaa hojjechuutiin isaan guute.

36

¹ Bezali'eel, Oholiiyaabii fi namni WAAQAYYO ogummaa fi dandeettii isaan ittiin hojii ijaarsa iddoo qulqulluu sanaa hunda beekan kenneef hundi akkuma WAAQAYYO ajajetti hojii kana haa hojjetan."

² Museen Bezali'eel, Oholiiyaabii fi ogeessa WAAQAYYO dandeettii kenneef kan dhufee hojii sana hojjechuuf fedhii qabu hunda waame.

³ Isaanis kennaawwan Israa'eloonni ijaarsa iddoo qulqulluu sanaatiif jedhanii fidan hunda Musee harkaa fuudhan. Namoonni Israa'elis fedhii isaaniitiin ganama ganama kenna isaanii fiduu itti fufan.

⁴ Ogeeyyiin hojii harkaa kanneen iddoo qulqulluu sana hojjetan hundi hojii isaanii dhiisani dhufanii

⁵ Museedhaan, “Sabni kun waan hojii WAAQAYYO akka hojjetamuuf ajaje sanaaf barbaachisu caalaa fidaa jira” jedhan.

⁶ Museenis ajaja kenne; isaanis, “Dhiirri yookaan dubartiin tokko iyyuu waan biraa tokko illee kenna godhee iddoo qulqulluu sanaaf hin dhi'eessin” jedhanii iddoo qubataa sana keessatti labsan. Kanaafuu namoonni itti fufanii waa fiduu dhowwaman.

⁷ Wanti isaan duraanuu qaban hojii hunda hojjechuuf ga'aa fi irraa hafa tureetii.

Dunkaana Qulqulluu

36:8-38 kwf - Bau 26:1-37

⁸ Hojjetoota sana keessaas ogeeyyiin hundi golgaawwan kudhan kanneen quncee talbaa gaarii fo'amee fi kan kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee fi bildiimaa irraa hojjetamaniin dunkaana qulqulluu haa hojjetan; golgaawwan sana irrattis ogeeyyiin harka qajeelan kiirubeelii hojjetan.

⁹ Golgaawwan sun hundinuu wal qixxee ta'anii tokkoon tokkoon isaanii dheerina dhundhuma digdamii saddeetiitii fi bal'ina dhundhuma afur qabu ture.

¹⁰ Isaanis golgaawwan shan walitti qabsiisan; shanan kaan illee akkasuma walitti qabsiisan.

¹¹ Isaanis golgaawwan walitti qabsiifaman kanneen jalqabaa keessaa handaara isa moggaa irratti huccuu bifa cuquliisaa irraa gurroowwan tolchan; golgaawwan walitti qabsiifaman lam-maffaa irrattis akkasuma tolfaman.

¹² Isaanis golgaa tokko irratti gurroowwan shantama tolchan; gurroowwan shantama immoo golgaawwan walitti qabsiifaman lammaffaa keessaa isa moggaa irratti tolchan; gurroowwan sunis gamaa gamanaan turan.

¹³ Akka dunkaanni qulqulluun sun tokko ta'uufis hokkoowwan warqee shantama tolchani golgaawwan sana ittiin walitti qabsiisan.

¹⁴ Isaanis haguuggii gubbaa dunkaana qulqulluu sanaa irra jiru haguuguuf golgaawwan rifeensa re'ee kudha tokko hojjetan.

¹⁵ Golgaawwan kudha tokkoon sun hundi wal qixxee turan; dheerinni isaanii dhundhuma soddoma, bal'inni isaanii immoo dhundhuma afurture.

¹⁶ Isaanis golgaawwan shan iddoo tokkotti walitti qabsiisan; golgaawwan kaan ja'aan immoo iddoo tokkotti walitti qabsiisan.

¹⁷ Ergasiis golgaawwan gama tokkoon walitti qabsiifaman keessaa handaara isa moggaa irratti gurroowwan shantama tolchan; golgaawwan gama kaan irratti walitti qabsiifaman keessaas handaara isa moggaa irratti gurroowwan shantama tolchan.

¹⁸ Akka dunkaanni sun tokko ta'uuf ittiin walitti qabsiisuuf qabduuwwan naasii shantama tolchan.

19 Dunkaana sanaafis irra buusaa kaldhee korbeessa hoolaa kan halluu diimaa cuuphame, isa irraan immoo irra buusaa gogaa duugamee hojjetan.

20 Dunkaana qulqulluu sanaafis muka laaftoo irraa tuggeewwan qaqqajeeloo hojjetan.

21 Dheerinni tokkoo tokkoo tuggeewwan sanaas dhundhuma kudhan, bal'inni isaa immoo dhundhuma tokkoo fi walakkaa ture.

22 Tokkoon tokkoon tuggeewwan sanaas akka wal keessa galuu danda'uuf mucha lama lama qaba ture. Tuggeewwan dunkaana qulqulluu sanaa hunda akkasitti tolchan.

23 Gama kibba dunkaana qulqulluu sanaatiifis tuggeewwan digdama hojjetan;

24 tuggeewwan digdamman sana jalatti miilla meetii afurtama jechuunis tuggee tokko jalatti miilla lama gurra isaa lamaaniiif, tuggee kaan jalattis miilla lama gurra isaa lamaaniiif tolchan.

25 Gama dunkaana qulqulluu sanaa kaaniifis karaa kaabaatiin tuggeewwan digdama tolchan.

26 Isaaniifis miilla meetiis afurtama jechuunis tuggee tokko jalatti miilla lama, tuggee kaan jalattis miilla lama tolchan.

27 Karaa lixa biiftuutiin, dugda duuba dunkaana qulqulluu sanaatiif tuggee ja'a hojjetan.

28 Karaa dugda duubaas golee dunkaana qulqulluu sanaatiif utubaa lama tolchan.

29 Tuggeewwan golee kunneen jalaa hamma gubbaatti walitti fayyifamanii bantii irratti qubeelaa tokkoon walitti qabsiifaman; tuggeewwan golee lamaanis akkanuma

hojjetan.

³⁰ Kanaafuu tuggeewwan saddeeti kanneen miilla meetii kudha ja'a qabanitu ture; tokkoon tokkoon tuggee sanaas miilla lama lama qaba ture.

³¹ Akkasumas muka laaftoo irraa dagaleewwan tolchan; tuggeewwan dunkaana qulqulluu sana irra gama tokkoon jiraniif dagaleewwan shan,

³² tuggeewwan gama kaaniin jiraniif shan, tuggeewwan dugda duubaan karaa lixa biiftuutiin jiraniif immoo dagaleewwan shan tolchan.

³³ Dagalee walakkaa jiru sana akka inni gidduu tuggeewwaniitiin moggaa tokkoo hamma moggaa kaaniitti fulla'u godhan.

³⁴ Tuggeewwan sanaattis warqee dibanii akka dagaleewwan baataniif qubeelaawwan warqee itti tolchan. Dagaleewwan sanaattis akkasuma warqee uffisan.

³⁵ Isaanis kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildi-
imaa fi quncee talbaa haphii irraa golgaa tolchan; golgaa kana irrattis ogeessi harka qa-
jeelu tokko fakkii kiirubeelii tolche.

³⁶ Golgaa sanaafis utubaawwan muka laaftoo afur tolchanii warqee itti uffisan; utubaa sanaafis hokkoowwan warqee hojjetanii miilla meetii afur itti tolchan.

³⁷ Isaanis balbala dunkaanichaatiif golgaa kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa kan qal'ifamee fo'amee harkaan irratti hodhame tokko faayessanii tolchan.

³⁸ Isaanis utuboota hokkoo qaban shan hojjetanii, fiixee fi somaawwan utubootaatti war-

qee uffisan; miilla isaanii shananis naasii irraa tolchan.

37

Taabota

37:1-9 kwf - Bau 25:10-20

¹ Bezali'eel muka laaftoo irraa taabota tolche; taabonni sunis dhundhuma lamaa fi walakkaa dheerata; dhundhuma tokkoo fi walakkaa bal'ata; dhundhuma tokkoo fi walakkaa ol dheerata ture.

² Innis keessaa fi duuba isaatti warqee qulqulluu uffise; naannoo isaattis marsaa faaya warqee naannessee tolche.

³ Qubeelaa warqee afur tolcheefii miilla isaa afranitti qabsiise; qubeelaa lama gama tokkoon, qubeelaa kaan immoo gama kaaniin itti kaa'e.

⁴ Ergasiis muka laaftoo irraa danqaraawwan tolchee warqee itti uffise.

⁵ Innis taabota sana ittiin baachuudhaaf danqaraawwan sana qubeelaawwan keessa loose.

⁶ Innis warqee qulqulluu irraa teessoo araaraa tolche; teessoon sunis dheerina dhundhuma lamaa fi walakkaa fi bal'ina dhundhuma tokkoo fi walakkaa gaba ture.

⁷ Moggaa lamaan teessoo araaraa irratti warqee tumame irraa Kiiirubeelii lama tolche.

⁸ Innis Kiiirubii tokko moggaa tokko irratti, Kiiirubii lammaffaa moggaa kaan irratti tolche; kiiirubeelii lamaan sana moggaa teessoo araaraa lamaan irratti teessoo araaraa wajjin mukuma tokko irraa tolche.

⁹ Kiiirubeeliin sun qoochoo isaanii ol bal'ifataniis teessoo araaraa sanatti gaaddiseessu

turan. Kiirubeeliin kunneen fuula isaanii walitti garagalfatanii gara teessoo araaraa ilaalu turan.

Minjaala

37:10-16 kwf - Bau 25:23-29

¹⁰ Isaanis muka laaftoo irraa minjaala dalga dheerinni isaa dhundhuma lama, bal'inni isaa dhundhuma tokko, ol dheerinni isaa dhundhuma tokkoo fi walakkaa tolchan.

¹¹ Isaanis warqee qulqulluu itti uffisanii naannoo isaatti marsaa warqee tolchan.

¹² Naannoo isaa irrattis hidhii hamma bal'ina harkaa ga'uu fi faaya warqee tolchan.

¹³ Isaanis qubeelaa warqee afur minjaala sanaaf hojjetanii iddoo miilli afran turetti goleewwan afranitti qabsiisan.

¹⁴ Qubeelaawwan sunis akka danqaraa minjaalli sun ittiin baatamu qabaniif xiyyoo sanatti dhi'eeffamanii kaa'aman.

¹⁵ Danqaraawwan minjaalli ittiin baatamu sun muka laaftoo irraa hojjetamanii warqeen itti uffifamee ture.

¹⁶ Mi'oota minjaala sana irra kaa'aman jechuunis caabiiwwan isaa, waciitiiwwan isaa, waciitiiwwan isaatii fi okkoteewwan isaa kanneen ittiin dhibaayyuu dhibaafatan warqee qulqulluu irraa tolchan.

Baattuu Ibsaa

37:17-24 kwf - Bau 25:31-39

¹⁷ Baattuu ibsaa, somaa isaatii fi damee isaa wajjin warqee qulqulluu irraa tumanii tolchan; waciitii isaa, hudhaa isaatii fi daraaraa isaa illee warqeedhuma tokko irraa tolchan.

18 Bitaa mirga baattuu ibsaa sana keessaas dameewwan ja'a jechuunis sadii gama tokkoon sadii immoo gama kaaniin baafaman.

19 Xofoowwan lawuzii fakkaatan kanneen tokkoon tokkoon isaanii hudhaa fi daraaraa qaban sadii damee tokko irratti, waciitiiwwan lawuzii fakkaatan kanneen tokkoon tokkoon isaanii hudhaa fi daraaraa qaban sadii immoo damee kaan irratti tolchan. Dameewwan ja'aan baattuu ibsaa irraa babba'an hunda irrattis akkasuma tolchan.

20 Xofoowwan hudhaa fi daraaraa qaban kanneen bifa lawuziitiin tolfaman afur baattuu ibsaa sana irra turan.

21 Hudhaan tokko cimdii jalqabaa kan dameewwan baattuu ibsaa irraa babba'an jala, hudhaan lammaffaan cimdii lammaffaa jala, hudhaan sadaffaan immoo cimdii sadaffaa jala ture; walumaa galatti dameewwan ja'atu ture.

22 Hudhaawwanii fi dameewwan hundinuu baattuu ibsaa sana wajjin warqeedhuma qulqulluu tumame tokko irraa tolfaman.

23 Ibsaa torban sana, waan ittiin daaraa isaa dhadha'anii fi baattuu daaraa sana baattu illee warqee qulqulluu irraa tolchan.

24 Baattuu ibsaatii fi mi'a isaa hunda warqee qulqulluu taalaantii tokko irraa tolchan.

Iddoo Aarsaa Ixaanaa
37:25-28 kwf - Bau 30:1-5

25 Isaanis muka laaftoo irraa iddoo aarsaa ixaanaa tolchan; iddoon aarsaa kunis dalga dheerina dhundhuma tokko, bal'ina dhundhuma

tokkoo fi ol dheerina dhundhuma lamaa qabaa-tee gama afraniinuu wal qixxee ture. Gaanfawwan isaas iddoo aarsaa sanaan walumatti hojjetaman.

²⁶ Isaanis gubbaa isaa irra, cinaacha isaa hundumaa fi gaanfawwan isaatti warqee qulqulluu uffisanii naannoo isaatti marsaa warqee naan-nessanii tolchan.

²⁷ Iddoo aarsaa sanaafis marsaawwan warqee isaatii gaditti qubeelaawwan warqee lama tolchan; qubeelaawwan kanas akka isaan danqaraawwan ittiin iddoo aarsaa baatan qabataniif gamaa gamanaan cinaacha lamaanitti tolchan.

²⁸ Isaanis danqaraawwan muka laaftoo tolchanii warqee itti uffisan.

²⁹ Akkasumas akkuma ogeessa urgooftuu qopheessu tokkootti zayitii ittiin diban qulqulluu fi ixaana urgaa'aa makaa hin qabne tolchan.

38

Iddoo Aarsaa Qalma Gubamuu

38:1-7 kwf - Bau 27:1-8

¹ Isaanis muka laaftoo irraa iddoo aarsaa qalma gubamuu kan dhundhuma sadii ol dheeratu ijaaran; iddoon aarsaa kunis dheerina dhundhuma shanii fi bal'ina dhundhuma shanii qabaatee gama afraniinuu wal qixxee ture.

² Tokkoo tokkoo goleewwan afraniitti gaanfa tolchan; gaanfaa fi iddoo aarsaa sana mukuma tokko irraa tolchan; iddoo aarsaa sana irrattis naasii uffisan.

³ Isaanis mi'a isaa hunda jechuunis waan ittiin daaraa haran, waan ittiin daaraa hammaaran,

waciitii, hokkoo fooniitii fi baattuu ibiddaa naasii irraa tolchan.

⁴ Iddoo aarsaa sanaafis naasii wal keessa xaxameen gingilchaa hojjetanii akka inni hamma walakkaa iddoo aarsaatti ol ba'ee marsaa isaa jalaan jiraatu godhan.

⁵ Akka isaan danqaraawwan qabataniifis goleewwan gingilchaa naasii sanaa afraniif qubeelaawwan naasii hojjetan.

⁶ Danqaraawwan muka laaftoos tolchani naasii itti uffisan.

⁷ Iddoo aarsaa sana ittiin baachuufis danqaraawwan sana qubeelaawwan gamaa gamanaan iddoo aarsaa irra jiran keessa galchan. Iddoo aarsaa sanas keessa isaa duwwaa godhanii saanqaa irraa tolchan.

Gabatee Itti Dhiqatan

⁸ Isaanis gabatee itti dhiqatan kan naasii miilla isaa kan naasii irraa hojjetame wajjin of ilaaleewwan dubartoota balbala dunkaana wal ga'ii dura tajaajilani irraa tolchan.

Oobdii

38:9-20 kwf - Bau 27:9-19

⁹ Kanatti aansanii oobdii tolchan. Oobdichis gama kibbaatiin dhundhuma dhibba tokko dheeratee golgaa quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ame irraa hojjetames qaba ture;

¹⁰ utubaawwan digdamaa fi miilla naasii digdama qaba ture; utubaawwan kunneenis hokkoowwanii fi somaawwan meetii irraa hojjetaman qabu ture.

¹¹ Gama kaabaatiinis akkasuma dhundhuma dhibba tokko dheeratee utubaawwan digdamaa

fi miilla naasii digdama qaba ture; utubaawwan sunis hokkoowwanii fi somaawwan meetii irraa tolfaman qabu turan.

¹² Gama lixaatiin dhundhuma shantama bal'atee golgaawwan utubaa kudhanii fi miilla kudhan qaba ture; hokkoowwanii fi somaawwan utuboota sanaas meetii irraa hojjetaman.

¹³ Fiixee ba'aatiin, karaa ba'a biiftuutiin dhundhuma shantama bal'ata ture.

¹⁴ Golgaawwan dhundhuma kudha shan dhed-heeratanii utubaa sadii fi miilla sadii qabanis karaa balbala tokkoo irra turan.

¹⁵ Golgaawwan dhundhuma kudha shan dhed-heeratanii utubaa sadii fi miilla sadii qabanis balbala oobdii sana irra gama kaaniin turan.

¹⁶ Golgaawwan naannoo oobdii sanaa hundi quncee talbaa kan qaldhifamee fo'ame irraa tolfaman.

¹⁷ Miillawwan utuboota sanaa naasii irraa tolfaman. Hokkoowwanii fi somaawwan utubootaa immoo meetii irraa tolfamanii fiixee utuboota sanaatti meetii uffisan. Utuboanni oobdii sanaa hundinuus somaawwan meetii qabu turan.

¹⁸ Golgaan balbala oobdii sanaa kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ameen dha'amee irratti faay-effamee hojjetame tolfame. Innis dhundhuma digdama dalga dheeratee akkuma oobdichaa dhundhuma shan ol dheerata ture;

¹⁹ utubaa afurii fi miilla naasii afuris qaba ture. Hokkoowwanii fi somaawwan isaanii meetii irraa tolfamanii fiixee isaaniitti meetiin uffifamee ture.

20 Qofoon dunkaana qulqulluutii fi qofoon naannoo oobdii sanaa hundi naasii irraa tolfaman.

Mi'a Dunkaanni Ittiin Hojjetame

21 Baay'inni mi'a dunkaanni qulqulluun jechuunis dunkaanni dhuga ba'umsaa ittiin hojjetamee kan Lewwonni ajaja Museetiin qajeelfama Iitaamaar ilma Aroon lubichaatiin galmeessan kanaa dha.

22 Bezali'eel ilmi Uuri jechuunis ilmi ilma Huur namichi gosa Yihuudaa sun waan WAAQAYYO Musee ajaje hunda hojjete.

23 Oholiiyaab ilmi Ahiisaamaak namichi gosa Daan sunis isa wajjin ture; innis ogeessa hojii harkaa, ogeessa bifa baasuu fi kan kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ameen waa faayessu ture.

24 Baay'inni warqee aarsaa sochoofamuu kan hojii iddoo qulqulluu sanaa hunda irra oole walumaa galatti akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti taalaantii 29 fi saqilii 730 ture.

25 Meetiin namoota waldaa keessaa lakkaa'aman irraa argames akka madaalii saqilii iddoo qulqulluutti taalaantii 100 fi saqilii 1,775 ture.

26 Namoonni warra duraan lakkaa'amani jiranitti dabalaman kanneen umuriin isaanii waggaa digdama yookaan hammanaa ol ta'e 603,550 turan. Isaan kunneenis akka madaalii iddoo qulqulluutti matuma mataan beekaa* tokko tokko jechuun walakkaa saqilii tokko tokkoo baasan.

---

* 38:26 Beekaan tokko giraamii 7.

²⁷ Meetii taalaantii 100 sanaan miillawwan iddoo qulqulluutii fi miillawwan golgaatu hojjetame; taalaantii 100 fi miilla 100 hojjetame; miilla tokkoof taalaantii tokkotu barbaachise jechuu dha.

²⁸ Isaanis saqilii 1,775 sana hokkoo utubaawwanii tolchuuf, fixee utubaawwaniitti uffisuu fi somaawwan isaanii tolchuuf itti fayyadaman.

²⁹ Naasiin aarsaa sochoofamuus taalaantii 70 fi saqilii 2,400 ture.

³⁰ Isas miilla balbala dunkaana wal ga'ii, iddoo aarsaa kan naasii irraa hojjetame, gingilchaa isaa kan naasii irraa hojjetamee fi mi'a isaa hunda tolchuuf itti fayyadaman;

³¹ akkasumas miilli naannoo oobdii, miilli balbala oobdii, qofoowwan dunkaana qulqulluu hundii fi qofoowwan naannoo oobdii hundi naasii irraa hojjetaman.

39

Uffata Lubummaa

¹ Isaanis uffata kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee fi bildiimaan dha'ame kan iddoo qulqulluu keessa tajaajiluuf fayyadu hojjetan. Akkuma WAAQAYYO Musee ajajettis uffata qulqulluu Arooniif hojjetan.

Efuudii

39:2-7 kwf - Bau 28:6-14

² Isaanis warqee fi kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ameen dirata hojjetan.

³ Isaanis kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildi-
imaa fi quncee talbaa qal'aa isaa tolchuuf jed-
hanii warqee sana ogummaa harkaatiin tumanii
akka baalaatti haphisanii fo'aa fo'aatti gargar
kukkutan.

⁴ Isaanis akka inni walitti guduunfamuu
danda'uuf funyoo gatiittii kan golee isaa
lamaanitti hidhamee ture dirata sanaaf tolchan.

⁵ Sabbanni isaa kan ogummaadhaan dha'ames
akkuma isaa dirata wajjin tokko ta'ee warqeed-
haan, kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi
quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ameen akkuma
WAAQAYYO Musee ajajetti hojjetame.

⁶ Isaanis dhagaawwan sardooniksii
qopheessanii marsaa faaya warqee naannoo
isaatti tolchan; maqaa ilmaan Israa'elis akka
chaappaatti isaan irratti soofan.

⁷ Ergasiis akka ilmaan Israa'eliif dhagaa
yaadannoo ta'uuf akkuma WAAQAYYO Musee aja-
jetti dhagaawwan sana funyoo gatiittii dirata
sanatti qabsiisan.

Kiisii Qomaa

39:8-21 kwf - Bau 28:15-28

⁸ Isaanis akkuma dirata sanaatti warqeed-
haan, kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa
fi quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ameen ogum-
maadhaan kiisii qomaa tolchan.

⁹ Kiisiin qomaa kun gama afraniinuu wal
qixxee ture; innis walitti dachaa ta'ee dheerina
taakkuu tokkoo fi bal'ina taakkuu tokkoo qaba
ture.

¹⁰ Dhagaawwan gati jabeeyyiis toora afuriin irratti maxxansan. Toora jalqabaa irratti sardiyoon, tophaaziyoonii fi biiralee,

¹¹ toora lammaffaa irratti baluur, sanpeerii fi almaaz,

¹² toora sadaffaa irratti yaakinti, kelqedoonii fi yaakinti,

¹³ toora afuraffaa irratti biiralee, sardooniksii fi yaasphiidi maxxansan. Dhagaawwan kanneenittis marsaa faaya warqee tolchan.

¹⁴ Dhagaawwan kudha lama kanneen tokkoo tokkoo isaanii irratti maqaa gosoota kudha lama keessaa maqaan tokko akkuma chaappaatti soofame ni turan; tokkoon tokkoon dhagaawwan sanaas maqaa ilmaan Israa'el tokko tokkoof dhaabate.

¹⁵ Kiisii qomaatiifis foncaa warqee qulqulluu akka funyootti fo'anii tolchan.

¹⁶ Isaanis marsaa faaya warqee lamaa fi qubee-laa warqee lama tolchanii qubeelaawwan sana rogawwan kiisii qomaa keessaa lamatti guduunfan.

¹⁷ Foncaa warqee sana lamaanis qubee-laawwan rogawwan kiisii qomaa sanatti guduunfan.

¹⁸ Mataa lamaan foncaa lamaan sanaa kaan immoo marsaawwan faayaa lamaanitti guduunfanii karaa fuula duraatiin foncaa dirataa kan gatiitti qabsiisan.

¹⁹ Qubeelaawwan warqee lama tolchanii rogawwan kiisii qomaa biraa kanneen karaa mog-gaa keessaatiin diratatti aananii jiran lamaanitti qabsiisan.

²⁰ Ergasiis qubeelaawwan warqee lama biraa tolchanii sabbata mudhiitii olitti garjalee funyoo gatiittii lamaan, fuula dirataa duraan jiru sanaatti qabsiisan.

²¹ Isaanis akka kiisiin qomaa dirata irraa hin sosochooneef qubeelaawwan kiisii qomaa sana sabbata mudhiitiin walitti qabsiisanii akkuma WAAQAYYO Musee ajajetti funyoo bifa cuquliisaatiin qubeelaawwan diratatti qabsiisan.

Uffata Lubummaa Kan Biraa

39:22-31 kwf - Bau 28:31-43

²² Isaanis huccuu guutumaan guutuutti bifti isaa cuquliisa ta'e irraa wandaboo dirataa tolchan;

²³ walakkaa gubbaa wandaboo sanaattis afaan ittiin mataa seensifatan tolchan; akka inni hin tarsiameefis qarqara afaan isaa irra waa naannessanii hodhan.

²⁴ Isaanis xiyyoo wandaboo sanaatti kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee, bildiimaa fi quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ameen roomaanii hojjetan.

²⁵ Warqee qulqulluu irraas bilbila hojjetanii roomaanota gidduudhaan naannoo xiyyoo wandabootti qabsiisan.

²⁶ Bilbillii fi roomaaniin sun akkuma WAAQAYYO Musee ajajetti tokko tokkoon wal keessa makamanii naannoo xiyyoo wandaboo tajaajilaaf uffatamu sanaatti qabsiifaman.

²⁷ Aroonii fi ilmaan isaatiif immoo kittaa quncee talbaa kan qal'ifamee fo'ameen dhoofsisanii hojjetan;

²⁸ akkasumas quncee talbaa qal'aa isaatiin marata mataa, quncee talbaatiin gonfoo, quncee

talbaa kan qal'ifamee fo'ameen immoo uffata wayyaa jalaa hojjetaniif.

²⁹ Sabbannis quncee talbaa kan qal'ifamee fo'amee fi kirrii bifa cuquliisaa, dhiilgee fi bildi-imaan faayeffame akkuma WAAQAYYO Musee ajajetti hojjetame.

³⁰ Isaanis warqee qulqulluu irraa faaya gonfoo qulqulluu tolchanii akkuma waan chaappaa irratti qirixamuutti:

Kan WAAQAYYOOF Qulqulleeffame,
jedhanii irratti barreessan.

³¹ Ergasiis faaya sana marata mataatiin wal qabsiisuuf jedhanii akkuma WAAQAYYO Musee ajajetti funyoo bifa cuquliisaa itti hidhan.

*Museen Hojii Dunkaana Qulqulluu To'ate
39:32-41 kwf - Bau 35:10-19*

³² Akkasiin hojiin dunkaana qulqulluu kan dunkaana wal ga'ii hundi xumurame. Is-
raa'eloonnis akkuma WAAQAYYO Musee ajajetti
waan hunda hojjetan.

³³ Isaanis dunkaana qulqulluu sana Museetti
fidan:

dunkaanaa fi mi'a isaa hunda, hokkoowwan
isaa, tuggeewwan isaa, dagaleewwan isaa,
utuboota isaatii fi miillawwan isaa;

³⁴ irra buusa kal'ee korbeessa hoolaa kan
halluu diimaa cuuphame, irra buusa gogaa
duugameetii fi golgaa da'eessu;

³⁵ taabota kakuu seeraa, danqaraa isaatii fi
teessoo araaraa wajjin;

- 36 minjaala mi'a isaa hundaa fi buddeena ilaalchaa wajjin;
- 37 baattuu ibsaa kan warqee qulqulluu irraa hojjetame, ibsaawwan tarree galanii fi mi'a isaa hunda wajjin, zayitii ibsaa;
- 38 iddoo aarsaa kan warqee irraa hojjetame, zayitii ittiin diban, ixaana urgaa'u, golgaa balbala dunkaanaa;
- 39 iddoo aarsaa kan naasii irraa hojjetame, gingilchaa isaa kan naasii irraa hojjetame wajjin,
danqaraawwan isaatii fi mi'a isaa hunda, caabii miilla isaa wajjin;
- 40 golgaawwan oobdii utubaawwanii fi mi-illawwan isaanii wajjin,
golgaa karra oobdii sanaa, funyoowwanii fi qofoowwan oobdii,
mi'a dunkaana qulqulluu kan dunkaana wal ga'ii hunda;
- 41 wayyaawwan fo'amanii dha'aman kanneen yeroo iddoo qulqulluu keessa tajaajilan uffataman, jechuunis wayyaawwan Aroon lubichaaf qulqulleeffamanii fi wayyaawwan ilmaan isaa yeroo lubummaadhaan tajaajilanitti uffatan fe'a.
- 42 Israa'eloonnis akkuma WAAQAYYO Musee ajajetti hojii hunda hojjetan.
- 43 Museenis hojii sana to'atee akkuma WAAQAYYO ajajetti hojjechuu isaanii arge. Museenis isaan eebbise.

Dunkaana Qulqulluu Dhaabuu

¹ WAAQAYYO Museedhaan akkana jedhe:

² “Guyyaa jalqaba ji’a jalqabaatti dunkaana qulqulluu jechuunis dunkaana wal ga’ii dhaabi.

³ Taabota kakuu seeraa isa keessa kaa’iitii taaboticha golgaadhaan da’eessi.

⁴ Minjaala ol galchiitii mi’a isaa tottolchi. Ergasiis baattuu ibsaa ol galchiitii ibsaa isaa irra dhaabi.

⁵ Iddoo aarsaa ixaanaa kan warqee irraa hojjetame fuula taabota kakuu seeraa dura dhaabiitii balbala dunkaana qulqulluutti immoo golgaa fannisi.

⁶ “Iddoo aarsaa qalma gubamuu sanas fuula balbala dunkaana qulqulluu jechuunis dunkaana wal ga’ii dura dhaabi;

⁷ gabatee itti dhiqatanis dunkaana wal ga’iitii fi iddoo aarsaa gidduu dhaabiitii bishaan itti naqi.

⁸ Naannoo isaattis oobdii hojjedhuutii balbala isaatti golgaa kaa’i.

⁹ “Zayitii ittiin diban fuudhiitii dunkaana qulqulluu fi waan isa keessa jiru hunda dibi; dunkaanichaa fi mi’a isaa hunda qulqulleessi; innis ni qulqullaa’a.

¹⁰ Ergasiis iddoo aarsaa qalma gubamuutii fi mi’a isaa hunda dibi; iddoo aarsaa sana qulqulleessi; innis waan hunda caalaa qulqullaa’aa ta’a.

¹¹ Gabatee itti dhiqatanii fi miilla isaa dibiitii isaan qulqulleessi.

¹² “Aroonii fi ilmaan isaa gara balbala dunkaana wal ga’iitti fidiitii bishaaniin isaan dhiqi.

13 Ergasii Aroonitti wayyaa qulqulluu uffisi; akka inni lubummaadhaan na tajaajiluufis dibiitii isa qulqulleessi.

14 Ilmaan isaas fidiitii kittaa itti uffisi.

15 Akka isaan lubummaadhaan na tajaajilaniifis akkuma abbaa isaanii dibde sanatti isaan dibi; dibamuun isaanii kunis dhaloota dhufu hunda keessatti lubummaa itti fufu ta'a."

16 Museenis akkuma WAAQAYYO isa ajajetti waan hunda hojjete.

17 Kanaafuu dunkaanni qulqulluun sun waggaa lamaffaa keessa guyyaa jalqabaa kan ji'a jalqabaatti dhaabame.

18 Museen yeroo dunkaana qulqulluu sana dhaabetti miillawwan dunkaanichaa itti kaa'e; tuggeewwan isaa dhadhaabe; dagaleewwan isaa loose; utuboota isaa dhadhaabe.

19 Innis akkuma WAAQAYYO isa ajajetti dunkaana qulqulluu irraan dunkaana diriirsee dunkaana sanatti immoo irra buusa uffise.

20 Dhuga ba'umsa sana fuudhee taabota keessa kaa'e; danqaraawwanis taabotatti hidhe; teessoo araaraa immoo taabota gubbaa kaa'e.

21 Museen akkuma WAAQAYYO isa ajajetti taabota sana dunkaana qulqulluutti ol galchee golgaa da'eessu fanniseef; taabota kakuu seeraa sanas da'esse.

22 Museenis minjaala sana gama kaaba dunkaana qulqulluutiin dunkaana wal ga'ii keessa golgaa sanaan ala kaa'e.

23 Akkuma WAAQAYYO isa ajajettis fuula WAAQAYYOO duratti buddeena achi irra kaa'e.

24 Baattuu ibsaa immoo gama kibbaa dunkaana qulqulluutiin dunkaana wal ga'ii keessa fuullee minjaalaatiin kaa'e.

25 Akkuma WAAQAYYO isa ajajettis ibsaawwan sana fuula WAAQAYYOO dura dhadhaabe.

26 Museenis iddoo aarsaa kan warqee irraa hojjetame sana fuula golgaa duraan dunkaana wal ga'ii keessa dhaabe.

27 Akkuma WAAQAYYO isa ajajettis ixaana urgaa'aa isa irratti aarse.

28 Balbala dunkaana qulqulluu irrattis golgaa fannise.

29 Inni akkuma WAAQAYYO isa ajajetti iddoo aarsaa qalma gubamuu sana balbala dunkaana qulqulluu kan dunkaana wal ga'ii bira dhaabee qalma gubamuu fi kennaa midhaanii isa irratti dhi'esse.

30 Gabatee sanas dunkaana wal ga'iitii fi iddoo aarsaa gidduu kaa'ee bishaan dhiqataa itti naqe;

31 Museen, Aroonii fi ilmaan Arooniis harka isaaniitii fi miilla isaanii dhiqachuuf itti fayyadamu turan.

32 Isaanis akkuma WAAQAYYO Musee ajajetti yeroo dunkaana wal ga'ii seenan yookaan yeroo iddoo aarsaatti dhi'aatan hunda ni dhiqatu turan.

33 Museenis naannoo dunkaana qulqulluutii fi iddoo aarsaatti oobdii hojjetee balbala waltajjichaa irra golgaa dhaabe; akkasiin Museen hojii sana hojjetee fixe.

Ulfina WAAQAYYOO

³⁴ Ergasiis duumessi dunkaana wal ga'ii hagu-uge; ulfinni WAAQAYYOOS dunkaana qulqulluu sana guute.

³⁵ Museenis sababii duumessi sun dunkaana wal ga'ii irra bu'ee fi sababii ulfinni WAAQAYYOO dunkaana qulqulluu guuteef dunkaana wal ga'ii seenuu hin dandeenye.

³⁶ Israa'eloonni karaa isaanii hunda keessatti yommuu duumessi dunkaana qulqulluu irraa ka'u hunda ka'anii deemsa isaanii itti fufu turan.

³⁷ Yoo duumessi irraa ka'uu baate garuu hamma gaafa duumessi sun irraa ka'uutti hin deeman ture.

³⁸ Kanaafuu karaa isaanii hunda keessatti fu-ula saba Israa'el hundaa duratti guyyaa guyyaa duumessi WAAQAYYOO dunkaana qulqulluu irra ture; halkan halkan immoo ibiddi duumessa sana keessa ture.

**Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa Ammayyaa
Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi'aa
Oromo, West Central: Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa
Ammayyaa Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi'aa (Bible)**

copyright © 2022 Biblica, Inc.

Language: Afaan Oromoo (Oromo, West Central)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa
Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira
Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee
dha.

“Biblica” is trademark registered in the United States Patent and
Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Hojiin kun Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 Interna-
tional License (CC BY-SA) keessatti qopheeffamee dhi'aate. Gara-
galcha eeyyama kanaa arguudhaaf liinkii kana banadhaa creativecom-
mons.org/.../4.0 yookaan gara teessoo kanaatti xalayaa ergadhaa. Cre-
ative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., galmeeffa-
tee dha; mallattoo eenyummaa Biblica® kanatti fayyadamuun immoo
eeyyama Biblica, Inc., kan barreeffamaan kenname barbaachisa. Hama
mallattoo eenyumma Biblica, Inc., akkuma inni jirutti eegdetti, walii
galtee eeyyama seeraa CC BY-SA jalatti, hojii kana utuu hin jijjiirin
garagalchaan fudhattee yookaan waraabbattee deebitee raabsuu ni dan-
deessa. Yoo garagalchaa isaa jijjiirte yookaan hojii kana akka haaraatti
hiiktee akkasiin hojii haaraa hojii Biblica® irratti hundaa'ee tokko uum-
matte, mallattoo eenyummaa Biblica® achi irraa balleessuu qabda. Hojii
haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sana keessatti immoo waan
hojii Biblica irraa jijjiirtee adda goote ibsitee akka itti aanee jiru kanatti
abbaa jalqabatti waan kana uume himuu qabda: “Hojiin Biblica, Inc.,
jalqabatti hojjete kan hin jijjiiramin liinkii www.biblica.com fi [https://
open.bible](https://open.bible) keessatti argama.”

Beeksisni mirga abbaa maxxansee mataa duree irratti yookaan fuula

mirga abbaa hojii kanaa irratti bifa asii gadi jiru kanaan mul'achuu qaba:
Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Hojii haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sanas akka inni eeyyama seeraa (CC BY-SA) jalatti argamu gochuu qabda.

Yoo akka hojii kana deebistee akka haaraatti hiikte Biblica, Inc., beeksisuu barbaadde, liinkii kanaan nu qunnam: <https://open.bible/contact-us>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit [creativecommons.org/.../4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at open.bible/contact-us.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 14 Apr 2023

9a7d95fd-7bcd-5e4d-ad23-4d7148b8e269